

Oybyu Ayuk Di'ibu Lukus Jyaay

¹ Mɔgu'uk Tyófilu, may ja ja'ay tɔ tjatseky es tjaja'aya'añ yajxonu tyadu madya'aky di'ibu jajtɔ mat uudsuty yaa. Yu'ujuty yajtuundu tyadu madya'aky di'ibu tɔ tyuñ tɔ jyátyuty mat uudsuty. ² Xytyukmɔmadyáktɔts ja xprɔjkprɔtɔjk di'ibu naty jap mat ja Jesús extɔ jawyíñɔp es tkajxwa'xtɔ ja Diosu 'yayuk. Yu'ujuty 'yijxtɔ tugekyu di'ibu tuun jajtɔ es tmadyaky óknɔm wi'ix tyuun jyajtɔ taadu tugekyu. ³ Es uɔj nandu'an, nbayo'oyɔts yajxon tugekyu extɔ mɔ tsyondaky, es uɔj tyam mij ndukni-jayu yu tyadu madya'aky éxtɔm tyimjajtɔ nidu'uk nidu'uk, ⁴ es du'an xyñijáwat es tɔy'ajtɔnɔ'u di'ibu tɔ myajtuk'xpréky.

Tu'ugu anklɔs t'awanu ko Fwank Yajnbajtpɔ myina'añ jya'ta'añ

⁵ Ko ja Eroodɔs 'yijty rey jap Judeeu, net tsyɔnaay tu'ugu teety di'ibu xyu'ajtypy Zakariius es ja'a Abiis ja'ay. Es ja Zakariiusu ñado'oxy txu'ajty Elisabet, es yu'u tyuump 'yaats ja Arón, teedywyindsungópk. ⁶ Esu Zakariius esu Elisabet tmɔmɔdoodu ja Diosu 'yana'amɔn. Es yu'u jiky'ajttɔp tɔy'ajtɔn mɔut es ni pán mbaat kyapeky'ixɔdu. ⁷ Es kyaj ijty ja 'yu'unk, ja'a ko yu Elisabet kyajpyɔm 'yu'unkpɔaty es yu'ujuty nimajtsk tɔ jyantsymyɔjja'ayɔnɔ.

⁸ Tu'ugu xɔu ko Zakariius es ja myuudeedyuty di'ibáty mɔut tmɔdundu ja Dios mɔ mɔj tsajptɔjk,

9 net tyukka'ajm ja Zakariius es tyúkut mäj tsajptugóty yajpoomjojkrm, éxtm jaaym ja teetytyujk ttundm tm 'yity. 10 Nidugekyu ja'ay wyu'umdm taja'p es kyajxtáktm ko ja Zakariius dyajjéky ja poom. 11 Net kyuxe'ky tu'ugm Diosu 'yanklms agá'añsyoo mǎ ja artal mǎ dyajjéky ja poom. 12 Ko ja Zakariius t'ijxy ja anklms, jyantsytsyuh'km es kyaj tnija'ajm wi'ix jyana'anat. 13 Net 'yanmaaym ja anklms:

—Zakariius, katm mdsu'ugm. Dios oj tmadoy ja mgajxtákm, es ja mnado'oxy Elisabet yu'u pyaadaampy tu'ugm u'unk di'ibm mduxu'áttap Fwank. 14 Mmudáttap ja jotkujk'ajtun, es may ja ja'ay xyonda'agut ko jya'tat naxwiiñ. 15 Tadm m'u'unk yu'u itaamp mäj mǎ Diosun. Kyaj t'uuga'añ yu vinm es ni muk nm es tmudátat ja Espíritm Santm extm mǎ kyajnm jya'ty naxwiiñ. 16 Es yu'u yajjodumbíttap maym israelitm ja'ay mǎ yu Nindsun'ajtm Dios. 17 Es ja tyadm Fwank yu'u nujxup jawyiin mǎ ja Nindsun'ajtm es tmudátat ja winma'añ es ja muk'ajtun éxtm tmudajty yu Diosu kyugajxpm Eliius, es tpujta'agut es amumdu'uk jot 'yíttat ja u'unkteetytyujk mut ja 'yu'unk 'yana'k es ttuk'uxpákt di'ibm kyaj Dios tmumadoy, es du'an t'axkúkt ja ja'ay es t'axájut ja Kristm.

18 Net ja Zakariius dyajtmay ja anklms:

—¿Wi'ixats nnijáwat pan tuy'ajtun? Uj tats nmujja'ayunm es ja nnado'oxyats nandm'un.

19 Es ja anklms 'yadsoojumbijty:

—Ujtsu du'an Gabryel es nmudúñats ja Dios mǎ 'yity. Yu'ats tm xykyexy mǎ mijtsun es n'anuumadu tyadm oybyu ayuk. 20 Per ja'a ko kyaj xymyubeky,

tyam mwu'umut uum es nat extu ko ja m'u'unk jya'tat naxwiñ. Es tųy'ajtun ko tyadu n'ayúkatš yajkuudyúnut ko ja tiempu tpaadut.

²¹ Es ja ja'ay 'yawijxtu jap taja'p es ñayyajtuumjudu ti ko ja Zakariius jyantsyjekey jap tsajptugóty.

²² Es ko pyudsuumnu ja Zakariius, kyaj mbaat 'yokkajxnu, je'eyu 'yaa ky'u dyaj'yi'xy. Net ja ja'ayuty jyunandu ko Zakariius tu 'yijxma'aty jap muj tsajptugóty.

²³ Es ko oj kya'pxy ja di'ibu naty tyiimpy, ta ja Zakariius ñijxnu ma tyujk. ²⁴ Es net ja Elisabet oj wye'emy u'unkmunt es kyaj ma ñejxy, 'yijty mugoxk po'o tyugoty. Es ja'a jyunañ: ²⁵ “Dios yu'uts xymyo'oyaamp yu u'unk es kudiibats ja ja'ay xuyñak'uxtjut.”

Tu'ugu anklus t'awanu ko Jesús myina'añ jya'ta'añ

²⁶ Es ko 'yijty tdujk po'o ma Gabryel tmugajxy ja Zakariius, net ja Dios tkejxy ja Gabryel wiink tsoo ma ja Nazaret kajpn, Galileeu ñaaxóty. ²⁷ Es ja Gabryel yajkejxy es tmugajxut ja kixyudo'oxy di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es ja Mariiu, ja'a naty nijamyu't'ajtup tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Josee, ja rey Davitu tyump 'yaats, es tu naty ja Mariiu ya'amdooy es munt pyukat. ²⁸ Es ja Gabryel tyujku ma ja Mariiu tyujk, es tkajxpe'xy:

—Dios maygye'pyaty Mariiu. Ni'igu mij ja Nindsun'ajtam mdsékyuty, Dios 'yity mat mijts.

²⁹ Es ko Mariiu tmudooyu tyadu ayuk, ta oj jyotmay'eeky es jyunana'añ jyodoty wyinma'añóty: “¿Ti 'yandijpyu tyadu kajxpo'xun?”

³⁰ Net ja Gabryel 'yanmaayu:

—Mariiü, katü mdsü'ügü. Dios mduna'anxup tu'ugü muj may'ajtün. ³¹ Mijts tu'ugü u'unk myajmín myajja'tüp ya naxwiiñ di'ibü mduxü'átüp Jesús. ³² Yü'ü ítüp jantsy muj es yajtíjut Dios Tsajpótmdü 'yU'unk, es ja Dios myo'oyüdat ja kutujkän éxtümü 'yapteety Davitü kyutujkän, ³³ es t'ana'amüt mä naxwiiñü Israel es 'yítüt winü xüü winü tiempü. Ni nä'a kyakúxüt yü 'yana'amün.

³⁴ Net ja Mariiü dyajtüü ja anklüs:

—¿Wi'ixü taadü dü'ün jyátüt? Kyajpüts nmüdaty ja n'u'unk nña'ayüts.

³⁵ Es ja anklüs 'yadsoojümbijty:

—Mínüp ja Espiritü Santü mä mijts es ja Dios Tsajpótmdü myajnitüküdap müť ja myak'ajtün éxtüm tu'ugü yoots. Paadyü tadü u'unk di'ibü ja'taamp naxwiiñ, yü'ü Diosü 'yU'unk es kyaj tmüdaty ja pojpu. ³⁶ Yü mmügu'uk Elisabet yü'ü nandü'ün pyaadaampy tu'ugü u'unk, oyjya'ijty tü jyamüjja'ayüü. Es oy ja ja'ay jyajüna'andü ko kyaj mbaat ja Elisabet 'yu'unkpraaty, tyam 'yity tädujuk po'o u'unkmüť. ³⁷ Müť ja Dios kyaj ñimüjjaaty es ti ttúnüt.

³⁸ Net ja Mariiü t'anmaay ja anklüs:

—Üjtsü dü'ün Dios müduumbü. Wa'ants ja Dios xytyuktüñ éxtämťs mij tü xy'anüümü.

Müť ja tyaadü oj ja anklüs ñüjxnü.

Mariiü oj tku'ixy ja Elisabet

³⁹ Es mä tadü tiempü, net ja Mariiü oj ñejoy jottügoy mä tu'ugü kajpn di'ibü ijtp Judeeü tunoty kopkoty. ⁴⁰ Es net jyajty mä ja Zakariüü tyüjk es tkajxpe'xy ja Elisabet. ⁴¹ Es ko ja Elisabet

tmadooy ja kyajxpo'xun, net ja 'yu'unk yi'xy jyo-doty. Es ja Elisabet ja Espírítu Santu oj myo'oyaty ja winma'añ esu mak'ajtun es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy. ⁴² Net jyantsyjunán mak ja Elisabet:

—Dios tu mguni'xyaty mijts es ni tu'uk du'an ja toxytyujk, es tu tkuni'xyu tadu m'U'unk. ⁴³ ¡Yu'u tu'ugu may'ajtun jantsy muj di'ibu ja Nindsun'ajtum tyaak myumiimpy es xykyu'ixa'añuts! ⁴⁴ Mat kots tu nmadoyu tadu mgajxpo'xun, yu n'u'unguts tu yi'xy mat ja xondakan njodotyuts. ⁴⁵ Tu ja Dios mguni'xyaty ko mij tu xymyubeky, es yu'u kyuydyúnar éxtam tu mya''anuumu.

⁴⁶ Net junán yu Mariiu:

N'awdajtypyats ja Nindsun'ajtam Dios

⁴⁷ es njotkujk'átyuts madudsu nYajnutsókpu.

⁴⁸ Tuts ja Diósuts xyñ'ijxe'eky,

yu'ujuts xytyuumbu'ajtp,

paaty nidagekyu ja'ay winu xuu winu tiempu junana'andut kots uj nguni'xyaty.

⁴⁹ Dios di'ibu tugekyu mak'ajtun myudajtypy,

tu tu'uk trujta'aky ja muj'ajtun ma ujtsun.

⁵⁰ Winu xuu winu tiempu Dios tmadaty yu pa'ayo'on mat di'ibu yu'u awdajtudap.

⁵¹ Dios tu ja myak'ajtun dya'íxyaty,

es tu dyajtugoodya'ay yu wyinma'añ ja ja'ay di'ibu naymyujpajtakup.

⁵² Tu trujku ja 'yana'amun di'ibu ijttap yajkutu-jkpu,

es tu tmo'oy ja di'ibu tuda'agyaty.

⁵³ Tu tmo'oy ja oy'ajtun ja di'ibu tugoy'ajtxap es di'ibu yu'o'kadap,

es kyaj tmooy ni tii di'ibũ mukja'ay.

⁵⁴ Tu tpuđũkũ ja israelitũ ja'ayũty, es kyaj tja'aydyũgóy éxtũm jyunáñ es ttuk'ixã'añ ja pa''ayo'on,

⁵⁵ du'un éxtũm oj ttukwandaky ja n'aptũjk'ajtũm Abraan, Isãã esu Jakoob.

⁵⁶ Mariiũ oj wye'emy mã Elisabet tũgũk po'o, es nétnũm oj ñejxy mã ja tyũjk.

Fwank Yajnbajtrũ myiñ jya'ty

⁵⁷ Es ko tpaty ja xũũ mã 'yu'unk tpaada'añ ja Elisabet, net tu'ugũ u'unk dyajjajty yedyũjk. ⁵⁸ Es ja myũdujkrã'ajũty es ja myũgu'uktũjk tmũdoodũ ko Dios tũ ttuñ ja mũj may'ajtũn mã Elisabet, es myiindũ kyajxpo'xũdu es ttukxondaktũ. ⁵⁹ Es ko tyuktũjxũbejty, net yajtsuka'añ ja Elisabetũ 'yu'unk waanũ mã ja yedyũjk'ajtũn*. Net tjamo'oyãndũ ja u'unk xũũ éxtũm ja tyeety Zakariiũs xyũũ. ⁶⁰ Es ja Elisabet jyunáñ:

—Kyaj. Du'un txũ'átut Fwank.

⁶¹ Es 'yanmaayũdu:

—¿Per tii? Kyaj ni pãnũ mmũgu'uk di'ibũ du'un xyũ'ajtypy.

⁶² Net dyajtmũdu ja Zakariiũs mat ja ijxwũ'ũmũn wi'ix txũ'átut ja 'yu'unk. ⁶³ Es ja Zakariiũs ttuk'ixy mat ja ijxwũ'ũmũn es yajmo'oyũt tii mã kyũxja'ayũt. Es net tkũxjaay: “Fwank txũ'átut.” Es net jyotmay'o'ktũ nidũgekyũ. ⁶⁴ Es net ja

* **1:59** Ko Dios tu'ugũ kajxy'átyryũ ttuũñ mũdu Abraan, net t'ane'emy esu Abraan mũdu tũũmp 'yaats di'ibũ yedyũjk miin jajttũp, yajjutsujktũ'udũdu ja yedyũjk'ajtũnũ kyopk, du'ũnũ ijxwũ'ũmũn wyu'ũmũt ko tkupũktũ ja kajxy'átyryũ di'ibũ Dios tyuun mũdu Abraan. Ix Génesis 17:9-14.

Zakariius kyajxe'ky jatugok es t'awdajttsondáky ja Dios. ⁶⁵ Paaty nidugekyu ja myudujkpa'ajuty du'añu wyu'umadyaaydyu, es ma tugekyu Judeeu ñax tmadyaktu ja'ay éxtum tu jyátyuty. ⁶⁶ Es nidugekyu ja'ayuty jyotmay'o'ktu ko tmadoodu es ñayyajtuumjedu nixim niyam: “¿Ti tyunaambyu tadu u'unk?”, mat ko tayı'ajtun ko Dios tu tkuni'xy tadu u'unk.

Zakariius tja'aygyuda'aky ja Dios

⁶⁷ Es ja Espiritu Santu dyajkajxy ja Zakariius du'un:

⁶⁸ Awdattu ja Nindsun'ajtum, ja Israelu Dyios, ja'a ko tu myiñ ma udsajtum es xyanitso'oga'anam.

⁶⁹ Tu xymyo'oyum tu'ugu yajpojruniwátsru ma Davitu tyuump 'yaats,

⁷⁰ éxtum ja Dios jyunañ ko kyajxy ja kyugajxru jékyur.

⁷¹ Es jyunañ es xyajtsókum mat ja muk'ajtun mat udsajtum nmu dsip'ajtum es tugekyu di'ibu xy'axak'ijxum.

⁷² Es du'un xytyuk'ijxum ja pya'ayo'on mat udsajtum n'aptujk'ajtum,

ko kyaj yajja'aydyugóy ja wyu'ats kajxy'átyru.

⁷³ Dios tyukwandak ja n'aptujk'ajtum Abraan

⁷⁴ ko kyaj ndsu'k nja'am

es kyaj wi'ix xytyu'unum nmu dsip'ajtum, es nmu du'unum

⁷⁵ ja Dios myuj'ajtungyujxm es mudu tayı'ajtun, njiky'ajtum ma 'yity tugekyu njiky'ajtun'ajtum.

⁷⁶ Es ja Zakariius 'yajakunañ:

Es mijts, u'unk, mijts Dios Tsajpótmudu kyugajxru

es nujx xy'awánudu ja ja'ayuty
ko myina'añ ja Nindsun'ajtum,

⁷⁷ es dyajmina'añ ja nitsokun,
es tma'xa'añ ja ja'ayu pyojpu.

⁷⁸ Yu'u jatánubu taadu ko yu Dios tmudaty ja
pa'ayo'on mat udsajtum
es dyajjuga'agut ma udsajtum ja njot-
may'ajtan'ajtum,

es xumyo'oyum ja xondakun,

⁷⁹ es wyij kyajtat púnuty tsunaaydyup ma koots'át,
éxtum mbaat njuna'anum 'yawaxu o'kun,
es xytyu'umo'oyum ma ja jotkujk'ajtan.

Du'an tkajxtaay ja Zakariis.

⁸⁰ Es ja Fwank ye'ky pyejty esu Espíritu Santu
myuk'ajtanmooyu es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy, es
jyiky'ajty aamyóty pejyóty extu ko jyajty ja xuu es
dyajtsondáky es ijxy nide'xy tmugajxtu ja israelitu
ja'ayuty.

2

Jesús myiñ jya'ty

¹ Ma tadu tiempu yu yajkutujkpu kopk, ja Sésur
Augustu, dyajkutíkyu naty es ja ja'ayuty tugekyu
yajkujaja'yudya'ayut. ² Tyaadu tim jawyiin tson-
daky ja sensu ko 'yijty gobernadoor yu Kiriño ma
Siryu ñaxwiñudu, ³ es ja ja'ay nidugekyu ñjxta'ayut
es yajkujáyut majaty kyugajpnuty. ⁴ Paaty tadu
Josee tso'oñ ma tadu Nazaret kajpn ma Galileeu
ñax, es ñejxy ma Judeeu ñax ma Belén kajpn, mat ko
jap myiñ jyajty naxwiñ ja Davit. Es ja Josee yu'u
ijty 'yaptujk'ajtypu yu rey Davit. ⁵ Net oj ñejxy Belén
mat ja ñado'oxy Mariu, di'ibu u'unkmudu naty,

es yajkujáyut. ⁶ Es ko 'yijttu jap Belén, net tpaty ja xuu mā dyajmina'añ ja maxu'unk. ⁷ Es jap tpaty ja 'yu'unk ka'axkóp, es t'abijty mut ja 'yuxpit es oj tke'eky mā juyujk tsajka jye'xy, mut ko yu'ujuty kyaj tpattu ja jajttákn.

Anklus esu borreegu kywentu'ajtputy

⁸ Es Belén kajpnbu'aay jap ja ja'ay mya'adu aamyóty di'ibu byorreegu kywentu'ajttap. ⁹ Net ti'in t'ijxpáty tu'ugu Dios ja 'yanklus, es ja Diosu myuj'ajtun tu'xwa'xy mā yu'ujuty, es jyantsyñay'adsu'kudu. ¹⁰ Es ja anklus 'yanmaay:

—Katū mdsu'ugudu. Yu'uts uj nyajmiimpy ja oybyu ayuk es di'ibu yajjotkujk'áttap nidagekyu ja'ayuty. ¹¹ Ko tyam tū myiñ jya'ty naxwiñ mā Davitu kyugajpnuty tu'ugu Yajnutsókrū mut miidsuty, di'ibu du'un Nindsun'ajtam, ja Kristu. ¹² Du'un mduk'uxkáptu tadu u'unk: Jap xypyaattut 'yabítyuty es kyo'knu mā juyujk tsajka ju'xtákn.

¹³ Es ti'in t'ijxkojkpū jantsy mayu anklus mā ja tu'ukpū anklus, esu Dios t'awdattu es jyunā'andu:

¹⁴ Awdattu ja Dios di'ibu jam tsajpótm, es 'yíttut agujk jotkujk ja ja'ayuty di'ibu Dios tsyejpy.

¹⁵ Net ko ja anklus ñujxtaayñu tsajpótm, ja borreegu kwentu'ajtpū ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Jo'om jap Belén es n'ijxamū tadu di'ibu tū jyátyuty, éxtam ja Dios tū xy'awa'anam.

¹⁶ Net ñujxtu jottugoy es tpattu Mariiū es ja Josee, es ja maxu'unk kyo'knu mā juyujk tsajka ju'xtákn. ¹⁷ Ko t'ijxtu, net tmadyakwá'xtu ja u'unk

éxtum ja anklus 'yanmaay. 18 Es nidugékyuty di'ibu myudoodu, du'añu wya'umadyaadyu éxtum 'yanmaaydu. 19 Per ja Mariu trujke'ky jap jyodoty tugekyu tyadu es twinmaay mut yu'u. 20 Es ja borreegu kwentu'ajtru ñjxnudu ma ja byorreegy es tmujjawudu es t'awdattu ja Dios ma tugekyu di'ibu yu'u tu tudowdu es tu t'ixtu, éxtum 'yanmaay ja anklus.

Jesús yajmamiñ ma ja muj tsajptujk

21 Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsijky waanu ja u'unk ma ja yedyujk'ajtun es tmooy ja xyu Jesús, éxtum ja anklus 'yanmaay ja Mariu ko kyajnumu naty 'yu'unkmudaty.

22 Es ko Mariu oj kya'pxy ja xuu ma ñayajwa'adsudat éxtum ja ana'amun di'ibu Dios myooy ja Moisés, net tmanujxtu ja Jesús Jerusalén ma ja muj tsajptujk es ja Dios yajtuk'ixa'añ. 23 Tyadu ttuundu du'un éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: “Ja jawyiimbu yedyujk di'ibu tu myaxu'unk'áty, yu'u tyukwinguwa'agur ja Dios.” 24 Paaty ñujxtu es trujkta'aga'andu windsu'kun éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: majtsk ja tsaybyiibu o majtsk ja pak dyajnajxtu.

25 Es jap Jerusalén tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Simeonk, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tuj'ajtun muut es t'awdaty ja Dios es t'awixy es ja Dios myo'oyudat ja jotkujk'ajtun ma ja Israel ja'ayty. Myudajtypy ja Simeonk ja Espiritu Santu, 26 es tyuknija'aju ko kyaj ña'oogut extu ko t'ixtu jawyiin ja Diosu Kyristu di'ibu kyaxaampy. 27 Es ja Espiritu Santu yu'u yajnajxu muj tsajptujk ñabotsoty. Es japu naty yu'u ko Mariu es ja

Josee dyajmiiñ ja Jesús es ttuna'andu wi'ixu Diosu 'yana'amun juna'añ. ²⁸ Net ja Simeonk t'axaju ja Jesús es tsa'andsooy, es t'awdajty ja Dios, es junañ:

²⁹ Dios, tyam mbaadsu net n'eeky jotkujk ko tyam tu xykyudyúñ di'ibats oj xywyanda'aky,
³⁰ ja'a ko tuts n'ixy ja Yajnutsókpu
³¹ di'ibu tu xykyexy ma nidugekyu naxwíñdu ja'ay,
³² es yu'yu mayjya'ay tyuknijawuyaampy yu tu'ajtan ma tugekyu naxwíñdu,
 es nandu'un 'yítut ja myuj'ajtan ja m'israelitu ja'ayuty.

³³ Josee es ja Mariu du'ñu wu'umdu éxtam junañ ja Simeonk. ³⁴ Net ja Simeonk tkuni'xy yu'ujuty, es t'anmaay ja Mariu, ja Jesusu tyaak:

—Dios tu tpujta'agyu tyadu m'u'unk di'ibu yajtagóyup mayu israelitu ja'ayuty di'ibu ñibi'tskajxup es kyaj 'yaxájuty éxtam ja Kristu. Es di'ibu 'yaxájup éxtam ja Kristu, yu'yu yajjotkujk'ataampy es tkunu'xa'añ. ³⁵ Es du'un yajnijáwut ti ja'ay myudajttup wyinma'añóty. Es mat mij, du'unu tyaadu xyjáwut éxtamxyup ja mja'ajun ttuknaxy tu'ugu espaadu. Du'un junaandaay ja Simeonk.

³⁶ Es jap nandu'un tu'ugu toxytyujk di'ibu xuy'ajtypy Anu. Yu'yu ijty Diosu kyugajxpu, Fanwelu ñux es ja Aseru tyuamp 'yaats. Tu jyantsymujja'ayanu. Juxtujk jamajt tmattsanaay ja ña'ay, ³⁷ es tu 'yijnu ku'eeky majta'px majtaxk jamajt. Es 'yijty ma ja maj tsajptujk es muduun ja Dios xun koots, 'yayu'ajty es kyajxtáky. ³⁸ Es

ko kyajxtaay ja Simeonk, net jyajty ja Anu es tja'aygyudáky ja Dios es ñimadyak ja Jesús ja'ay wyinduuyaty di'ibu naty 'yawijxtap ja tiempu ko ñitso'oktat ja Jerusalén ja'ay.

Ñijxtu jatugok Nazaret

³⁹ Es ko tkuudyuun tugekyu éxtum ja Diosu 'yana'amun jynna'añ, net ja Josee es ja Mariiu jyambijnudu mat ja Jesús jap Nazaret ma Galileeu ñax. ⁴⁰ Es ja Jesús ye'ky pyejty muk es kyuwimma'añaty, es ja Dios kyunu'xu oy.

Jesusu'unk yajpaaty ma muj tsajptujk

⁴¹ Es jumajt jumajt ja Josee es ja Mariiu ñijxtu xu'ajtrp Jerusalén ma ja pasku xuu. ⁴² Es ko ja Jesús dya"abejty majmajtsk jumajt, net ñijxtu nidugekyu Jerusalén es dyajnaxa'añ ja xuu éxtum jumajt jumajt ttuundu. ⁴³ Es ko ja xuu ñajxnu, net ja Josee es ja Mariiu jyambijnudu ma kyajpn. Kyaj wyinma'añbyáttu pn tu Jesús wye'emy Jerusalén. ⁴⁴ Yu'u jyunandu ko Jesús myiñ mat ja myugu'uktujk o ma ja mayjya'ay di'ibu oj tu xyu'attu. Es du'an oj yo'oydyu tuk xuu. Es ko oj tsyu'ujun, net t'axtaaydyu ma myugu'uktujk esu myatnaymyaayubaty, ⁴⁵ es kyaj ma tpattu. Net jyambijttu Jerusalén es t'axta'aya'andu jap.

⁴⁶ Es ko tyugakxubejty, net tpattu muj tsajptujk ñabotsoty. Jap 'yu'uñ ma ja tsajptujk ya'axrjkrp es tmudoo'íty es dyajtáy. ⁴⁷ Es nidugekyu di'ibu myudoodu du'uñ wu'amudyaaydyu mat ja wyijy'ajtan es ja 'yadsoojambijtan di'ibu yajkpy. ⁴⁸ Es du'uñ wu'amudyaaydyu ja tyaak tyeety ko 'yijxadu. Es ja tyaak 'yanmaay:

—Nitu, ¿ti ko du'unuts tu xytyuñ? Ujts es ja mdeety tats njotmay'ooktu es tu n'uxta'aydyu.

49 Net ja Jesús 'yanmaay:

—¿Ti kots xy'uxta'aydyu? ¿Ti kyaj xyñijawu ko uj koonamts n'ita'añ ma ja nDeedyuts ja tyujk?

50 Per yu'ujaty kyaj tjaygyujkuđu éxtam 'yanmaay.

51 Net ja Jesús ñujxnu mut yu'ujaty jap Nazaret es tmumudooy ja tyaak tyeety. Es ja tyaak tpujke'ky tugekyu ma jyot wyinma'añ. 52 Es ja Jesús ye'ky pyejty es wyimbejty ja wyinma'añ, es ja Dios es nandu'unu ja'ay jyotkujk'ajtu.

3

Fwank Yajnbajtpu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

1 Es ko ja Sésur Tibeeryu naty tu 'yane'emy Romu majmókx jamajt, net ja Ponsyu Pilatu 'yijty gobernador jap Judeeu, Eroodus 'yijty gobernador Galileeu, Felipe myuga'axu Eroodus 'yijty gobernador Ituuryu esu Trakonitu, Lisañus 'yijty gobernador Abiliñu, 2 es ja Anás es ja Kaifás 'yijttu teedywyindsungópkaty.

Ma tadu tiempu ja Dios dyajky tu'ugu ayuk ma Fwank, ja Zakariiusu 'yu'unk, jap ma ja muj it. 3 Es ja Fwank oj ñejxy ma tugekyu ja nax myuwingón ja Jordán mujnu, es tkajxwa'xy ma ja ja'ayty es t'anmaaydyu es jyodambíttat, tmastu'uttat ja pyeky es ñubátat. Du'un ttúndat ja'agyujxm esu Dios mya'xudat ja pyojru. 4 Tyaadu ja'a du'un tyuun jyajtu éxtam jyunañ ja Diosu kyugajxru Isaiiu ko jékyur jyaay:

Məadowdə. Jap mə məj it yajmədóy ko tu'ugə ja'ay
kyajxy mək,

es jyuna'añ:

“Ɛxkúkedə ja Nindsən'ajtəmə tyu'u.

Tajtáwdə, yajkiyxədə ja tu'u mə ñaxə'añ.

⁵ Yajtuktúktə yə agək tukəkəpə,

es yajkiyxədyə'aydyə ja tun kopk.

Es mə ja tu'u wiity xəgety, yajtáwdə,

es mə kyaj kyijxyty, yajkiyxədə.

⁶ Es tugekyə naxwíñdə t'ixət ja Yajnitsókəpə di'ibə
Dios kyaxaampy.”

⁷ Mayjya'ay tso'o'ondə mə ja kajpn es myiində
mə ja Fwank jam məj ittum es yə'u yajnbátədat.
Es ja Fwank myəgajxə də'un:

—Miidsəty də'un éxtəmə awə'andsə'añən. Es
éxtəmə tsə'añəty tkuga'aktə ja jəən kədiibə tyóyət,
miits mjənándəp xytyijy ko mnitso'oktət mət ja
mnbajtən es ko də'un ja Dios kyaj mdəydyúnədat
éxtəmə pojpe ja'ayəty. ⁸ ¡Kyaj tyəy'ajtənəty!
Jawyiin xytyuk'ixət mət ja mjiky'ajtən ko təy'ajtən
tə mjodəmbity, es kyaj mnayjyənə'anədat:
“Ɛdsajtəm ja Abraənə tyəəmp 'yaats.” Təy'ajtən
n'anəmədə ko Dios mbaadə tyadə tsəajəty
dyajjəmbity ja Abraənə tyəəmp 'yaadsəty. ⁹ Es ja
Diosə tyəydyu'unən tim wingoomp mət ja pojpe
ja'ayəty, éxtəm ko mət ja jatsyə ndukpo'tə'kəm yə
kepy di'ibə kyaj 'yóyəty. Paəty tugekyə kepy di'ibə
kyaj tyəəmp'áty oy, yajpo'tə'əgəp es yajpəjtə'əgət
jəənóty.

¹⁰ Net ja ja'ay dyajtədə ja Fwank:

—¿Tiits ndúndəp?

¹¹ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Pun myudajtypy majtsk yu ñixuy, myo'oyur tu'uk di'ibu kyaju ñixuy. Es di'ibu jap ja tyojx, myo'oyur ja di'ibu kyaj tmdaty.

¹² Es nandu'un ñimiinudu Fwank ja yajkugubajtruty es dyajrubáttat. Es yu'ujuty dyajtuumbijttu:

—Ya'uxpukpu, es uudsaty, ¿tiits ndúndur?

¹³ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu myajkugubéty ni'igu pun kyaju du'un jyuna'añ ja ana'amun.

¹⁴ Nandu'unaty ja soldaꞗadaty yajtuujudu:

—Es uudsaty, ¿tiits ndúndur?

Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu xypuykudu adsip yu ja'ayu myeeñ. Katu xyñiwaꞗambáttu ni pún nanatukukuyxm es tukjotkuda'aktu ja mmaju'uñaty.

¹⁵ Es nidugekyu ja'ayuty tjantsyjujrp'ijxtu ja Kristu. Paaty jyunandu:

—¿Ti tadu Fwank, wa'anu da jya'adyu Kristu?

¹⁶ Es ja Fwank jyunáñ es tkajxte'xy mayjya'ayóty:

—Uj tyámats nyajrubéty mat ja nuu. Per miimp jatu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muk'ajtun es kyajts ndu'unaty uj. Es kyajts uj xyñituku, ni je'eyu yu ky'uk nga'agájudat éxtumxyupts uj n'ityats tyuumbun. Per yu'u di'ibu miimp myajrubátudur mat ja Espírítu Santu esu juun. ¹⁷ Es yu'u ky'ujóty tmdaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpuk'uꞗut ja triigu ma ja tsya'x es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mat ja juun di'ibu ni na'a kya'eeky.

18 Es dâ'un ja Fwank tkajxwiyj ja ja'ay kanak nax es ttukmudoodu ja oybyu ayuk. 19 Es ja Fwank ttuk'ooy ja Eroodus ko ja Erodiius dyajnejxy éxtum ja tyoxytyujkun, ja ñudo'oxy yu myuga'axu Felipu, es mut kanak nax ja tyuundugo'oyun. 20 Paaty ja Eroodus tsiimy ja Fwank es dâ'un ni'igu ja pyojpu myayu.

Jesús ñubety

21 Kyajnumu naty yajtsímy ko Fwank dyajnubéty ja ja'ay, myiñ nandu'un ja Jesús es oj ñubety. Es ko naty kyajxta'aky, net ja tsajp 'yawatsy, 22 es ja Espiritu Santu kyudaky ma yu'un éxtum tu'ugu pak, es net ja Dios kyajxy ma ja tsajpun:

—Ëjts mij n'U'unk'ajtypy di'ibats ndsejpy es jantsy jotkujkats mut mijts.

Jesukristu 'yaptujkuty

23 Jesús i'px majk jamujtu naty tmudaty ko oga'an tkajxwa'xy mayjya'ayóty. Es ja ja'ayaty jyunandu ko Jesús u'unk'ajtu Josee. Ja Josee ja'a u'unk'ajtu ja Elii, 24 Elii u'unk'ajtu Matat, Matat u'unk'ajtu Leví, Leví u'unk'ajtu Melki, Melki u'unk'ajtu Janay, Janay u'unk'ajtu Josee, 25 Josee u'unk'ajtu Matatiius, Matatiius u'unk'ajtu Amós, Amós u'unk'ajtu Na'um, Na'um u'unk'ajtu Eslii, Eslii u'unk'ajtu Nagay, 26 Nagay u'unk'ajtu Maat, Maat u'unk'ajtu Matatiius, Matatiius u'unk'ajtu Semey, Semey u'unk'ajtu Josee, Josee u'unk'ajtu Judaa, 27 Judaa u'unk'ajtu Joanán, Joanán u'unk'ajtu Resu, Resu u'unk'ajtu Zorobabel, Zorobabel u'unk'ajtu Salatyel, Salatyel u'unk'ajtu Neeri, 28 Neeri u'unk'ajtu Melki, Melki u'unk'ajtu Adii, Adii u'unk'ajtu Kosam, Kosam u'unk'ajtu

Elmodam, Elmodam u'unk'ajtɥ Eer, ²⁹ Eer u'unk'ajtɥ Joswee, Joswee u'unk'ajtɥ Elyezeer, Elyezeer u'unk'ajtɥ Jorim, Jorim u'unk'ajtɥ Matat, ³⁰ Matat u'unk'ajtɥ Leví, Leví u'unk'ajtɥ Simeonk, Simeonk u'unk'ajtɥ Judaa, Judaa u'unk'ajtɥ Josee, Josee u'unk'ajtɥ Jonam, Jonam u'unk'ajtɥ Elyakim, ³¹ Elyakim u'unk'ajtɥ Meleee, Meleee u'unk'ajtɥ Mayñán, Mayñán u'unk'ajtɥ Matatɥ, Matatɥ u'unk'ajtɥ Natán, ³² Natán u'unk'ajtɥ ja rey Davit, ja rey Davit u'unk'ajtɥ Isa'ii, Isa'ii u'unk'ajtɥ Obeed, Obeed u'unk'ajtɥ Booz, Booz u'unk'ajtɥ Salmón, Salmón u'unk'ajtɥ Naasón, ³³ Naasón u'unk'ajtɥ Aminadap, Aminadap u'unk'ajtɥ Admín, Admín u'unk'ajtɥ Arnii, Arnii u'unk'ajtɥ Esrom, Esrom u'unk'ajtɥ Fares, Fares u'unk'ajtɥ Judaa, ³⁴ Judaa u'unk'ajtɥ Jakoob, Jakoob u'unk'ajtɥ Isaa, Isaa u'unk'ajtɥ Abraan, Abraan u'unk'ajtɥ Taree, Taree u'unk'ajtɥ Nakoor, ³⁵ Nakoor u'unk'ajtɥ Seruk, Seruk u'unk'ajtɥ Ragau, Ragau u'unk'ajtɥ Falek, Falek u'unk'ajtɥ Eeber, Eeber u'unk'ajtɥ Salu, ³⁶ Salu u'unk'ajtɥ Kaynán, Kaynán u'unk'ajtɥ Arfaksat, Arfaksat u'unk'ajtɥ Sem, Sem u'unk'ajtɥ No'ee, No'ee u'unk'ajtɥ Lamek, ³⁷ Lamek u'unk'ajtɥ Matusalén, Matusalén u'unk'ajtɥ Enok, Enok u'unk'ajtɥ Jareed, Jareed u'unk'ajtɥ Malalel, Malalel u'unk'ajtɥ Kaynán, ³⁸ Kaynán u'unk'ajtɥ Enós, Enós u'unk'ajtɥ Set, Set u'unk'ajtɥ Adán, di'ibɥ Dios kɥ'um yajkoj. Paaty mbaat njuna'anum ko Adán yɥ'udyɥ Dios ja myaank.

Mujku'ugópk tjátúñ wi'ixu Jesús pyekytyúnat

¹ Es ja Espíritu Santu dyajky ja mak'ajtun ma ja Jesús, es yajtso'onu ma ja Jordán mujnuu es yajnujxu ma ja maj it. ² Es jap 'yijty justyikxyxyuu. Es ja mujku'ugópk tjátuuñ es ja Jesús pyekytyúnat. Es ja Jesús 'yayu'ajty justyikxyxyuu, net yu'o'ku. ³ Net ja mujku'ugópk jyunañ:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtar, yajjumbítu tyadu tsaa tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús 'yadsoojumbijtu:

—Yu Diosu jyaaybyajtan du'un jyuna'añ: “Kyaj jyatyim'yu'uydyu tsajkaaky muut jyiky'aty ja ja'ay.”

⁵ Net ja mujku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma tu'ugu kopk di'ibu kujxm es tyuk'ijxu tuk pojun tugekyu it naxwiñudu. ⁶ Es ja mujku'ugópk jyunañ:

—Ujts mij nmo'oyur ja kutujkun esu muj'ajtan ma tugekyu naxwiñudu di'ibu nduk'ijxyry. Ujtsu tugekyu nyajmooy, es mbaadats nmo'oy di'ibats uj ndsejpy. ⁷ Es paaty pun mnaygyoxtnaaydyakup nwinduuyats es xy'awdatudats, nmo'oyur tugekyu.

⁸ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Yu Diosu jyaaybyajtan du'un jyuna'añ: “Awdat ja mWindsún Dios, es mudún yu'u naydyu'uk.”

⁹ Oknum ja mujku'ugópk oj dyajnejxy ja Jesús ma ja Jerusalén kajpn es dyajpejty ma maj tsajptajk kopk es 'yanmaayu:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtar, nayya-jkunáxudu yap naxkujxy, ¹⁰ ja'a ko ja Diosu jyaay-byajtan jyuna'añ:

Dios t'ane'emy yu anklus es mgwentu'átudat,

11 es myajpudú'ugudú müt ja kyú'u
kúdiibu tsyayútú ja mdeky müt ja tsáa.

12 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Nandú'ün jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtún:
“Katú xy'amdooy es ttúnú ja mWindsún Dios di'ibu
kyaj 'yóyuty.”

13 Es dú'ün ko ja májku'ugópki kyaj tpaty ja wi-
inkpú winmá'añ es ja Jesús ñaygyúyákudú müt
yú'u, net oj ñájxnú tuk tiempú.

Jesús tkajxwá'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

14 Ta ja Jesús jyumbijty jatúgok Galileeu es ja
Espíritú Santú myooyú mák'ajtún. Es má túgekyú
ja Galileeu ñax ja ja'ayuty tmadyaktú di'ibu tyuun
kyájx ja Jesús. 15 Es kajpngájpn ja Jesusu ja'ay
dya'axpejky má ja tsajptújk, es nidúgekyú ja'ay
di'ibu myúdooyú jyunandú ko oy di'ibu kyájx.

Jesús jap Nazaret

16 Net ja Jesús oj ñejxy Nazaret, má naty tú yeeky
tú pyety. Es má ja saábudú xú tyújku má ja
tsajptújk, éxtám jaayúm ttuunk'áty, es tyúnaáye'ky
es tkájxa'añ ja Diosu jyaaybyajtún. 17 Es myooyúdu
Diosu kyugájxpu Isaiú ñeky. Ta Jesús tnaktúy ja
neky es tkájxy dú'ün:

18 Nmúdjitypyúts új ja Diosu Jyá'ájún,
es túts xymyo'oy ja tuunk
esúts ngájxwá'xú ja oybyú ayuk má ja ayoobú
ja'ay.

Es túts xykyxy esúts n'awánú
es ja tsimyjya'ay es ja po'oduumbú yajnasmású,
esúts nmo'oyú yú 'yijxún di'ibu wiints,

19 esúts n'awánúduúts ko tú jya'ty ja xú
ko Dios ttúnú ja myay'ajtún ja ja'ay.

20 Net ja Jesús t'axaatsy ja neky es tmooy ja ja'ay es ñaxwe'tsy. Es jamu naty ja ja'ay nidugekyu ma ja tsajptujk ni'igu 'yijxudu. 21 Es ja Jesús jyunañ:

—Tyam yajkuudyúñu tyadu Diosu jyaaybyajtun ma miidsaty.

22 Es nidugekyu ja'ayaty jyotkujk'ajty mut yu'u es wyu'umdaaydyu ja 'yuxpajkun es ñay'anmaayudu:

—Tyaadu, çkyaj yu'udyu Josee ja 'yu'unk?

23 Es ja Jesús 'yanmaayu:

—Tuy'ajtun miits mjuna'ana'andu éxtam ja kajxy jyunañ: “Kudsooy, nayyajtsoybyátadu mijts ku'am.” Es net nandu'un mjuna'anut: “Tun nandu'un ja yaa ma mgajpnaty tugekyu éxtamts tu nmudoy ko tu xytyuñ jap Kafarnaúm.”

24 Es tuy'ajtun n'anuumats miidsaty ko ni tu'ugu Diosu kyugajxy ya'axaju yajxon ma kyajpnaty. 25 Tuy'ajtanats njuna'añ, may 'yijty ja ku'ekytyo'oxy ma ja Israelu ñaxwíñudu ko 'yijty ja Diosu kyugajxpu Eliiis, ma kyaj oj tyu'uy taguk jumajt jakujm. Es net ja ja'ay jyantsy'ayu'ajttu ma tugekyu ñaxwíñudu Israel. 26 Peru Dios kyaj tkejxy yu Eliiis ma yu israelitu ku'ekytyo'oxyaty, je'eyu tkejxy ma tu'ugu ku'ekytyo'oxy ma Sareptu kajpn, ja'a di'ibu wingón ma Sidón. 27 Es nandu'un 'yijty jap Israel may ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am ma 'yijty ja Diosu kyugajxpu Eliseeu. Per ni tu'uk kya'agudaky, yu'u je'eyu Naaman di'ibu tso'omp jagam Siryu ñaaxóty.

28 Es ko taadu tmudoodu di'ibu naty jap ma tsajptujk, net jyot'ambujktaaydyu, 29 es pyudu'ktu es dyajpudsuumdu ja Jesús jap kajpnóty es dyajnjxtu ma kopk aa, ja kopk ma ja kajpn

yajkojy, es tjakujabijpnaxándu jam. ³⁰ Es ja Jesús ñajxy jap mayjya'ayóty es tyu'uyo'oy.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyu ma tu'ugu ja'ay

³¹ Net ja Jesús jyajptáky Kafarnaúm ma Galileeu ñax, es jap dya'uxpejky ja ja'ay saabudu xuu. ³² Net ja ja'ay du'uhñu wu'umudyaaydyu ko yu Jesús ya'uxpeky mat ja mak'ajtun es ja kutujkun.

³³ Es ma tu'ugu xuu, net jyajty ma ja tsajptajk tu'ugu yedyujk di'ib u ka'oybyu myudajtyry. Es ja ka'oybyu yaj'yaxkák ja yedyujk:

³⁴ —¿Ti ko yaa mmiñ mij ma udsaty, Jesús, Nazaret ja'ay? ¿Ti mijts min xyajkutugoya'andú? Új n'ixy'ajtyryuts mij ko mDios'u'ungaty.

³⁵ Ta Jesús oj t'oooy ja ka'oybyu:

—¡Amoñu! ¡Mastu'udu tadu ja'ay!

Net ja ka'oybyu yajkudaajm ja yedyujk es myastutu, ni wi'ix tkatuuñ. ³⁶ Nidugekyu ja'ay du'uhñu wu'umudyaaydyu, es ñajjyunánudu nidu'uk nidu'uk:

—¡Mat ja kutujkun esu mak'ajtanu tyadu t'ane'emy yu ka'oybyuty es myumadóyuty, es tmastu'uty ja ja'ay!

³⁷ Es ja ja'ay tmadyaktu ma tugekyu kajpn éxtam ja Jesús tu ttuñ.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

³⁸ Netu Jesús tso'oñ ma ja tsajptajk es ñejxy ma ja Simongu tyujk. Es ja Simongu myu't toxytyujk, ja'a naty jantsy juumba'ambujkup, es tmunu'xtáktu ja Jesús es dya'aguda'agut yu'u.

³⁹ Es ja Jesús myujwa'ky ma ja ja'ay kyo'knu es t'anmaay ja juumba'am:

—Ka'ak jam.

Ta ja jumbá'am jyugaktaay. Netyu pyudu'knu ja toxytuɯjk es yajkaay ya'úknu.

Jesús dya''aguda'aky may ja puma'ayuty

⁴⁰ Es ko ja xnu kyudaknu, nidugekyu ja'ayuty di'ibu myudajt ja puma'ay, di'ibu kanak nax myudajtypy ja pɯjku, dyajmiindu ma Jesús. Es ja Jesús trɯjtáky ja ky'u ma yu'ujuty nidu'uk nidu'uk es du'un dya''agudaktaaydyu. ⁴¹ Nandu'un ja ka'oybyu tmastutta ja ja'ay yax jojkr:

—Mijts Diosu 'yU'unk.

Net ja Jesús tmakmugajxy ja ka'oybyu es kyaj t'ok'yajkajxnut ko Jesús yu'udyu Kristu, ja'a ko yu'ujuty ñija'aduɯp yajxón ko tyu'y'ajtanuty.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

⁴² Es ko oj xunuñu jakumbom, ja Jesús tso'oñ jap kajpnóty es oj ñejxy ma tu'ugu it jagam. Es ja ja'ayuty 'yuxtaayudu, es jyajttu ma naty ja Jesús, es ttsojktu es wu'umut, kadiibu ñijxut. ⁴³ Per ja Jesús jyunañ:

—Tsojkuɯp nandu'un uɯ nnujxut ma wiinkru kajpn es n'awánudats ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxyɯy ja Diosu kyutujku, ja'a ko paadyuts ja Dios tu xykyexy.

⁴⁴ Es du'un ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ma ja Galileeu tsyajptujkuty.

5

Jesús twoy nimajtaxku ajkxmajtspaty

¹ Tu'ugu xnu ko Jesús 'yijty Jenesaret Mye-jyñbyu'am* maut ja mayjya'ay di'ibu jantsytyuk-

* **5:1** Jenesaret Myejyñ yu'u nandu'un xuy'ajtypy Galileeu Myejyñ.

mujkudu ko tmudowa'andu ja Diosu 'yayuk, ² net t'ijxy ko jam 'yity wingón majtsku barku. Ta naty ja ajkxmajtspu pyudsandu barkoty es tpujtu ja 'yajxmajtsn. ³ Net ja Jesús ttuktujku tu'ugu barku di'ibu Simonk jya'a'ajtypy, es t'anmaay es jawaanu t'ak'yajnujxat mejyñoty. Net ja Jesús ñaxwe'tsy barkoty, es dyajtsondaky ttuk'ixa'añ ja ja'ayuty. ⁴ Es ko ja Jesús kyajxtaay, net ja Simonk t'anmaay:

—Yajnujxu mbarku mejyñgyiky, es kujubijpnáxu m'ajkxmajtsn es m'ajkxmátsat.

⁵ Esu Simonk 'yadsooy:

—Ya'uxpukpu, tuk tsu'umats uudsaty tu njatundu es ni tu'ugats tu ngamatsta. Per tyámats nbujta'agut ja ajkxmajtsn yu'ugyujxm ko mij mjuna'añ.

⁶ Es ko ja ajkxmajtsn tkujubijpnajxy, net tjantsymajtsta may'ajkx, extu kú'tstsondák ja ajkxmajtsn. ⁷ Net ttuk'ijxtu ja ijxwu'umun ja myugu'uguty ma ja wiinkpu barku es min pyudáku. Es myiindu yu'ujuty, es dya'ujtsta may ja majtskpu barku extu kyinán ja byarku. ⁸ Es ko ja Simonk Peedru t'ijxy ja may'ajkx, net ñaygyoxtnaaydyáku ma ja Jesús es jyunán:

—Windsún, mastútkats, jujts pojpu ja'ay!

⁹ Du'un jyunán ja Simonk, ja'a ko yu'u ñay'adsu'kudu mut ko tmajtsta ja may'ajkx. ¹⁰ Es nandu'un ñay'adsu'kudu ja Simongu myugu'uguty Santya'agu es ja Fwank, 'yu'unguty ja Zebedee. Esu Jesús t'anmaay ja Simonk:

—Katu mdsu'ugu. Tyam oga'an ngaxa'añuts mij es xy'uxta'ayut ja ja'ay di'ibuts ujtu n'uxpukun pyadúndap.

11 Es ko dyajmiindu ja barku jam pu'ujótm, net tnikaktu tugekyu es ñajxtu mat ja Jesús.

Jesús dya''aguda'aky ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am

12 Es ko Jesús 'yijty ma tu'ugu kajpn, net ñimiinu tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Es ko tadu yedyujk t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtonaaydyáku es ñaxku'ijxu es tmunu'xtáky du'an:

—Windsún, pun mdsejpy, mbaadats xy''aguda'aky.

13 Net ja Jesús ja ky'u trujtáky es ttoon es t'anmaay:

—Ndsejpyats es nya''aguda'agut.

Es netyu myastutu ja lepru pa'am es 'yagudaky.

14 Net ja Jesús 'yana'am:

—Katu xy'awanu ni pán. Nujx ma yu teety es xytyuk'ixut ko tu mmastu'udyuty ja lepru pa'am. Es manujx ja windsu'kan di'ibu kyajxypy ja Moisés es ñayyajwa'adsudut di'ibu tu myastu'udyuty ja lepru pa'am. Es du'an ja ja'ay xytyuk'ixut ko kyaj xyñakymyudaty tadu lepru pa'am.

15 Per ja ja'ayaty tmadyaktu ma tugekyu kajpn wi'ix ja Jesús ttuun mat ja myuj'ajtun, es mayu ja'ay myiindu ma ja Jesús es tmadowa'andu es ya''aguda'agudut. 16 Es ja Jesús oj ñejxy kajxtákrú aduktuuy.

Jesús dya''aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

17 Tu'ugu xuu ko Jesusu naty ya'uxpeky, jamu naty 'yu'uñudu ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu. Es yu'ujaty tso'ondu majaty kyajpn'u'ungu Galileu, Judeu, es

nandu'unu ma Jerusalén kajpn, es tudoo'ittu es t'ixtu éxtum ja Jesús jyuna'añ es tuñ. Esu Dios myak'ajtungyujxm ja Jesús dya'agudaky ja puma'ay. ¹⁸ Net jyajty ja ja'ayaty tku'uydyu tu'ugu mabajnu'unk ma kyo'knu tu'ugu yedyujk di'ibu xux. Es tjajajtukuyándu tugoty es tpejta'agándu ma ja Jesús. ¹⁹ Per kyaj mbaat oj dyajtuk, ja'a ko naty mayjya'ay. Net pyajttu ma tajkni'x es tnikuuydyúttu es tkutuynajxtu ja xux ja'ay mut ja myabajnu'unk jap Jesús winduuy mayjya'ay agijky.

²⁰ Ko Jesús t'ijxy ko taadaty myubujkudu, net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Mugu'uk, nme'xyruys yu mbojpu.

²¹ Net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrujktup ñay'anmaayudu wyinma'añóty: “Tyadu yedyujk kyaj tmaj'ixy ja Dios ko du'un kyajxy, ja'a ko yu'u naydyu'ugu Dios ku'am mbaat tme'xy yu pojpu.”

²² Esu Jesús ñija'ap éxtum ja ja'ay jyunañ wyinma'añóty, es t'anmaay:

—¿Ti ko mwinma'añ xyajjuna'andu ko uj kyajts nwindu'ugu Dios? ²³ Miits mjnándup kots uj kyaj nmudaty ja kutujkun esuts uj nma'xut yu pojpu. Es mjnaamp kots uj kyaj mbaat nya'aguda'agyu tyadu yedyujk esuts nyaj'yo'oyu'ugut. Paaty miits mjna'andu ko kyaj ñimujaaty esuts uj du'un njuna'anut: “Ujts mij nbojpu'ma'xup.” Es jantsy nimujaa es uj njuna'anudats: “Pudu'uk es myo'oyut”, ¿kudii? ²⁴ Es tyámuts miidsuty nduk'ixa'añ ja nmuj'ajtun esuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nya'aguda'aga'añu

tadu yedyujk es du'un miidsaty nduk'ixat kots uj nmudaty ja kutujkun esats nma'xat ja pojpu.

Net ja Jesús t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajnu'unk es nujx ma mdujk.

²⁵ Netya ja yedyujk pyude'ky es dyajmujkna ja mabajnu'unk es ñajxna ma tyujk es t'awdajty ja Dios. ²⁶ Es nidugekyu ja'ay du'uñu wu'umudyaadyu es t'awdajttu ja Dios, es ni'igu tsyu'kudu es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Tyam tu n'ijxum di'ibaty jantsy ma.

Jesús twoy ja Matewu

²⁷ Ko ja Jesús tso'onnu ma ja kajpn, net t'ijxy jap kajpnbu'ajp tu'ugu yajkugubajtrü 'yu'uñu ma yajkugubéty, es ja'a txu'aty Leví. Net ja Jesús 'yanmaayü:

—Pamiingats mij éxtumdsu n'axpujkrü.

²⁸ Net ja Leví pyude'ky, es tmastuty tugekyu ja tyuunk es tpanejxy ja Jesús.

²⁹ Es óknam ja Leví ttuñ tu'ugu ma xü ma ja tyujk mat yu'ugyujxmü Jesús. Es jamu naty may ja yajkugubajtrü esu wiinkrü ja'ayaty 'yu'uñudu ma ja meesu es kyaydyu mat ja Jesús es ja di'ibu ya'axpejkyru. ³⁰ Es ja fariseeaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpujktap tni'o'o tniyáxudu ja Jesusu 'yaxpujkraty:

—¿Ti ko du'un mgay m'uuktü miidsaty mat ja yajkugubajtraty es mat ja pekyjya'ayaty?

³¹ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kyaj dyajtugoy'áty yu kudsooy di'ibu muk'ajt oy'ajtr, yu'ayu di'ibu pujkar. ³² Tats nmiñ es nyáxats yu pekyjya'aydyujk es jyodumbíttat. Pán

junaamp: “Ūj kyajts mbekyjya'ayuaty”, ŷu tadu ja'ayuaty wi'ix mbaat jyodumbittu?

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

³³ Net t'anmaaydyu ja Jesús:

—Yu Fwangu 'yuxpɔjkrɔ kanak ok 'yayu'attu es kyajxta'aktu. Es ja fariseedyu 'yuxpɔjkrɔ nandu'un ttundu. ŷEs ti ko mij m'uxpɔjkrɔ du'uñm kyay 'yuuktɔ?

³⁴ Es ja Jesús 'yadsoojudu:

—ŷTi mbaat miits xya'ayu'attu yu myatnaymyaayubu tadu pɔjkrɔ ko meeru ijt xondakun tyúñty es ko tadu pɔjkrɔ 'yak'ittu mat ja myatnaymyaayubutɔjk? ³⁵ Per pyaadɔp ja tiempu ko ja pɔjkrɔ yajpɔjkat, net 'yayu'áttu.

³⁶ Es nandu'un ja Jesús tɔjɔtáky majtsku ixpajtan es ttuk'uxpejky ko kyaj mbaat ñaydyuktúkaty yu tukru winma'añ mat ja jembyu. Es junañ:

—Kyaj pán tɔukepy tuk pedazu jembyu wit es yajtuk'abátsut tu'ugu vestiidu tukru. Ja'a ko du'un yajtúnat, nuumujkr ja jembyu wit es kyudsut ja vestiidu tukru es kyaj ja jemywyit kyuxu'ugut yajxon ma ja tuk wit.

³⁷ 'Es nan kyaj ya'adamu yu vinu jembyu ma yu tukru nuu'abutsunbyo'o. Pes ko jap yajpajta'agut, tu naty tyugoy ja jembyu vinu ko kyudsut ja tukru nuu'abutsunbyo'o. ³⁸ Paaty 'yóyaty yajpajta'agut yu vinu jembyu ma yu po'oju jembyu es du'un kyaj ti wyindugóyut. ³⁹ Es pán 'yikyry ja vinu di'ibu tu tsyaamnɔ, kyaj tnakysyegy yu vinu jembyu, ja'a ko juna'añ: “Di'ibu tu tsyaamnɔ ni'igu 'yóyaty.”

6

Jesús 'yaxpajkputy tkutujtu ja triigu saabudu xuu

¹ Mā tu'ugu saabudu xuu ja Jesús mut ja 'yaxpajkputy ñajxtu triigu kamoty. Es ja 'yaxpajkputujk tkutujtu ja triigu es twinxatstu es tju'xtu ja pyajk. ² Net nija'ajuty ja fariseeuty dyajtūdu:

—¿Ti ko du'un xytyundu miidsuty mā saabudu xuu di'ibu kyaj ñigutikyuty?

³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Es miidsuty, ¿ti kyajnum xy'uxraktu di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyūduuty tmudajttu ja yuu? ⁴ Tyujku ja Davit mā Diosu tyujk es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy es tkaay yu'u es nandu'un tmoodyu ja jyamyūduuty. Es kyaj jyanigutikyuty es yu'u tkádyut, yu'u je'eyu ja teedyuty mbaat tkaydu tadu tsajkaaky.

⁵ Es nandu'un jynáñ ja Jesús:

—Es uj nmudajtypyuts yu kutujkun nandu'un mā saabudu xuu.

Yedyjk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

⁶ Es mā jatu'ugu saabudu xuu Jesús tyujku mā ja tsajptujk es dya'uxpejky ja ja'ayuty. Jaru naty tu'ugu yedyjk di'ibu myudajtypy ja 'yaga'añgyu'u tu'uts. ⁷ Es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup es ja fariseeuty tpajudijttu ja Jesús es t'ixa'añ pun ya'agudakypy ja ja'ay mā ja saabudu xuu, es du'un ttuundu ja anuu es tpekymyo'oya'andu. ⁸ Peru Jesús ñija'ap di'ibu wyinmaayduy es t'anmaay ja yedyjk di'ibu ky'u myudajtypy tu'uts:

—Pudu'uk es mdánut yaa kujk'aay.

Es ja yedyujk pyude'ky es tyunaay jap kujk'ajp.
 9 Net ja Jesús t'anmaay ja wiinkru ja 'ayuty:

—Tyámats uj miits nyajtwa'andu: ¿Ti mbaat ndu'unam ma ja saabudu xu, ja oybyu o axukru? ¿Nyajtsókum o nya'o'kumu?

10 Net ja Jesús t'ijxtaay nidugekyu di'ibu naty tu tyukwa'kmíkyuty, es t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtáw.

Es ko xyajtuy, 'yagudaktaay. 11 Es ja fariseeuty es ja myugu'uguty 'yajkudu muk es ñay'anmaayudu ak yu'ujuty pan wi'ix mbaat yajtúñ ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsku 'yapóstulaty

12 Es ko waanu jyejky, ta ja Jesús oj ñejxy kajxtákrú ma tu'ugu kopk. Jam ja tsuu dya-jnajxy kyajxta'aky. 13 Es ko oj xyuññ, net dyaxu di'ibuty ya'axpejkyry, es twin'ijxy nimajmajtsk di'ibu 'yapostulu'áttur. 14 Yu'u xyujuty: Simonk di'ibu Jesús yajxubajt Peedru, Andrés, ja Simongu myuga'ax, Santya'agu, Fwank, Felipu, Bartolomee, 15 Matewu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu 'yu'unk, Simonk ja kananeeu ja'ay, 16 Juudas yu Santya'agu 'yu'unk, esu Juudas Iskaryotu di'ibu óknum kyayajk ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'axpeky

17 Netu Jesús jyunajky ma ja kopk mat yu'ujuty es jyajty ma tu'ugu joy it. Es japu mayjya'ay ñaymyujkudu di'ibu tso'ondur Judeeu, Jerusalén es ma myejuñbya'aju Tiru esu Sidón. 18 Tyaadytu tu naty jya'ttu es tmudowa'andu ja Jesusu 'yuxrujkan es nandu'un 'yaguda'aktut di'ibu rujkdur. Es di'ibu mujku'u ya'ayoojur, nandu'un ja Jesús

dya''agudaky. ¹⁹ Es nidugekyu ja mayjya'ay ttonandu ja Jesús, ja'a ko madu myak'ajtun ja Jesús dya''agudaky nidugekyu ja pa'am ja'ay.

Púnuty kuni'xyuty

²⁰ Net ja Jesús t'ijxtu ja di'ibu ya'uxpejkyry, es t'anmaay:

—Kuni'xy miidsuty di'ibu ayoodur, pes m'ittur ma Diosu kyutujkun.

²¹ 'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam ayu'ajttur, pes mjotkuda'aktur.

'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam juuy yáxtur, pes óknun mxik'ik mxóndut.

²² 'Kuni'xy miidsuty ko ja'ayuty mga'oy'ixudu, mga'oy'axájudu, mya''axuk'ixtu es juuna'andu wi'ixaty mat miidsuty ja'a kots miits xuryanujxtur, uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

²³ Agujk'át jotkujk'áttu es xonda'aktu ma tadu xu, pes, tsajpótmu Dios muj wiin mgumáyudut. Nandu'un tadu ja'ayudyu 'yartujkuty t'axuktundu ja Diosu kyugajxputy.

²⁴ 'iPer puroobu miits makja'aydyujkuty! Tyamyu mjotkujk'áttu, per óknun m'ayówdut.

²⁵ 'iPuroobu miidsuty di'ibu tyam kaay úktur, pes óknun m'ayu'áttut! iPuroobu miidsuty di'ibu tyam xik xoondur, pes óknun mjotmay'oogat es mj'uudyut!

²⁶ 'iPuroobu miidsuty ko nidugekyu ja'ayuty m'axájuty oy, ja'a ko du'un ja 'yartujkuty t'axájudu di'ibu jékyur andakr juuna'andu ko y'u Diosu kyugajxpu!

Tsoktu ja mmadsip

27 'Per uj n'anmaaydyur miits di'ibu xymyudo'ijttur, ko mdsóktur ja mmádsip es xytyúnat yajxón mat di'ibu mga'oy'ijxur, 28 es mgunu'xtur di'ibu mgajxpojkdur es ni'amdow nibujktsówu ma Dios di'ibu m'axaktuunur. 29 Es pan mgojxur tuk adu'um ma m'ama'atsy, mo'oy jatuk adu'um. Es pan ja pan mbujkuty yu mdsyamarru, jan ja mnixuy es wa'an nandu'un dyajnejxy. 30 Es pan m'amdoojur di'ibu mmadájtypy, mo'oy, es pan tu ti mbujkuty, katu xy'amdoy es dyajjumbítat. 31 Es tundu miidsaty mat nidagekyu ja'ay éxtam xytsyoktu es yu'ujaty ttúndat nandu'un mat miidsaty.

32 'Pan miits mdsojktur yu'uyu di'ibu miits mdsojkdur, ¿ti oy'ajtun mduundur di'ibu kyatuundur ja wiinkpaty? Pes tyuundur yu' nandu'un di'ibu 'yandijttur pekyjya'ay. 33 Es pan miits mduundur oy yu'uyu di'ibu miits mdsojkdur, ¿ti oy'ajtun mduundur di'ibu kyatuundur ja wiinkpaty? Pes tyuundur yu' nandu'un di'ibu 'yandijttur pekyjya'ay. 34 Es pan miidsaty mduk'ani'xypy ja meeñ yu'uyu ja'ay di'ibu m'a'ijxur es mmagabátudat jatugok, ¿ti oy'ajtun mduundur di'ibu kyatuundur ja wiinkpaty? Pes nandu'un di'ibu 'yandijttur pekyjya'ay tmo'oydyu yu myeeñ ani'xy yu ja'ay di'ibu magabátudur. 35 Tsoktu es tundu ja oybyu madu mmádsip, tuk'anu'x ja meeñ nandu'un yu ja'ay es kyaj xyjup'ixat es mmagabátudat, du'un xytyuk'ixat ko miidsaty Dios Tsajpótmadu 'yu'ungaty. Ja'a ko Dios nandu'un tyiimpy yu oybyu extu mat yu pekyjya'ay es panaty kyaj

jya'aygyuda'agyuty. Es di'ibũ dun tyiimpy, Dios m̃aj myay'ata'añuty. ³⁶ Pa''ayowdũ ja ja'ay éxtam ja mDeedyũ tsajpótmũdũ mba''ayóyuty.

Kyaj wiinkpũty nũgoo nbayo'oyũm

³⁷ 'Katũ xypyayo'oy ja wiinkpũ, es ja Dios nan kyaj miits mbayo'oyũdũt. Katũ xypyekymyo'oy ja wiinkpũ, es ja Dios nan kyaj mbekymyo'oyũdũt miidsuty. Pa''ayowdũ, es ja Dios nandũ'ũn mba''ayówũdũt. ³⁸ Mo'oy ja wiinkpũ, es ja Dios mmo'oyũdũt nandũ'ũn, oyũ kijxn, tã'tspéky, winxity es ku'ujts. Es pũn oy xykyijxũ ja wiinkpũ ja jya'a, nandũ'ũn myajkijxtũt.

³⁹ Jesús yũ'ũ pyũjtãkũ tyãdũ ijxpajtũn:

—¿Ti mbaãt tu'ugũ wiints twijts'yo'oy ja myũwiints? ¿Ti kyaj kyũdáwũt nimajtsk mã tu'ugũ jut? ⁴⁰ Ni tu'ugũ ẽxpũjkrũ di'ibũ myũbaadũp ja wyindsũn, per ko oy dyajkéxy ja 'yũxpũjkũn, dũ'ũn jya'tũt éxtam ja wyindsũn.

⁴¹ '¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ibũ jap mmũgu'uk wyiinóty, es kyaj mij xytyuñũ kwentũ ja m̃aj kepy di'ibũ jap mwiinóty? ⁴² ¿Es wi'ix mjũnã'añ: “Mũgu'uk, n'okju'tũmũ tadũ kepywyayu'unk di'ibũ jap mmũdajtypy mwiinóty”, es kyaj mnayjyáwũty ko mij xymyũdaty ja m̃aj kepy jap mwiinóty? Mnaydyijũp ko mjiky'aty tũy'ajtũn mũũt. Yajpũdsũm jawyiinũ tadũ m̃aj kepy di'ibũ jap mwiinóty, es dũ'ũn mbaãt xy'ixy yajxón es xyjuudũt tadũ kepywyayu'unk di'ibũ jap mmũgu'uk wyiinóty.

Jya'ay'ajtũn ja ja'ay yajtuk'ũxkajp

⁴³ 'Ni tu'ugũ kepyũ oybyũ di'ibũ tũũmp'ajtp axũũk, es nan ni yũ kepy di'ibũ kyaj 'yóyuty es

tyuamp'áty oy. ⁴⁴ Tu'uk tu'ugu kepy ya'axkajp mat ja tyuamp. Kyaj yajtíky yu iigu ma poop apyñ. Es nan kyaj yajtíky yu uuvu ma yu tume'eñky. ⁴⁵ Ja ja'ayy oyjya'aybyu tsuj kyajxy myadya'aky mat ko ijtp jyodoty ja oybyu, es ja axuk ja'aybyu myadyakypy ja tsaatsykyubétyryu mat ko ijtp jyodoty ja axuk'ajtun.

⁴⁶ '¿Ti ko miits xy'anuumudats: “Windsún, Windsún”, es kyaj xytyundu éxtamts njuna'añun? ⁴⁷ Ja ja'ay di'ibuts xyñimiimp es tmadoy yu n'axrújkunuts es tkuydyúñ, ⁴⁸ yu'u du'un éxtam ja yedyujk di'ibu kyoj ja tyujk. Es jawyiin tnidaju kuk es trujtáky yu pyotsy ujx tsaade'ekykyujxy. Es ko ja nuu kyeemy es txijty ja tujk amujaa, kyaj wi'ix jyajty, ja'a ko ta'tspéky oy pyojtse'egyuty ma ja tsaade'eky. ⁴⁹ Es pán myudeebyuts uj ja n'axrújkun es kyaj tkuydyúñ, yu'u du'un éxtam tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj ja tyujk nax wingujxy es kyaj tnidaju mat ja tsaabótsy. Ko ja nuu kyeemy, ja nugom txijty ja tujk amujaa, net jyijty es tyugooy tugekyu tugekyu.

7

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

¹ Ko ja Jesús kyajxtaay ma ja ja'ayuty, net ñujxnu Kafarnaúm. ² Jap tu'ugu soldaadu windsún di'ibu myudajtypy tu'ugu tyuumbu di'ibu jyantsytsyejpy. Es yu'u naty pújkup es tim oogánup. ³ Ko ja soldaadu windsún tmadooy ko Jesús tu jyumbity, net tkejxy nija'ajaty ja israelitu mājja'aydyujk es ttúnat ja may'ajtun es myínat

ja Jesús es dya'aguda'agut ja puma'ay. ⁴ Yu'ujuty tmawingoonda ja Jesús es trujksooda may'ajtun:

—Tada soldaada windsun nitujkup es xypyudakut, ⁵ ja'a ko yu'u tseyjy ja nnaxwiñdu'ajtun, es yu'u oj dyajkojyuty ja ndsajptujk'ajtun.

⁶ Net ja Jesús ñejxy mat ja mujja'aydyujk. Es ko wyingoonu ma ja soldaada windsunu tyujk, net tkejxy nija'adyu myutnaymyaayubu es t'anuumat ja Jesús:

—Windsun, kyajts uj xyñitaku es mij mdakut madu ndujkun. ⁷ Paadyats kyaj ni je'eyu nganayjyawyuty es nninujxut es n'amdowut ja may'ajtun. Je'eyu mjana'anut es ja nduumbats 'yaguda'agut. ⁸ Uj ku'um nmudajtypyuts ja nwindsun di'ibats xy'ana'amp, es nandu'an nmudatyuts ja soldaadyuty di'ibats n'ane'empy. Es kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: “Nujx”, nujxp; es kots n'anuumu jat'u'uk: “Min”, miimp; es kots nduk'ane'emy yu'nduumbats ti ttunat, tyiimpy.

⁹ Es ko tmadooyu taadu Jesús, net du'añu wyu'umu, es tni'ijxumbijty ja ja'ay di'ibu pamiinudap es t'anmaay:

—Tuy'ajtun ko ni tu'ugu Israel ja'ay kyajts nbaaty di'ibats xymyubujkp éxtunu tyadu soldaada windsun.

¹⁰ Es ko jyajttu jatugok ma ja soldaada windsunu tyujk, tu naty 'yaguda'aky ja puma'ay.

Jesús dyajjikypyéky tu'ugu o'kpu jap Naín

¹¹ Es óknun yu Jesús ñejxy ma tu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtypy Naín. Es jyamyudátuda ja 'yuxpujkrú es ja mayjya'ay. ¹² Es ko jyajty kajpnbu'aay, net

t'ijxy ko tmumíñ es dyajnaxtukaya'andu tu'ugu o'kræ. Es ja o'kræ yu'u ijty tukrajkyæ maank'ajtæp yu tyaak di'ibu naty ku'eeky. Es mayjya'ay ja o'kræ tpanejxy. ¹³ Ko t'ijxy ja Jesús, net tpa''ayooy ja ku'ekytyo'oxy es t'anmaay:

—Katæ mjæ'uy.

¹⁴ Net ja Jesús tmwingooñ es ttooñ ja o'kræ ku'uyun, es ja di'ibu naty kyiiipy wya'k'a'adu. Es ja Jesús t'anmaay ja o'kræ:

—Mexy, ajts mij n'anmaapy: ¡Pædu'uk!

¹⁵ Net di'ibu naty tæ 'yeeky oj wya'tskujkæ es kyajxe'ky, es ja Jesús ttukkædjæ ja tyaak. ¹⁶ Es ko taadu t'ijxtæ, nidagekyæ tsyu'kædyaydyæ es t'awdajttæ ja Dios es jyannandu:

—Tu'ugu Diosæ myæj kugajxæp tæ kyæxe'eky ma udsajtm.

Es nandu'un ñayjyánandu:

—Dios tæ myíñ es tpuðakaya'añ ja kyajpn.

¹⁷ Net ja madya'aky jyædijty ma Judeeæ ñax es di'ibu myæwingon'ajtypy.

Fwank Yajnbajtpæ kyexy'ebyty

¹⁸ Net ja Fwangæ 'yæxpæjkræ tyukmæmadyákædu tægekyæ éxtæm tæ jyátyuty. Net nimajtsk dyaxæ yu'æjty, ¹⁹ es tkejxy ma ja Jesús es dyajtwæ'añ:

—¿Ti mij mdæy'ajtæn ja Kristæ di'ibu naty minæamp, o n'awíxtæpts ja wiinkæp?

²⁰ Es di'ibu Fwank kyajx tmwingoondæ ja Jesús es t'anmaaydyæ:

—Ja Fwank Yajnbajtpæts tæ xykyexy esuts mij nyajtæwæt pæn mijtsæ du'un ja Kristæ di'ibu minæamp, o pæn n'awíxtæpts ja wiinkæp.

21 Netyu ko jyajttu, ja Jesús dya''agudaky ja mayjya'ay di'ibu pujkudup es dyajpuódsémy ja ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajttup, es nandu'un tmooy yu ijxun mayu wiindsuty. 22 Es ja Jesús t'anmaay ja Fwangu 'yuxpujkruty:

—Di'ibu miits tu xy'ixtu es tu xymyudowdu, nujxtu es xytyukmumadya'aktut ja Fwank ko yu wiints ijxp, yu uxneybyu ye'epu, di'ibu myudajtypu ja lepru pa'am tu 'yaguda'aky, yu natru mudoop, di'ibu o'kp jikypujkr es di'ibu ayoop ya''awánudup ja oybyu ayuk, 23 es jotkujk yu'u pún kyaj jyot dyajtuóy mat ujts.

24 Ko oj ñujxnu di'ibu Fwank kyajx, net ja Jesús tnimadyaky ja Fwank es t'anmaaydyu ja ja'ay:

—¿Ti dun miidsuty oj xyñinujxtu es xy'ixa'andu ma muj itun? ¿Tu'ugu tsajkápyñ di'ibu wyinxijtypu ja poj? 25 Es pún kyaj, ¿ti dun oj xyñinujxtu es xy'ixa'andu? ¿Tu'ugu yedyujk oy xyoxyru? Miits mnija'adup ko di'ibu du'un nayxyojxudup jam 'yittu ma réudyu tyujkuty. 26 ¿Per ti dun oj xyñinujxtu es xy'ixa'andu? ¿Tu'ugu Diosu kyugajxru? Yu'u du'un. Yu'u tu'uk di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja muj'ajtun kudiinumu wiinkruty ja Diosu kyugajxru. 27 Fwank yu'u du'un di'ibu ja Diosu jyaaybyajtun myadyakypu ma jyuna'añ:

Ngejxypyuts jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xputs es mya''awátsxudut yu mn'u mdu'u.

28 Tuj'ajtunuts njuna'añ: Kyaj pún nidu'ugu ja'ay di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja muj'ajtun es kudiinam ja Fwank Yajnubajtrpu. Per waanu tmudaty ja muj'ajtun oytyim di'ibuty púnaty ijttup ma Diosu kyutujknu.

29 Ko ja yajkugubajtruty es ja nimayjya'ay tmudoodu ja Fwank, ta oj tkupaktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'aguyxm oj ñayyajnubajtadu mat ja Fwank. 30 Per ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup kyaj tkupajktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'aguyxm kyaj tkupajktu es ja Fwank yajnubátudut.

31 Esu Jesús 'yakjunáñ:

—¿Tits maut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ayuty di'ibáty tyam jyiky'ajttup, o wi'ix dya'íxyuty ja wyinma'añ? 32 Kuxu'ktup éxtumu una'ku'ungun di'ibu uñaadyup es kyuyattu maayóty es ya'ax jyoktu mat ja myutkuyajtruty: “Tuts njaxu'uxy di'ibu ya'ajtsp es kyaj tu m'atstu; es tu nja'áyuats di'ibu maut ja o'kpu ñaxtuku, es kyaj tu mje'uydyu.”

33 Es ja Jesús 'yakjunáñ:

—Du'unu tyaadu tyam di'ibu kyaj t'axájudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy. Mat ko kyaj ja Fwank Yajnubajtrpu tkay ja tsajkaaky es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myudajtypy ja ka'oybyu. 34 Es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ngaabyuts ja tsajkaaky es n'i'kyuuts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es am'uuk, es myatnaymyaayup ja pekyjya'ayuty esu yajkugubajtruty.” 35 Per di'ibu tu t'axájudu yu oybyu uxpajkpu di'ibu Dios jya'a'ajtypy, tadu ja'ay dya'íxudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy.

Jesús ma tu'ugu farisee tyjk

36 Es ko waanu 'yijty, net tu'ugu farisee wyooju ja Jesús es najx kyay. Es ja Jesús oj tpanejxy es ñaxwe'tsy ma ja meesu. 37 Tu'ugu pojpu toxytyjk di'ibu jiky'ajtp jap kajpnóty, ko

tnija'aju ko tu Jesús ñejxy kaabyu ma ja fariseeu Simonu tyujk, netu tadu toxytyujk dyajmiiñ tuk alabastru limetu ujts mut ja pa'ak xu'kpu, es tyujku es ñaygyoxtanaydyaku Jesús tyeky'ujxy. ³⁸ Ta tyujku jiby exu ko dyaxe'ky ja Jesusu tyeky, es dyajtútsy mut ja wyaay es ttsu'xu ja tyeky es trujtáky ja pa'ak xu'kpu ma Jesusu tyeky. ³⁹ Es ko t'ijxy tadu fariseeu pánu naty tu twoy yu Jesús, net jyunañ wyinma'añóty: “Pun tuy'ajtun tyadu yedyujk yu'u tu'ugu Diosu kyugajxpu, myawinma'añbyaadap pán yu'u toonap es wi'ixu tadu pojpu toxytyujk jyiky'aty.”

⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaayy tadu fariseeu:

—Simonk, tyámuts mij nmugajxa'añ waanu.

Es ja fariseeu 'yadsooy:

—Ya'uxpujxpu, anmaagyuts.

⁴¹ Esu Jesús jyunañ:

—Majtsku yedyujk tmuni'xy'áty mut ja meeñ. Tu'uk tmuni'xyuty mugo'k mugo'px denaryu meeñ, es jatu'uk justyikxymyujk. ⁴² Ko kyaj mbaat myagubétyuty, ja yajnu'xpu mya'x ja myuni'xy nimajtsk. Es tyam anmaagyuts, ¿pán ni'igu tsyejpy yu yajnu'xpu?

⁴³ Es ja Simonk 'yadsooy:

—Pes uj njana'añuts ko yu'u di'ibu mya'x ja myuni'xy kajaa.

Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Mmadajtypy ja tuy'ajtun.

⁴⁴ Net ja Jesús twin'ijxpejty ja toxytyujk es t'anmaayy ja Simonk:

—¿M'ijxypy tyadu toxytyujk? Kots uj ndujku ma mdujk, kyajts miju nuu tu xymyo'oy es ujnu ndékyuts

nbújūt, esu tyādū toxytyujk tuts yu ndeky tpujy mūt yu wyinnuu es dyajtū'utsy mūt ja wyaay. ⁴⁵ Mij kyajts tū xytsyi'xy, es yu'u ko tū tyukū es tyambaat tsi'xy ja ndékyuts. ⁴⁶ Mij kyajts tū xypujtáku madsu ngubajk ja aseytu oliivū éxtam jaayu ja'ay ttundū, esu tadū toxytyujk tū tpujta'aky yu pa'ak xu'kpu madsu ndeky. ⁴⁷ Paaty tūy'ajtən n'anuumū, tyādū toxytyujk tuts nma'xu yu myujpéky, ja'a ko yu'u dya'íxyuty kots xytsyeki muj. Ja'a ko yu ja'ay di'ibū junaamp ko kyaju pyeki es ujts nma'xup, tadū ja'ay xytyuk'ijxpušs ko je'eyu waanu xyt-syékyuts.

⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Yu mbojpu tū yajma'xta'ay.

⁴⁹ Net jyotjunandū di'ibáty tū yajwówdū ma meesu mūt ja Jesús:

—¿Pán ja'ayu tyaadū?, ko extū pojpu mye'xypy.

⁵⁰ Es ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Tuts xymyubeki, es paadyuts mij tū nya-jnitse'eki. Nuix jotkujk.

8

Toxytyujkūty di'ibū pyudujkūdup ja Jesús

¹ Oknum ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyū ayuk di'ibū ñigajxypy ja Diosū kyutujkūn. Es nimajmajtskū 'yuxpujkrū jyamyudátyuty. ² Es nandū'un jyamyudajtādū nija'ajuty ja toxytyujk di'ibū naty ja Jesús tū dya'agūda'aky es nija'ajuty di'ibū tū ttukmastu'uty ja ka'oybyū. Es nidu'uk yu'ujuty txū'aty Mariiū Magdalenu, di'ibū Jesús tyukmastut juxtujk ja ka'óybyuty, ³ es jatu'uk txū'aty Fwanū,

ñudo'oxy ja Kuz_u, Erood_us_u tyuumb_u wyindsán, es jatu'uk tx_u'aty Susan_u, es may ja wiinkp_u toxytyujk di'ib_u m_uut jy_udijty ja Jesús es ja 'y_uxp_ujkp_uty es pyudákyty.

Triig_uw_ujp_u éxt_um_u ijxpajt_un

⁴ Mayjya'ay tsyo'ond_u mā t_ugeky_u kajpn es t_unimiñ ja Jesús. Es ko myaymyijky ja ja'ay, net ja Jesús t_up_ujtáky tu'ug_u ijxpajt_un es jy_unáñ:

⁵ —Tu'ug_u triig_uw_ujp_u 'yojtsy w_ujp_u. Es mā oj tw_ujy, oj nand_u'_un kya'ay ja t_uu_umt mā padu'u, es ja ja'ay ttukta'and_u, es ja joon t_upiid_u nand_u'_un.

⁶ Es nand_u'_un kya'ay ja t_uu_umt tsaade'ekyky_ujxm mā kyaj kyúkyty ja nax. Paaty ko tad_u triig_u myu-jxy, net ty_utsy, ja'a ko tim waan_u nik'ajt_un. ⁷ Es nand_u'_un ja t_uu_umt kya'ay apyñoty. Ja triig_u t_uu_umt myujxy mā apyñ. Ta yajtáts_u. ⁸ Es di'ib_u ja t_uu_umt ka'a mā oyby_u nax, yooñ yajxón, es ty_uu_ump'ajty m_ugo'px ok di'ib_u wyuj.

Es ko d_u'_un jy_unáñ ja Jesús, net jantsy m_uk t'anmaay:

—Di'ib_u m_udood_up, wa'an tjaygyúkad_u.

Ti ko ja Jesús ya'xpeky m_udu ijxpajt_un

⁹ Net ja Jesus_u 'y_uxp_ujkp_uty yajt_uujud_u wi'ix dyajj_una'añ m_ut ja 'yijxpajt_un. ¹⁰ Es ja Jesús jy_unáñ:

—Dios y_u'_u mduk_unijáw_ud_up miids_uty di'ib_u kyaj yajnijáw_u ijty wi'ix y_u'_u yajkutíky. Per _ujts n'awa'an_up ja wiingáty_upy_u ja'ay m_ut ja ijxpajt_un m_ut ko y_u'_ujty t'ixt_ut es kyaj t_unijáw_ud_ut, es ko y_u'_u t_uu_udówd_ut es kyaj tjaygyúkad_ut.

Jesús tkajxte'xy ja triig_uw_ujp_u éxt_um_u ijxpajt_un

11 'Tyaadu 'yandijpy yu ijxpajtun: Yu tuumt yu'u 'yandijpy ja Diosu 'yayuk. 12 Es di'ibu ka'a ja tuumt ma padu'ujun, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk, es net myiñ yu majku'ugópk es pyujkxu ja Diosu 'yayuk ma jyot wyinma'añ es kadiibu tmabúktut es du'un kyaj yajnitso'ogudut. 13 Esu tuumt di'ibu ka'a tsaade'ekykyujxy, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es tmabuktu mut ja xondakun. Per ko du'un 'yittu éxtum ja triigu di'ibu 'yaats kyaj kyuktuku, mabujktup tuk tiempu, per ko myiñ ja ayo'on, kyaj tnakymyabuktu. 14 Es di'ibu ka'a ja tuumt ma ja apyñ, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodu, per ja'a ko tpa'jta'aky ja wyinma'añ wi'ix myukja'ay'áttut es xyi'ik xyónut, paaty tmastu'uttu di'ibu myudoodu es kyaj ttundu di'ibu Dios tsyejpy. Paaty du'un yu'ujaty éxtum di'ibu tuumt tu jyi'xy es kyaj tu ñakywyinduy.

15 'Es di'ibu ka'a ja tuumt ma oyñax, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu 'yaxájudu mut tugekyu jyot, tmadowdu es ttundu es tpanujxtu Diosu 'yayuk. Es du'un yajxón wyindúwat ja pyajta'aky.

Lampru éxtumu ijxpajtun

16 'Ni pán yu lyampru tkayajtoye'eky es netyu tkujiitsy mut ja tu'ts o tpa'jta'aky mabajnbatku'p. Jam ja ja'ay tpa'jta'aky kujxm es yajxón jyájut tégoty, es ko pán tyúktut, wa'ats 'yíxut. 17 Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknam kyawu'amut ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwut. 18 Paaty madowdu yajxón. Di'ibu 'yaxájudup ja tpy'ajtun, Dios yákur ni'igu winma'añ esu jaygyujkun, per ja ja'ayuty di'ibu

myadoodu ja Diosu 'yayuk es kyaj tkuydyundu, Dios pñjkudup ja wyinma'añ es ja jyaygyujkan di'ibu yu'ujaty myudajttup.

Jesusu tyaak esu myuga'axuty

¹⁹ Ja Jesusu tyaak es ja myuga'axuty jyajttu es kyaj mbaat twinguwa'agudu yu'u, ja'a ko mayjya'ayu naty. ²⁰ Es ja ja'ayuty oj 'yawánudu:

—Tu mdaak jya'ty mat ja m'útsyuty tap taja'p, es yu'u m'ixánudup.

²¹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Nidugekyu di'ibu Dios ja 'yayuk myudeepy es pyadiimpy, yu'u du'an n'axájupts éxtumdsu ndaagun es éxtumdsu nmuga'axun.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

²² Tu'ugu xuu ja Jesús tyujkudu mat ja 'yuxpñjkpu ma ja barku, es 'yanmaayudu:

—Jo'om jam mejyñ ñinaxy.

Es ñujxtu. ²³ Es ko naty ñujxtu kujk'ám, Jesús oj myanajxnu. Es net ti'in myiñ ja mak poj es dya'ujtsta'aya'añ ja barku mat ja nuu es kyínut. ²⁴ Net ja xupñkputujk dyujxtu ja Jesús es t'anmaaydyu:

—¡Windsún, Windsún! ¡Tyam ngupa'tsta'ayunu!

Net ja Jesús pyude'ky es ja poj es ja mejyñ tmugajxy. Ta oj wyu'amadya'ay amoñu es tmijtku. ²⁵ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpñkputy:

—¿Ti tu jyátyuty ja mmabujkan?

Es yu'ujaty du'añu wyu'amadyaaydyu es ñay'adsu'kudu es ñayajttujudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Pánu du'anu tyadu ja'ay?, ko yu'u t'ane'emy ja poj es ja mejyñ, es myumadóuty.

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'obybyty

²⁶ Net jyajttu mejyñbyu'ajp ma Gadaru ñax, di'ibu ijtp Galileeu wyinduuy. ²⁷ Ko Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypy es jékyup kya'oktsunaayñu tugoty. Jam tsunaay ma o'krú jutun es jyiky'aty niwá'ats uxwá'ats. ²⁸ Es ko t'ijxy ja Jesús, net ñagyoxtsunaaydyáku wyindum es yaxkeky:

—¿Ti mdunaampy mat ujts?, mij Jesús, Dios Tsajpótmuđu 'yU'unk. Tunu may'ajtun, kátats xy'adsipy.

²⁹ Du'un jyunañ ja'a ko Jesús tu kyéxyuty es pyudsámú ja ka'oybyu ma tadu yedyujk. Kanak ok yu ka'oybyu tu tyuktúkyty, es ja ja'ayuty kyuwunudu ma ky'u es ja tyeky mat ja kadenu. Es yu ka'oybyu yu'u tukrojtar ja kadenu es myanejxyuty ma maj itun. ³⁰ Es ja Jesús dyajttuy:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Es yu'u 'yadsoojú:

—Ujts nxu'ajtypy Lejyonk*.

Du'un 'yadsoojú, ja'a ko may ja ka'oybyu tu tyuku ma yu'u. ³¹ Es yu tadu majku'u ya'amdooy ja Jesús es kyaj dyajnujxut ma ayoodákn. ³² Es jap wingón 'yijty yu udsam may es jye'xy ma ja kopk wiin. Es ja ka'oybyu trujtsooy ja may'ajtun ma Jesús es dyaky ja kutujkun es tyúkudut ma udsamun. Net ja Jesús tmooy ja kutujkun. ³³ Ja ka'oybyu pyudsuumdu ma ja ja'ayun es tyujkudu ma udsamun. Netu tadu udsam ñujxtu jantsy puye'egyu nax ujrp'ám. Ta kyuruyuknajxtu mejyñoty, es jap jyi'xtaaydyu.

* **8:30** Ix Markus 5:9.

34 Es di'ibū kywentū'ajttap ja may udsam, ko t'ijxtū ti tū jyátyuty, net oj pyuyū'ktsoundū mūt ja tsū'ugū es oj tmadya'aktū mā ja kajpn es mā ja'ayuty di'ibū kamoty. 35 Es ja ja'ayuty tso'ondū es t'ixa'andū di'ibū tū jyátyuty. Es ko jyajttū mā ja Jesús, net tpattū jam ja yedyujk di'ibū tū ñiwa'adsyaty ja ka'oybyū, es 'yu'uñū Jesús wyinduuy yajxón es wijy kejy es witxū. Es tsyū'kūdyaaadyū ja ja'ayuty. 36 Es di'ibū naty tū t'ixtū, net tmadyaktū wi'ix tū ñiwa'adsyadyū tadū yedyujk di'ibū naty myudajtypy ja ka'oybyū. 37 Es mūdū tyāādū nidugekyū ja'ay mā Gadarū kajpn tmānu'xtáktū ja Jesús es tso'onnat jap, ja'a ko yū'ujaty tsyū'kūdu mā. Net ja Jesús tyujkū mā ja barkū es ñujxū. 38 Ja yedyujk di'ibū tū myastu'udyaty ja ka'oybyū, net tmānu'xtáky ja Jesús es ñujxat mūt yū'u. Per ja Jesús tyuknipujkū es wyū'amāt, es 'yanmāayū:

39 —Jambit. Nujx mā mdujk es xymyadya'agūt tugekyū di'ibū Dios tū ttuñ mūt mijts.

Es ja yedyujk ñujxū es tmadyaky mā tugekyū kajpn éxtam ja Jesús ttuñ mūt yū'u.

Jayrū ñūux es ja toxytyujk di'ibū Jesús wyit tyoon

40 Ko Jesús jyajty mā jatu'ugū mejyñbyā'a, net ja ja'ayuty oj jyajp'yo'oyūdu mūt ja xondakūn, ja'a ko nidugekyū ja'ayuty 'yawixtū naty. 41 Net myiñ tu'ugū yedyujk di'ibū xyū'ajtypy Jayrū, di'ibū ijtp windsún mā ja tsajptujk. Tadū yedyujk ñaygyoxtnāaydyáku Jesús tyeky'ujxy es tmānu'xtáky es ñujxat mā ja tyujk, 42 ja'a ko tmūdaty tu'uk je'euy ñūux di'ibū majmajtsk jūmujt,

es tam̄ naty tyim'oogánn̄. Es ko Jesús oj ñejxy, net m̄ut ñajxt̄ mayjya'ay es jantsy adijmíky.

⁴³ Es mā tad̄ mayjya'ay jap tu'uḡ toxytyujk di'ib̄ mȳdajtypy ja windaxȳ pa'am es t̄ 'yayoȳ naty majmajtsk jam̄jt, es t̄ yajmeeñdyũ mā kudsooȳn t̄gekȳ di'ib̄ naty mȳdajtypy, es ñi p̄n kyaya''agudak̄. ⁴⁴ Es ȳ'u ñiwingoon uxk̄'p tsoo ja Jesús es ñaydyukpat̄ ja wyit, es netȳ 'yagudaky.

⁴⁵ Net ja Jesús dyajtm̄y:

—¿P̄n̄ts t̄ xytyoñ?

Es nid̄gekȳ 'yanm̄aȳd̄:

—Kyaj 'yujts̄ty.

Net ja Peedr̄ j̄ȳn̄ñ:

—M'ijxpy ko mayjya'ay m'adijmíkyaty, es xyajt̄y p̄n t̄ mdóñaty.

⁴⁶ Net ja Jesús j̄ȳn̄ñ:

—T̄ts xytyond̄ ja'ay nidu'uk. Nnija'ab̄ts, ja'a ko ȳ nm̄k'ajt̄n̄ts t̄ ya''agud̄'agyaty.

⁴⁷ Es ko ja toxytyujk tnija'aj̄ ko Jesús ñija'ap, net myiñ ts̄ȳiipy es ñaygyoxtn̄aȳdyák̄ Jesús wyinduuy es t'aw̄'an̄ mayjya'ay wyinduuy ti ko oj ttoñ, es netȳ 'yagudaky. ⁴⁸ Net ja Jesús 'yanm̄aȳ:

—T̄ m'agud̄'aky m̄t ko t̄ xymyabeky. Tyam n̄jx̄ net jotkujk.

⁴⁹ Támm̄ naty 'yakkajxy ja Jesús ko j̄ȳjty nidu'uḡ ja'ay di'ib̄ tso'omp mā tyujk̄ Jayr̄ di'ib̄ ijtp windsún mā ja tsajpt̄jk, es ya''anm̄ay ja Jayr̄:

—T̄ m'u'unk 'yo'kn̄. K̄dii xyñakyñ'emy ȳ Windsún.

⁵⁰ Es ko ja Jesús tm̄dooy, net t'anm̄ay ja Jayr̄:

—Katü mjotmay'eeky. Mubujkats je'eyü esü m'u'unk tso'ogüt.

⁵¹ Es ko jyajttü mä ja Jayru tyujk, ni pán tkayajtujkü ja Jesús, yu'uyü Peedru es ja Fwank es yu Santya'agü es ja tyaak tyeety ja kixyu'unk o'krü. ⁵² Es nidugekyü ja'ayuty jyantsyjyü'uy jyantsyya'axtü mat ko ja kixyu'unk tü 'yeeky. Es ja Jesús jyunañ:

—Katü mnakyjyü'uydyü. Yu kixyu'unk kyaj tü 'yeeky. Maap jap.

⁵³ Es ja ja'ayuty je'eyü ttukxiky ja Jesús, ja'a ko ñija'adup ko tü 'yeeky. ⁵⁴ Net ja Jesús tku'mumajtsü ja o'krü es t'anmaay muk:

—Kixyu'unk, pudu'uk.

⁵⁵ Es ja kixyu'unk jyikyryejky jatugok es netyü pyude'ky. Es ja Jesús jyunañ es yajmo'oyüt ja kyaaky. ⁵⁶ Es ja tyaak tyeety du'uñ wü'mudyaydyü. Per ja Jesús tyuknipujkü es küdiibü pán t'awánüt éxtam tü jyaty.

9

Jesús tkexy ja 'yuxpukpütujk es tkajxwa'xtüt ja Diosü 'yayuk

¹ Ta ja Jesús dyajnaymyujkü nimajmajtskü 'yapóstuluty, es tmooy ja muk'ajtän es yu kutujkän es dyajjuga'agüt nidugekyü ka'oybyü di'ibü ja'ay myudajtypy es dya"agüda'agüt di'ibü pujkadup. ² Es tkejxy es tkajxwa'xüt wi'ix ja Diosü kyutujkän. Es nandü'un tkejxy es dya"agüda'agüt yu puma'ayuty. ³ Es ja Jesús jyunañ:

—Ni ti xkyayajnjxtüt di'ibü mnidu'uyo'oydyup. Ni mdajk, ni mmorral, ni

mgaayñajxuk es kyajpɛ mmeeñ xymyɛnɛjxtut. Es yɛ'ɛyɛ mwit mɛnɛnɛjxtɛp di'ibɛ mnikɛjxy es kyaj wiinkpɛ ja tukni'x xymyɛnɛjxtut. ⁴ Ko mɛjajtta'agut mɛ tu'ugɛ tɛjk, kyaj mdsoonɛt es mnɛjxɛt wiink tsoo, wɛ'ɛmdɛ extɛ ko mnɛjxɛt mɛ wiinkpɛ kajpn. ⁵ Es mɛ kyajpɛ ja'ay myajjajtta'agyuty, net mdsoondɛt mɛ tadɛ kajpn es xywyinxítɛt ja naxjok mɛ ja mɛɛ'uk éxtɛmɛ ijxwɛ'ɛmɛn ko dɛ'an wyɛ'ɛmdɛ pojpu mɛɛt.

⁶ Ko Jesús kyajxtaay, net tsoy'ondɛ yɛ'ɛjuty es ñajxtɛ kajpnɛajpn es tkajxwa'xy ja oybyɛ ayuk éxtɛm ja Jesús tɛ jɛna'añ, es dya'agɛda'aktɛ ja puma'ay nidɛgekyɛ mɛajatyɛ kajpn.

Fwank Yajnbajtpɛ 'yeeky

⁷ Es ja gobernadoo Eroodɛs tmɛdooy tijaty ja Jesús tyiimpy, es kyaj tniyawɛ wi'ix dya'ítɛt, ja'a ko jamɛ ja'ay jɛna'andɛ ko yɛ'ɛ Fwank Yajnbajtpɛ ko tɛ jɛikyɛyɛky. ⁸ Es nija'ajaty jɛna'andɛ ko yɛ'ɛ Eliiɛs ja Diosɛ kyugajxpɛ, ko tɛ kyɛxe'eky jatɛgok. Esɛ wiinkpɛ jɛna'añ:

—Ja'a tu'ugɛ Diosɛ kyugajxpɛ di'ibɛ jékyɛp, ko tɛ jɛikyɛyɛky jatɛgok.

⁹ Per ja Eroodɛs jɛna'añ:

—Ëjts oj nni'ana'amɛ es yajnbúxɛdɛ tadɛ Fwangɛ kyɛbjk, ¿es pánɛ tadɛ di'ibɛ tyiimpy tɛgekyɛ di'ibats ɛj tyam nmɛdeepy?

Es ja Eroodɛs jyottɛgooy wi'ix t'íxɛt.

Jesús dyajkáy nimɛgoxk mil naxy ja ja'ay

¹⁰ Ko jɛmbijttɛ ja apóstaluty, net ttukmɛmadyaktɛ ja Jesús di'ibáty tɛ ttundɛ. Es net ja Jesús yajnbúxɛdɛ mɛ tu'ugɛ it di'ibɛ myɛwingon'ajtyɛp ja Betsaydɛ. ¹¹ Es ko ja

mayjya'ay tnija'adu, net tpanajxtu. Es ja Jesús 'yaxájudu es tmuğajxtu wi'ix ja Diosu kyutujkən es dya'agudaky ja puma'aydujk.

¹² Es ko tsyu'ujən, ta ñimiinə nimajmajtskə 'yuxpajkrutə es 'yanmaayudu Jesús:

—Nayjuğajxudu mət ja ja'ayuty es ñajxnət po'xru es t'uxtə'ayut yə kyaaky majatyə təjk es jap kajpnóty di'ibáty wingónaty, ja'a ko yaa mə n'ijtəm kyaj tii.

¹³ Es ja Jesús jyunáñ:

—Mo'oyduə miidsaty ja kyaaky.

Es yə'ujaty jyunandə:

—Kyajts ti nmədaty, je'eyə məgoxkə tsajkaaky es majtskə ajkx. ¿O mdsejpy es ədsaty nəjx njúdyuts di'ibə jyu'xtəbə tyadu mayjya'ay?

¹⁴ Ja'a ja'ayuty niməgoxk mil. Es ja Jesús t'anmaayduə ja 'yuxpajkrutəjk:

—Yajnaxwaatstə ja'ayuty ni-justyikxyməjkátyuty.

¹⁵ Es də'ən ttuundə es ñaxwa'tstaayduə nidugekyə. ¹⁶ Net ja Jesús t'axaju tadə məgoxkə tsajkaaky es majtskə ajkx, es pyat'ijxy tsajwínm es tkuni'xy es ttujkwa'xy es tmooyduə ja 'yuxpajkrutəjk es dyajwə'xət mə ja ja'ayuty.

¹⁷ Nidugekyə kyaaydyaayduə jotkəda'aky, es ñadujkə majmajtsk katsy ja kaydyuk.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristə

¹⁸ Es mə tu'ugə xə ja Jesús kyajxtáky anaydyu'uk mət ak yə'uduyə 'yuxpajkrə. Esə Jesús yajtəjudu:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyunə'añ ko púnəts əj?

¹⁹ Es ja 'yuxpajkrutəjk 'yadsoodə:

—Nija'ajuty jyuna'andu ko mijts Fwank Yajna**aj**trū, es wiinkrū jnándur ko mijts Elius, es wiinkrū 'yaktimjuna'andu ko mijtsu du'un tu'ugu Diosu kyugajxru jékyabu di'ibu tu jyikyryeky.

²⁰ Net ja Jesús dyajtuu:

—Es miidsaty, ¿wi'ix mjuna'andu pánuts u?

Es ja Peedru jynáñ:

—Mijtsu du'un ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

²¹ Es ja Jesús tyuknipujk makta'aky es kudiibu pán t'awánut. ²² Es 'yak'anmaay:

—Tuy'ajtun u?, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'ayowa'añats mak es u? xy'uxtija'anduts ja majja'aydujkaty esu teedywyindsánuty es ja di'ibu tsajptugóty ya'uxrujktur, esu ja'ayuts xya'oogut es tugukxubajtr jatugok njikyryákuduts.

²³ Oknam t'anmaay nidugekyu ja'ayuty:

—Pun jaats pán xypyanujxa'añ, tsojkur es tmastu'udut ja kyu'am winma'añ es bom bom jyiky'átut étum tu'ugu ja'ay di'ibu kyruuz pyagiipy ko 'yo'kun tninejxy, esats xypyatsoonut.

²⁴ Ja'a ko di'ibu tsyejpy es jyiky'átut étumu kyu'am winma'añ o ja kyu'amdsojkun, du'ambu ja'ay nayyajtugóyudur mut ja jyiky'ajtun. Es pán tsyejpy es jyiky'átut étumts u? ndukni'ixu, du'ambu ja'ay kyaj ñayyajtugóyudur mut ja jyiky'ajtun.

²⁵ ¿Es ti tyimpatyry oytyim di'ibu ja'ayuty oy tjaniwindsun'ajtru tugekyu naxwíñudu, pun nayyajtugooyur ku'am mut ja jyiky'ajtun ma

ja Dios? ²⁶ Pɛn pánuts xytyuktsoydyuump es ttuktsoydyúñ ja n'ayúkɛts yá naxwiiñ pojɾɛ ja'ay wyinduuy, ɛj, ja Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ, nan nduktsoydyúnɛpts kots nmínɛt jatɛgok mɛdɛ myɛj'ajtɛnɛ nDeedyɛts esɛ nDeedyɛts ja 'yánklusɛdyɛ myɛj'ajtɛn. ²⁷ Es n'anɛmɛ tɛy'ajtɛn ko nija'ajɛty di'ibɛ ja yáɛ kyaj 'yooktɛt pɛn kyajɛm t'ixy ja Diosɛ kyutujkɛn.

Jesús tyɛgatsy

²⁸ Es ko tyuktujkɛɛbejty, net ja Jesús pyatɛjkɛ mɛ tu'ugɛ kopk es kyajxtɛ'aga'añ. Es twooy ja Peedɾɛ, Santya'agɛ esɛ Fwank. ²⁹ Es ko ja Jesús jam kyajxtɛ'aky, net ja wyiin jyɛjp tyɛgajtsy es ja wyit jyɛmbijty jantsy wɛ'ats poop es jyantsytye'xy. ³⁰ Net kyɛxe'ky nimajtskɛ yedyɛjk myadya'aky mɛt ja Jesús. Yɛ'ɛdyɛ tadɛ Moisés esɛ Eliiɛs. ³¹ Es jyantsy jyajy jyantsytye'xy juwɛdity mɛ Jesús esɛ Moisés esɛ Eliiɛs, es tmadya'aktɛ ja 'yo'kɛnɛ Jesús éxtɛm 'yayowa'añ jap Jerusalén. ³² Es ni'igɛ ja Peedɾɛ mɛt ja jyamyɛt jyantsy jyama'aja'andɛ. Net t'ijxtɛ ja myɛj'ajtɛn ja Jesús es ja nimajtskɾɛ ja'ayɛty di'ibɛ naty mɛt ja Jesús. ³³ Es ko ja nimajtskɾɛ ja'ay jyagamgáknɛdɛ mɛ ja Jesús, ta ja Peedɾɛ jyɛnán:

—Windsún, oy ko tyam n'ijtmɛ ja yáɛ. Es ngójɛdɛts tɛgɛɛgɛ ɛxkɛdɛ'ak tɛjk: tu'uk mɛt mij es tu'uk mɛt ja Moisés es jatɛ'uk mɛt ja Eliiɛs.

Es ja Peedɾɛ kyaj tɛijawɛ di'ibɛ kyajxyɾy.

³⁴ Es ko Peedɾɛ naty kyajxy, net myiiñ ja yoots di'ibɛ abijtɛdɛ, es tɛyɛ'kɛdɛ ko ñay'ijxɛdɛ yoodsóty.

³⁵ Net tmɛdoodɛ kyajxy jap yoodsóty di'ibɛ jɛnán:

—Tyaadu ujtsu n'U'unk di'ibats njantsytsyejpy. Mm̄m̄dowdu y'u.

³⁶ Es ko du'un kyajxtaay, net t'ijxy ko Jesús jam naydyu'uk. Es ni pán wi'ix tka'anmaaydyu éxtamu naty tu t'ixtu.

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypy

³⁷ Es jakumbom ko jyunaajktu jam kopkkujxm, mayja'ay tso'ondu es oj jyujp'yo'oyudu. ³⁸ Ta tu'ugu yedyujk myiín es t'anmaay muk ja Jesús:

—Windsún, tunu may'ajtun. Ixudsu n'u'unk, ja'a ko yu'uyats tu'uk nm̄dajtypy. ³⁹ Ko yu ka'oybyu tyuktáky, ta yaj'ya'axyuty, wyijtsixityuty, ya'a'eebyuty, kyujy jyubipyuty es kyaj ñiwa'adsa'añuty. ⁴⁰ Tuts njamunu'xta'aky yu m'uxpajkruty es ttukniwa'adsudu tadu ka'oybyu, per kyaj tu tm̄mada'aky.

⁴¹ Esu Jesús 'yadsooy:

—¡Ay miidsuty, ja'ayuty di'ibu kyaj jyiky'attu madu tuj'ajtun es kyaj Dios tm̄buktu! ¿Extu nu'unudsu du'un n'aktim'ítat mut miidsuty es nm̄dánudat? Yajmín ja m'u'unk.

⁴² Es ko ja mixy myujwa'ky, net ja ka'oybyu ñaxkujubijpu es wyijtsxijtu muk. Per ja Jesús t'ooy ja ka'oybyu es dya"agudaky tadu mixy es ttukkudajku ja tyeety. ⁴³ Es nidugekyu ja'ayuty du'ñu wyu'amadyaaydyu mut ja Dios ja myuj'ajtun.

Jesús tnigajxy myumajtsk ok ja 'yo'kun

Es ko yu'ujaty du'ñu wyu'amadyaaydyu mut di'ibu naty tyiimpy ja Jesús, ta yu'u t'anmaaydyu ja 'yuxpajkruty:

44 —Mudowdu yajxon es jaygyúku du es katu xyja'aydu góydu tyadu ayuk. Ujts, ja Naxwíñadu Ja'aydu Kyudunaabyu, nyajku yaka'añuts ma ja mayja'ay.

45 Es ja 'yuxpukrutuk kyaj tjaygyukudu éxtum ya'anmaay es tujptsu'kudu es dyajtáwut éxtum tu jyu na'añ.

Pún waanu muj

46 Net ja 'yuxpukrutuk ñayajtuujudu oga'an pán ma yu'ujty ni'igu muj. 47 Peru Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaaydu, es net tsa'ane'ky tu'ugu ana'ku'unk es trujtáky kujk'aay ma yu'ujty. 48 Ta 'yanmaayudu:

—Pún 'yaxájubu tyadu ana'ku'unk mut ujtskyjxm, nandu'unuts xy'axaju. Es pánuts uj xy'axájur, nandu'un xy'axájudu pánuts uj xykyajx. Yu'u pán naybujtákur ni'igu mutsk ma miidsuty, yu'u itur muj.

Di'ibu kyaj xuyi'o'o xuyiyáxum, yu'u du'un ijtp mut udsajtam

49 Net ja Fwank jyu nañ:

—Windsún, tats n'ixtu tu'ugu yedyuk di'ibu mut mijtsu mxu dyajpudsémy yu ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajtyru. Es nyajkubojktupts mut ko kyaj jyu dity mut udsajtam.

50 Es ja Jesús jyu nañ:

—Katu xyajkubóktu, ja'a ko di'ibu kyaj xymyudsip'ajtam, yu'u ijtp ti'igyu mut udsajtam.

Jesús tujpkugajxu ja Santya'agu esu Fwank

51 Es ja tiempu wingoombu naty ma ja Jesús ñjxánnu tsajrótm. Net trujtáky ja wyinma'añ muk

es ñujxa'añ Jerusalén. ⁵² Es tkejxy jayujp ja kugajxy es tujp'íxut ma tu'ugu samaritanu kajpn, es t'uxta'ayut yu jajttákn. ⁵³ Es ja samaritanu ja'ayuty kyaj t'axajuyandu, ja'a ko t'ixtu ko ja Jesús ñejxy Jerusalén.

⁵⁴ Es ko ja 'yuxpajkpaty, yu Santya'agu es ja Fwank, tnija'adu tyadu, net t'anmaaydu ja Jesús:

—Windsún, ¿mdsejpy es nyajnaxkudákam yu junya'ank jam tsajwinm es kyutugóyut tadu ja'ayuty?

⁵⁵ Net ja Jesús 'yijxambijty es t'oodu es tnuvajxtu:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti ja'ajun mmudajttap.

⁵⁶ Ujts, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts tu nmiñ es nyajtugóyudats ja ja'ayuty, ja'ats tu nnimiñ esuts nyajnitso'oga'añ.

Net oj ñujxtu wiink kajpn.

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

⁵⁷ Es ko oj ñujxtu tu'am, ta tu'ugu yedyujk 'yanmaayu ja Jesús:

—Windsún, uj ndsejpyuts mbanujxa'añ mij ma mjantsyitimnejxy.

⁵⁸ Esu Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank, es yu juyujk di'ibu kaagudijtp myudajtypy ja pya'an, per uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmudaty mats je'eyu ngubajk nbujta'agut.

⁵⁹ Esu Jesús t'anmaay jatu'uk:

—Pamiinguts.

Es ja ja'ay jynáñ:

—Windsún, nasmajtsugats es nwn'umdats mudu ndeedyats extu ko 'yoogut es nyajnaxtúkudats, es net nbanujxut.

⁶⁰ Es ja Jesús t'adsooy:

—Mij nujx kajxwa'x wi'ix ja Diosu kyutujkun. Nika'ak yu o'kruty. Wa'anu wiink ja'ayuty dyaj-naxtúkudu. Tyaadu yu'u tyiimpy di'ibu kyaj jyot-maydyúñuty yu Diosu 'yana'amun.

⁶¹ Net 'yanmaayy jatu'ugu ja'ay:

—Windsún, nbanujxupts mij, per nnejxyats jawyiin n'oknayjyugajxyuty madu ndujk.

⁶² Esu Jesús t'adsooy:

—Pún yajtsajkayuup, tuyu tpujta'agut ja 'yijxun. Kyaj mbaat 'yijxambity pun tsyejpy ja syurku tuyu ñujxut. Es nandu'un punats xpyanujxaamp, yu'u myastutta'ayur tugekyu otyim tiity. Es pun kyaj tmastu'uda'añ tugekyu yu jyiky'ajtun es xpyanujxudats, kyaj tyuñ ma ja Diosu kyutujkun.

10

Jesús tkexy nidugu'px majmajtsku 'yuxpujkruty

¹ Es óknum ja Windsún Jesús twin'ijxy nandu'un nidugu'px majmajtsk ja ja'ay, es tkejxy nimajtskátyuty es ñujxut jawyiin ma tugekyu kajpn ma Jesús ñujxa'añ. ² Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

—May ja ja'ay di'ibu kyajnum t'amudoonáxtu ja oybyu ayuk. Du'un ja'ajuty éxtam ja triigu tuamt di'ibu yajpujkmujk, per waanu ja tuumbu. Paaty amdowdu ja Kugam es tkáxut ja tuumbu esu ja'ay ttuknijáwudut ja oybyu ayuk.

³ Tyámats miits ngaxa'añ es nujx xykyajxwa'xy. Es ixtu yajxón ko du'un éxtam ja borreegu

'yity tsipoty mā ja waxka'ukən, miidsuty nandu'ən xypyaada'andu ja ja'ayuty di'ibə kyaj m'axajya'a'andu oy. ⁴ Katu xymuənəjxtə mbijñ, ni mmeēñdyujk, ni mgaayñajxək es ni wiinkru mgu'ək. Katu mwa'k'áwudu es xykyajxpe'xy ja ja'ayuty di'ibə mbáttəp tu'aay. ⁵ Es ko mdúkət mā mmo'oyuty ja ja'ay yə jajttákn mā tu'ugu tujk, jawyiin xy'anuumət: “Jotkujk mā tyadu tujk.” ⁶ Es pən ja kudujk m'axájəp yajxón, Dios kunu'xədəp. Es pən kyaj, katu xy'amdoj ja Dios es kyunu'xədət. ⁷ Mə m'axájuty yajxón, wə'umdu mā tadə tujk es kay uuktə di'ibə mmooyədəp, mət ko pánuty kyajxwa'xypy yə n'əxpəjkanəts, nandu'ən pyaadyuty ja ka'ay ukən éxtəm jyuna'añ ja ayuk: “Yə tuumbə pátəp ja myəju'uñ.” Katu mjədity tujkmdujkm. ⁸ Es ko mja'tət mā tu'ugu kajpn mā m'axájədu, jə'xtə di'ibə myajmoodyəp. ⁹ Ya'aguda'a'ktə di'ibə pəjkəp jap, es anuumə: “Tə wyingóñ ja Diosə kyutujkən mā miidsuty.” ¹⁰ Es ko mja'tət mā tu'ugu kajpn mā kyajpə ja'ay m'axájədu, pədsəmdə tu'aay es anuumədu: ¹¹ “Extə naxjok di'ibə yəə mā mgajpn tə pyety mədsə ndekyən, nwinxítəpts. Per nijáwudu ko wyingóñ ja Diosə kyutujkən.”

¹² Es ja Jesús t'anmaaydyə ja 'yəxpəjkrəty:

—N'anuumədu miidsuty ko ja tiempə trəədət mā ja ja'ay yajpayo'oydyət, ja Dios yakaampy ni'igə ja təydyu'unən mā tadə kajpn kədiinəm mā Sodomə ja'ayuty.

Kajpn di'ibə kyaj jyodəmbittə

¹³ Puroobə mijts Korazín kajpn, es puroobə mijts Betsaydə kajpn, ja'a ko pən əjtsxyəp nbəjtákypy

mā Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu muj'ajtun éxtum mā miidsuty, tadu kajpn jékyurxyur dya'íxyuty ja jyotmay mut ja pyojpukyujxm es jyodambijtxyur mut ja Dios. ¹⁴ Paaty ko tpaadut ja tiempu mā ja ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty m'axájur tu'ugu tadyu'unun waanu muk es kadiinum dyu'unuty mā Tiru es mā Sidón. ¹⁵ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybyujta'agánur muj kujxm extu mā tsajpun, Dios yu'u mbujta'agudur mā ayoodákn.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpukrutujk:

—Pun myubejkyry ja ja'ayuty éxtum miits xykujxwa'xtu, uj xymyubujkruts nandu'un. Es pun kyaj m'axájuty miidsuty, nan kyajts uj xy'axaju es nan ni ja'a ránuts xykyajx.

Jyambittu ja nidugu'px majmajtsku xrpukrutu

¹⁷ Oknum ko ja nidugu'px majkru xrpukru jyambijnudu, jyantsyxyondaktu es t'awa'anudu ja Jesús:

—Windsún, extu ja ka'óybyuty tu xymyumadówduts mut mijtskyujxm.

¹⁸ Netu Jesús t'anmaaydu:

—Uj tats n'ixy ja mujku'ugórk Satanás kya'ay tsajwínm éxtumu judsukan. ¹⁹ Uj tats nyaky yu muk'ajtun mut miidsuty es oy xytyuktaanut yu tsá'añ es yu jaybyu'uk es xymyumada'agut ja mudsip Satanás mut tugekyu ja myujaa, es kyaj mbaat wi'ix mdúñuty. ²⁰ Per katu mxonda'aktu je'eyu ko yu ka'oybyu tu mmumadówudu, ni'igu xonda'aktu mut ko yajkujaja'yun ja mxujuty jam tsajpótm.

Jesús xyonda'aky

21 Es nety_u ja Jesús jyantsyjoytkujk_udyaay mat ja Espírita Sant_u es kyajxtáky:

—Tat_u, n'awdajtypy_uts mijts di'ib_u Windsun'ajtp tsajpótm es ya naxwiiñ, ja'a ko ja ja'ay di'ib_u ijttap éxtam_u u'unk uná'kuty t_u xytyuk'ixy xytyuknijaw_u di'ib_u mdukwinguyu'ts di'ib_u junándap ko y_u'ujaty wijy keyyaty. Es jantsy oy, Tat_u, ko d_u'un t_u xytyuñ éxtam mij xytsyeky_un.

22 Es ko d_u'un kyajxtaktaay, net t'anmaay ja 'y_uxp_ujkp_ut_ujk:

—Y_u nDeedy_uts t_u xmyooydya'ay_uts tugeky_u. Ni p_un tka'ixy'aty ja nDeedy_uts, ajts je'e_uy_u, ja'a 'yU'unk. Es ni p_un_uts aj xykya'ixy'aty, y_u'ay_uds_u nDeety es ja ja'ayaty di'ib_uts aj t_u nnaydyuk'ixyaty ma y_u'ujaty.

23 Net ja Jesús twin'ijxpajtt_u ja 'y_uxp_ujkp_ut_ujk es t'anmaay ak y_u'ujaty:

—Kuni'xy miidsaty di'ib_u ijxtap tugeky_u tyaad_u.

24 Ja'a ko may ja Dios_u kyugajxp_u es ja réyaty di'ib_u jéky_up, jya'ixand_u di'ib_u miits tyam m'ijxt_up, es kyaj t'ijxt_u, es nand_u'un tjamadowand_u di'ib_u miits tyam mmadood_up, es y_u'ujaty kyaj tmadood_u.

Samaritan_u oyjya'ay

25 Tu'ug_u di'ib_u tsajptugóty ya'axp_ujkp p_ude'ky es oj tmagajxy ja Jesús es dyajka'aja'añ. Ta dyajtt_uy:

—Ya'axp_ujkp_u, ¿tits ndún_up esats nbaadat ja njiky'ajtan_uts win_u x_u win_u tiemp_u?

26 Net ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti jap ijtp k_uxja'ay ma ja Moises_u 'yana'am_un? ¿Wi'ix xykyajxy?

27 Es ja di'ib_u tsajptugóty ya'axp_ujkp 'yadsooy:

—Mdsókup yu mWindsún Dios mat tugekyu m jot mja'ajun, mat tugekyu m'anmaja'an, mat tugekyu mmujaa, mat tugekyu mwinma'añ, es nandu'un mdsókup ja mmudujkra'a éxtam mij ku'am mnaydsyékyuty.

28 Net ja Jesús jyunañ:

—Tu yajxon m'adsoy. Pun mdiimpy du'un, mmudatup ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

29 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'axpukp naypyjta'agánup éxtam ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun muut, es dyajtuuy:

—¿Pánuts uj nmudujkra'a'ajtypy?

30 Net ja Jesús 'yadsooyu:

—Tu'ugu yedyuk winjunajkp ma ja tu'ujan di'ibu najxp Jerusalén extu kyada'aky Jerikoo. Es myajtsadu ma'tspu es pyukudyaayudu tugekyu di'ibu naty myudajtypy, es extu yu wyit, es yjkepywyejpy, es ñikákuu éxtamu o'kpu. 31 Es net tu'ugu teety ñajxy ma tadu tu'u. Es ko oj 'yixyuty, net ñayo'oyu. 32 Oknum myiñ tu'ugu levitu di'ibu myudiimpy ja teety es ñajxy ma tadu tu'u, es ko oj t'ixy, net nandu'un tnayo'oy. 33 Per oknum myiñ tu'ugu samaritanu ja'ay di'ibu jadijtp ma nandu'unu tadu tu'u. Es ko t'ijxy, net muk tja'ajm es tpa'ayooy. 34 Net tmawingooñ ja yedyuk es dyajtsoybyejty ja tsyayut mat ja aseytu oliivu es ja vinu, es t'adsiimy. Net dyajpejty ma kyum juyuk di'ibu naty tyuk'uñaapy, es dyajjajty ma tu'ugu jajttákn es jap tkwenta'ajty yajxon.

35 'Es jakumbom ko ja samaritanu ja'ay tso'onnu, ta tju'ty majtsku myeeñ es tmooy ja kuduk di'ibu ma jajttákn es

t'anmaay: “Kwentu'atu tyadu yedyujk, es pun m'ak'yajmeeñdyuump, ujts mij nmugubátup kots njambítut.”

³⁶ Net ja Jesús dyajtuuy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp:

—¿Pánu tyadu nidugukpu mjnaamp ko yu'u tmudukpa'ajuty di'ibu majtsu tadu ma'tspu?

³⁷ Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp 'yadsooy:

—Ja di'ibu myudajt ja pa'ayo'on mat yu'u.

Net ja Jesús jyunañ:

—Nujx mij es xytyunat nandu'an.

Jesús ma tyujk Martu esu Mariiu

³⁸ Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u es jyajty ma tu'ugu kajpn. Es jap tu'ugu toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Martu, es 'yaxaju ma tyujk. ³⁹ Martu tmudaty tu'ugu myuga'ax di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es yu Mariiu ñaxwe'tsy Jesús tyeky'ujxy es tmudoo'ijty éxtam jyuna'añ. ⁴⁰ Es ja Martu kya'awaadsuty mat ja tyuunk tnimiiñ ja Jesús es t'anmaay:

—Windsún, ¿kyaj xy'ixy ko yu Mariiu xytyukm'íxuts naydyu'ugu tyadu tuunk tugekyu? Anuumu esuts xpyudúkut.

⁴¹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Martu, Martu, nugo m'oktuunnu jottugoy mat mayu mduunk. ⁴² Je'eyu tu'uk mdugoy'ajtxuty. Yu Mariiu tu twin'ixy yu oybyu, es kyaj pán pyujkxudut.

11

Kajxtákuñ

¹ Tugok ja Jesús kyajxtáky mā tu'ugu it. Es ko kyajxtaktaay, net tu'uk 'yanmaayū ja 'yuxpɔjkrɔ:

—Windsún, tukni'ijxugats wi'ixuts ngajxta'agut, dū'un éxtum ja Fwank ttukni'ijxū ja 'yuxpɔjkrɔty.

² Esū Jesús jyúnáñ:

—Ko mgajxta'aktut, dū'un mjuna'andut: Tatitu'unk, wa'an nidugekyū ja'ay mwindsumugudu es m'awdátudu.

Min mijts es myajkutúkut ja yā naxwiiñ.

³ Es dū'ñmɔts xymyo'oydyut di'ibats njū'xtup.

⁴ Es xymya'xudats uudsudyū nbojɔty, éxtumts uudsuty nandū'un nma'xtū di'ibats axuuk tū xytyundu.

Es kudii xyajkutíky es ja ka'oybyū t'ixut wi'ixats xyajpekytyúnut.

⁵ Jesús nandū'un jyúnáñ:

—Pūn nidu'uk miidsuty myudajtypy tu'ugu mātnaymyaayūbū, es tsu'pūn ñejxy mā tyɔjk es t'anūmū: “Mūgu'uk, tuk'anu'xkats tūgūgū mgaaky. ⁶ Yū'ū tū jya'ty tu'ugats ja nmātnaymyaayūbū di'ibū vyajtuump, es kyajts nmādaty tits ndukjū'xup.” ⁷ Es 'yadsoy di'ibū tūgoty: “Kátats xyñe'emy. Tūdsū ndūjk nya'adujknū es n'u'ungats tyámats mūut nma'ādū. Kyajts mbaat nbude'eky es nmo'oyut tii.”

⁸ Esū Jesús t'anūmūdu ja 'yuxpɔjkrɔtyjk:

—Njuna'añuts ko oy ja'ijty kyapudū'uga'añ māt ko tmātnaymyaayūbūty, extū ko pyudū'ugut es tmo'oyut tugekyū di'ibū tsyejpy kudūibū 'yak'yajna'amut. ⁹ Es dū'un éxtumts njuna'añ: Amdowdu Dios, es mmo'oyudut; xxta'aydyū, es xypyaattut; kugajxudu mā tūjk āā, es mya'awátsxūdɔp. ¹⁰ Ja'a ko di'ibū 'yamdeepy,

'yaxájur; es pán 'yuxtaapy, pyatypy; es pán kugájxur, ya''awátsxur ja tujk aa.

¹¹ 'Es miits u'unkteedyaty, ¿tii mmo'oydyur ja tsá'añ ja m'u'unk ko m'amdówudut ja ajkx?, ¹² o ¿tii mmo'oydyur tu'ugu jaybyu'uk ko m'amdówudut ja tuttsaa? Kyaj, kadii. ¹³ Miidsuty oy mbojru ja'ayuty, mnija'adur di'ibu oy es xmyo'oyut yu m'u'unguty. Es nik ni'igu ja mDeedyu tsajpótmadu tuknigáxudur yu Espíritu Santu di'ibu amdoojudur.

Jesús yajnigajxy ko dyajtún ja mǎjku'ugórk kyutujkǎn

¹⁴ Es óknam ja Jesús dyajrudseemy tu'ugu ka'oybyu di'ibu naty yu ja'ay ya'ijtypy uum. Es ko ja ka'oybyu tmastuty ja ja'ay, net oj kyajxe'eky. Es ja ja'ayuty du'añu wyu'amadyaadyu madu taadu. ¹⁵ Es nija'ajuty ja ja'ay jyanandu:

—Tyadu ja'ay yajrudseempy ja ka'oybyuty mat ja myuk'ajtun ja mǎjku'ugórk Belzebuu.

¹⁶ Es nija'ajuty di'ibu 'yixándur t'amdoodu ja ijxwu'amunu mǎjru di'ibu tsajpótm. ¹⁷ Es ja Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaadyur, net t'anmaay:

—Oytyim di'ibuty yu kutujkǎn di'ibu naywya'xur es tsyiptundu tuk mǎgu'uk, du'an ñayyajkutugóyudu. Es pan tu'ugu jiiiky mǎgu'uk ñaywya'xudu es tsyiptundu ak tukka'axuty, nandu'an ñayyajkutugóyudu. ¹⁸ Es nandu'an pan naywya'xur ja mǎjku'ugórk Satanás esu myamǎjku'ujuty majtsk peky, ¿wi'ix mbaat jyeky yu kyutujkǎn? ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj nyajrudsémy ja ka'oybyu mat ja Belzebuu kyutujkǎn? ¹⁹ Es pan tuy'ajtun éxtam mjuna'andu

kots ʉj nyajpʉdsémy ja ka'óybyaty mat ja Belzebuu kyutujkʉn, ʉti kutujkʉn myʉdajttʉp miidsʉ m'ʉxpʉjkrʉty es dyajpʉdsúmdʉ yʉ ka'oybyʉ? Pʉaaty kʉ'am yʉ m'ʉxpʉjkrʉty dya'íxyuty ko miits mgajxtʉgóydyʉ. ²⁰ Per pʉn ʉjts mat ja Diosʉ myʉk'ajtʉn nyajpʉdsémyʉts ja ka'óybyaty, tʉ naty ya'íxy ko tʉ jya'ty ja Diosʉ kyutujkʉn mʉ miidsʉty.

²¹ 'Ko tu'ugʉ yedyʉjku mʉkrʉ 'yity kudsʉ'ʉgʉ es tkwentʉ'aty ja tyʉjk, kyaj wi'ix jyátʉt ja pyʉjke'eky.

²² Es pʉn miimp jatʉ'uk waanʉ mʉkrʉ di'ibʉ yʉ'ʉ mʉmada'agʉdʉp, pʉjkdya'ayʉdʉp tʉgekyʉ di'ibʉ tyukkuwaampy es tyukjotkujk'ajtypy, es dyajwʉ'xʉt di'ibʉ tʉ pyʉjkaty.

²³ 'Di'ibʉ kyaj 'yity mat ʉj, yʉ'ʉdsʉ naty xymyʉdsip'ajtp, es di'ibʉ kyaj dyajmíky mat ʉjʉn, yʉ'ʉ naty 'yʉxka'tsyry.

Ka'oybyʉ di'ibʉ jatʉgok jʉmbijtp

²⁴ 'Ko tu'ugʉ ka'oybyʉ pyʉdsemy mʉ tu'ugʉ ja'ay, net jyʉdity mʉ mʉj itʉn es t'ʉxtʉ'ay mʉ pyo'xʉt. Es ko kyaj tʉaaty, net jyʉna'añ: “N'okjʉmbítʉts jatʉgok es nduktákʉdʉts mʉ tadʉ ja'ay.” ²⁵ Es ko jyʉmbity, ta t'íxy ja ja'ay éxtʉm tu'ugʉ tʉjkʉn oydyúñ. ²⁶ Net dyajmíñ janijʉxtujkrʉ myʉga'óybyaty waanʉ axʉʉkrʉ, es mat yʉ'ʉ tyʉkʉ es tsyʉʉnʉ mʉ tadʉ ja'ay. Du'ʉn tadʉ ja'ay oj wye'emy waanʉ axʉʉk es kyaj éxtʉmʉ naty.

²⁷ Es mʉ ja Jesús du'ʉn jyʉnání, tu'ugʉ toxytyʉjk mʉ ja ja'ayaty yaxkeky:

—jKuni'xy di'ibʉ tʉ myajja'tyaty es myajtsi'tsu!

²⁸ Es ja Jesús jyʉnání:

—Ni'igʉ jyotkujkaty di'ibʉ myʉdoodʉp éxtʉm ja Dios jyʉna'añ es myʉmʉdoodʉp.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudut tu'ugu muj'ajtan

²⁹ Es ko ja ja'ayuty 'yaknaymyúkuđu ma Jesús, net ja Jesús jyunañ:

—Yu ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap, yu'u axuk ja'ayuty es t'amdowđu yu ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan. Per kyaj yajmo'oyut ja wiinkru ijxwu'amun, je'eyu éxtum 'yijty ja Jonás, Diosu kyugajxru. ³⁰ Paaty du'un éxtum ja Jonás oj ya'ixy es yajnija'aju mut ja ja'ayuty di'ibu ijttu jap Nínive, nandu'un uj, ja Naxwíñđu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'ita'añats éxtum tu'ugu ijxwu'amun mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap.

³¹ Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yu toxytyujk di'ibu jékyur yajkutujk ma jumboj myiñ, jikyryukaamp ti'igyu mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap es yu'u dyajniguxu'ugut ko pekymyut di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu'u jagam tsooñ es tmadowa'añ ja rey Salomonk ja kyajxwíjun. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kudiinam ja rey Salomonk. ³² Es ko ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibu jékyur ijttu jap Nínive kajpn, nandu'un jyikyryáktut ti'igyu mut di'ibu tyam jiky'ajttap, es yu'ujuty nandu'un dyajniguxu'ugudut ko pekymyut ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu Nínive ja'ay tmadoo'íttu ja Jonás ja 'yayuk es jyodumbijttu. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kudiinam ja Jonás.

Lampru éxtumu ijxpajtan

³³ 'Ni pán tkayajtoye'eky tu'ugu lampru es tku-jiidsut. Yu'u yajpajtákr kujxm es jyájut muk jap tugoty es di'ibu tujkur wa'ats 'yíxut. ³⁴ Es

pun ja xprujkun di'ibu m'axájur oy yu'u, ya-jwa'adsur tugekyu mjot mwinma'añ éxtum ja oybyu lampru tkude'xy tugekyu ja tujk es wyu'umut wa'ats. Per pun ja xprujkun di'ibu m'axájur axuuk yu'u, ya''axuugur tugekyu mjot mwinma'añ éxtum tu'ugu lampru axuukru di'ibu kyaj mbaat yajxon kyude'xy. ³⁵ Paaty éxkum es kadiibu tadu xprujkun di'ibu m'axájur jyátut éxtum ja lampru axuukru es ma'at. ³⁶ Wa'an twe'emy éxtum ja lampru di'ibu wa'ats es oy, mut ko du'un yu mwinma'añ wyu'umda'ayut wa'ats es oy, éxtum ko ja oybyu lampru tkude'xy tugekyu ja tujk es kyaj wye'emy ni ti kugoots.

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'xprujktur

³⁷ Es ko ja Jesús tmugajxtaay, net tu'ugu fariseeu wyooju kaabyu, esu Jesús tyujku jap tugoty es ñaxwe'tsy meesu winduuy. ³⁸ Es ja fariseeu muk tja'aju ko t'ijxy ko Jesús kyaj tkuyduuñ ja fariseeu kyostumbru ko kyayduu koonum wa'ats wa'ats kyubujtu. ³⁹ Es ja Windsún Jesús jyunañ:

—Miits fariseeuty xyajwa'atstu wingujxy yu mvasu es yu mdexy. Es nandu'un miits mdsi'i mxutstu es mnaywyítudu yajxon es du'un mguxu'aktu mnikujxy tsuj. Per mjodoty mnaywyinnaxuja'ap es mmaadsaamp esu axuukru mwinma'añ xymyudattu. ⁴⁰ ¡Kujuunuty miidsuty! ¿Kyaj xyñjáuudu ko di'ibu tu dyajkoj wingujxy nandu'un jodoty dyajkoj? ⁴¹ Mudundu miidsuty yu Dios mut wina mjot, es du'un tugekyu wyu'umda'ayut wa'ats.

42 'Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko miits myo-jxtap yu xu'uk es yu ruudu es tugekyu aay ujts, es kyaj xykyuydyundu éxtam tyu'ajtunaty es nan kyaj xytsyoktu ja Dios. Jawyiin tsoktu Dios es xykyuydyúnat di'ibu yajnigutujkup es oy nandu'un xytyukwinyóxtat.

43 'Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko m'u'uñaya'andu jap tsajptugóty ma oybyu uñaabyaj, es myajkajxpo'xa'andu tu'aay mat ja windsu'kun. 44 Puroobu miidsuty, ja'a ko du'un m'ittu éxtam ma tu'ugu o'kpu tu ñaxtuku es kyaj ya'ijxwu'umdu, es ja ja'ay ñaxtu nikujxy es ni tkanijáwudu ko jap ja o'kpu.

45 Net 'yadsooy tu'ugu ja'ay di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp:

—Ya'uxpukpu, ko du'un tu mjuna'añ, xywyingajxrajtput nandu'un uudsuty.

46 Es ja Jesús jyunañ:

—Puroobu nandu'un miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukp, ja'a ko xytyuktsumu'uktu temy ja ja'ay di'ibu kyaj tmamada'agut, es miidsuty ni je'eyu mguwa'xpy xykyatukupuku. 47 Puroobu miidsuty, ja'a ko myajkojtu ja o'kpu kyupotsy ma yajnaxtáku ja Diosu kyugajxpu di'ibu m'aptajk ya'o'ktu. 48 Du'un yajjaygyúku ko miidsuty ti'igyu mat di'ibu tyuundu ja m'aptajkuty. Yu'ujuty dya'o'ktu ja Diosu kyugajxputy es miits xya'óyadu yu kyupotsy. 49 Paaty ja Dios tu jyuna'añ mat ja wyiyy'ajtun: “Ngáxupts ja ngugajxyuts es yu n'apóstulaty, es nija'ajuty xpyajudíttat es nija'ajuty xya'oogat.” 50 Es ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap, ja Dios 'yamdeepy es xykyubáttat ja

ñe'pyñ ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktu extu ma naxwíñudu tsyondaky, ⁵¹ extu Abelu ñe'pyñ extu jabaat ma Zakariius di'ibu ya'o'ktu muj tsajptujk winduuy es artal uxku'uy. Paaty nandu'un n'anuumu ko ja Dios ttukkumadowa'anat yu ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap nidagekyu ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktu.

⁵² 'Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap, ja'a ko tu xyja"abeky ja awatsn di'ibu ya"awatsypy ma ja'ay tmamadowdu ja Diosu 'yayuk. Ni miits mgatákuu es xyu"aduktu púnuty jatukuyándap.

⁵³ Ko ja Jesús tso'onnu, net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap jyantsyiyot'ambujktu waanu ni'igu mut yu'u, es oymyaaty dyajtuuy kanak nax, ⁵⁴ es t'uxta'ay ja winma'añ wi'ix dyajka'ajut es tni'uunat.

12

¹ Es waanu ni'igu ja'ay jyantsyñaymyujkuu kanak mil es jyantsyñay'adijmujkunu es ñaydyukta'anunudu. Es ja Jesús t'anmaay jawyiin ja 'yuxpukputy:

—Naygywentu'átudu miidsuty es kadiibu mnaydyuk'ya"axuugudut mut ja fariseeudyu lyevaduuru, di'ibu 'yandijpy ja wyinma'añ éxtumu ja'ay di'ibu nay'andíjudap jyiky'attu tuy'ajtan muut. ² Tugekyu di'ibu ijtp yu'utsy tyam, óknum yajpaadut. ³ Es di'ibu tu xykyajxy ayu'udsyu koots, yajnijá'adyaapy xuuñ ma nidagekyu ja'ayuty.

Pún yajtsu'ugup

4 'Miits mǎgu'uktǎjkaty, tyam n'anǎmǎdu ko kyaj xytsyǎ'ǎgǎdǎt di'ibǎ nini'x ya'e'kypy es óknǎm kyaj mbaat ti tnaktyúñ. 5 N'anǎmǎdu di'ibǎ mdsǎ'ǎgǎdǎp: tsǎ'ǎgǎdu Dios di'ibǎ ko tǎ trǎjku ja ja'ǎyǎ jyiky'ǎjtǎn, myǎdǎjtr ja kutujkǎn es pyǎjtǎ'ǎgǎt mǎ ja ayoodǎkn. Tǎy'ǎjtǎn, tsǎ'ǎgǎdu yǎ'ǎ.

6 'Tyo'ktǎp ja ja'ǎy mǎgoxk ja joonu'unk mǎt majtskǎ meeñu'unk, ¿kǎdii? Es ja Dios kyaj tjǎ'ǎydyǎgóy ni tu'uk yǎ taadǎty. 7 Katǎ miits mdsǎ'ǎgǎdu. Dios ni'igǎ miits mdsókǎdu kǎdiinǎm mayǎ joonu'ungǎty. Pes extǎ mwaay Dios ya'ijtypy madsyoy.

Pǎnǎty ja Jesús 'yǎxkǎjptǎp mayjya'ayóty

8 'Es n'anǎmǎdu ko nidǎgekyǎ ja'ǎyǎty di'ibǎts xy'axǎjǎp éxtǎmǎ wyindsǎnǎn yǎ mayjya'ayóty, ǎjts, ja Naxwíñǎdu Ja'ǎyǎdyǎ Kyudǎnaabyǎ, nandǎ'ǎnǎts n'axǎjǎ yǎ'ǎjty mǎ ja Dios 'yity mǎt ja 'yǎnkǎs. 9 Es di'ibǎts kyaj xy'axǎjǎ mayjya'ayóty yǎ naxwiiñ, ǎj kyajts n'axǎjǎ nandǎ'ǎn mǎ ja Dios 'yity mǎt ja 'yǎnkǎsǎty. 10 Es oytyim pǎnǎty di'ibǎts ǎj, ja Naxwíñǎdu Ja'ǎyǎdyǎ Kyudǎnaabyǎ, xykyǎjxǎtrǎp axǎk, mbaat yǎ'ǎ yajme'xy. Per di'ibǎ myǎ'ǎdugeepy myǎgǎjxtǎgeepy ja Espírítu Santǎ, yǎ'ǎ mǎt ñaybyektyúkdǎt es ni nǎ'ǎ Dios kyapojpǎma'xǎdǎt.

11 'Es ko ja ja'ǎyǎty myǎjnǎjxǎdǎt mǎ ja teedyǎty, o mǎ ja justísǎty, o mǎ ja di'ibǎ ni'igǎ myǎjty ja kyutujkǎn, katǎ mnaydyukjotmaydyúñǎty wi'ix m'adsówǎt o wi'ix mjǎnǎ'ǎnǎt, 12 ja'a ko yǎ Espírítu Santǎ yǎ'ǎ mmo'oyǎdǎp ja ayuk wi'ix mjǎnǎ'ǎnǎt.

Kudsǎ'ǎgu ja mǎkja'ay'át

¹³ Net tu'ug_u ja'ay t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxp_ujkp_u, anuumats ja nmuga'ax es dya-jwa'xut ja kuma'añ esuts xymyo'oyut di'ibuts uj xypyatp.

¹⁴ Es ja Jesús 'yadsooj_u:

—Mexy, ¿púnats uj t_u xypyajta'aky éxtum_u fwez_un o di'ib_u yajwa'xup ja kuma'añ?

¹⁵ Nandu'un ja Jesús t'ak'anmaaydy_u ja ja'ayaty:

—Ixt_u es naygywent_u'át_ud_u miidsaty es kat_u xy'adsokt_u ni tii, ja'a ko kyaj ja'ay yu'ay_u ttim-tukjiky'aty ko may_u pyajta'aky tm_udaty.

¹⁶ Net ja Jesús t_upajtáky tu'ug_u ijxpajt_un:

—Tu'ug_u yedy_ujk mukja'ay 'yijty. Y_u pyajta'aky jantsy wyind_u. ¹⁷ Ta ja mukja'ay ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “¿Tits ndún_up? Kyajts nm_udaty mats nb_ujk_u'ug_ud_u ty_ud_u p_uajta'aky.” ¹⁸ Es dyaj'yo'oy ja wyinma'añ, ta jy_unáñ: “T_uts nnijaw_u tits ndún_up. N'ok'yajp_ude'egy_ud_us_u ty_ud_u ndsa'xuts es ngó_uj_ud_uts waan_u m_uj. Es jáp_uts nb_ujk_u'kt_u'ay_ut t_ugeky_u di'ib_uts tyam t_u nyajp_ude'eky es t_ugeky_u di'ib_uts nm_udajty_upy. ¹⁹ Nét_uts nnay'anuum_udat: Mm_udajty_upy may p_ujke'eky di'ib_u myajtún_up kan_uk jamajt. Po'x. Kay uuk. Jotkujk'át.” ²⁰ Per_u Dios 'yanmaay_u: “¡Winma'añdyúk! Ty_ud_u ux m'ooga'añ, es di'ib_u mm_udajty_upy p_ujke'eky, ¿pán my_uw_u'um_up?”

²¹ Es ja Jesús 'yakj_unáñ:

—Es du'un jyát_ut ja ja'ayaty nid_ugeky_u di'ib_u pyajta'aky ñip_ujkrajtt_up ky_u'um oy'ajt_ungy_ujxm, per kyaj t_unip_ujkpátt_u ja oy'ajt_un ma Dios.

²² Okn_um ja Jesús t'anmaay ja 'yuxp_ujkp_uty:

—Paaty n'anuum_ud_u miidsaty, kat_u xywyin-maydy_u di'ib_u mj_u'xt_up es di'ib_u mwit'átt_up. ²³ Pes

māt yu'uyū yu mjiky'ajtūn es yu mnini'x di'ibū Dios tū mdukmay'átyuty, yu'u dū'an ni'igū oy kudiinūm ja mje'xy mbeky esū mwit mnijam. ²⁴ Ixtū jeeky. Kyaj ñi'iptū es kyaj tsyiktū es kyaj tmūdattu tsya'x es wi'ix ja Dios myo'oyuty ja jye'xy. ¡Es miidsuty ni'igū mjantsyyajtsóktū kudiinūmū jeegyuty! ²⁵ Ni pūn miidsuty mbaāt kyaj ñayyajjiky'átyuty waanū jeky, oy muk mjanayjyotmaydyuunūbū. ²⁶ Es pūn kyaj mbaāt xytyundū tadū di'ibū waanū, ¿ti ko mnayjyotmaydyúnūdū māt ja wiinkpū?

²⁷ 'Ixtū wi'ix yoñ ja pūjy. Kyaj tyundū es kyaj tya'aktū. Per n'anūmū ko ni ja rey Salomonk māt tugekyū tsuj'ajtūn, kyaj dyū'unuty éxtūm yu'u. ²⁸ Es pūnū Dios yajrijpy yu pūjy di'ibū pi'tsp pojūn es jakumbom yajno'knū, ¿ti ko kyaj xymyūbuktū es ūdsajtūm yu'u xywyítxūm? ¿Ti ko miidsuty je'eyū waanū xymyūbuktū? ²⁹ Katū mjotmay'ooktū es katū xy'uxta'aydyū ti mjū'xtūp es ti m'uuktūp. ³⁰ Tūy'ajtūn ko yu ja'ayuty di'ibū kyaj tmūdūñ ja Dios, yu'uyū sitūy naydyukjotmaydyuunūp tugekyū tyaādū. Per miidsuty katū dū'an xytyundū, ja'a ko Dios Teety yu'u mDeety'ajttūp es yu'u ñija'ap ko mdūgoy'ajtxūbū tyaādū. ³¹ Naydyukjotmaydyúnūdū miidsuty es mjiky'áttū éxtūm ja Dios dyajkutíky, es net yu'u mmo'oyūdūt tugekyū di'ibū mdūgoy'ajtxūp.

³² 'Katū mdsū'ūgūdū. Ūjts miits ngwentū'áttūp éxtūm ja borreegū kwentū'ajtpū tkwentū'aty ja byorreegū. Nandū'un yu Dios Teety 'yoyjya'ap es myajnjxūdūt mā yu'u yajkutíky.

Pūjkū'uktū ja m'oy'ajtūn tsajpótū

33 Tooktɛ di'ibɛ mmɛdajttɛp, es mo'oydyɛ di'ibɛ tɛgoy'ajtxɛp; tukjottɛgoydyɛ abɛjkɛn di'ibɛ ni wi'ix kyajátɛt, ja oy'ajtɛn jam tsajpótm, mɛ kyaj tyákɛt ja ma'tspɛ es ni tii di'ibɛ yajwindugóyɛp.

34 Mɛt ko mɛ xymyɛdaty pɛjke'eky yɛ m'oy'ajtɛn, nan japɛ mjot mwinmɛ'añ 'yity.

35 'Nayjyɛjɛp'ixɛdɛ mɛt ja mlamprɛ es xyajtóyɛt.

36 Dɛ'ɛn éxtɛmɛ po'oduumbɛ di'ibɛ 'yawijxyɛ yɛ wyindsún ko jyɛmbítɛt mɛ tɛ 'yotsy pɛjkrɛ nigaabyɛ, es netyɛ dya'awa'adsɛt ja tɛjk ɛɛ ko kyugajxɛt. 37 Jotkujk yɛ po'oduumbɛ di'ibɛ ja wyindsún pátɛp wijy ko jya'tɛt. Tɛy'ajtɛn n'anɛmɛdɛ ko ja wyindsún dyajnaxwaadsɛt mɛ ja meesɛ es twingɛ'ɛyɛt es dyajkáyɛt.

38 Es oy jya'tɛt tsu'pɛn, o kajamóñm es yajpraadɛt wijy, jotkujkɛ tadɛ po'oduumbɛ. 39 Es mnija'adɛp miidsɛty kooxyɛp yɛ kudɛjk tnijawɛ ti oorɛ jya'tɛt yɛ ma'tspɛ, nétxyɛp 'yity wijy es kyajxyɛp ja toombɛ tyɛkɛ. 40 Miidsɛty nandɛ'ɛn nayjyɛjɛp'ixɛdɛ, ja'a ko kyaj xyñijáwɛdɛ nɛ'a ɛj, ja Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ, njɛ'tɛdɛts.

Oydyuumbɛ es di'ibɛ kyaj

41 Net ja Peedrɛ dyajtɛɛy:

—Windsún, ¿ti tɛ xyɛpɛjta'agyɛ tyɛdɛ ijxpajtɛn je'eyɛ mɛt ɛdsɛty, o mɛt nidɛgekyɛ ja'ay?

42 Es ja Jesús jyɛnán:

—N'okpɛjtákɛm tu'ugɛ kudɛjk tmɛdaty tu'ugɛ tyuumbɛ di'ibɛ kuwijy es tyiimpy ti wyindsún tsyejɛ. Ta ttukmɛnikaagɛ ja tyɛjk es dyajkáy dyaj'uugɛt ja po'oduumbɛty di'ibɛ jam. 43 Jotkujk ja tuumbɛ ko ja wyindsún jya'tɛt es pyaadɛdɛt tkuydyúñ di'ibɛ tɛ yajtuknipéky. 44 Tɛy'ajtɛn

n'anuudu ko yu windsún ttuknipákuɔp tugekyu di'ibu myudajtyy. ⁴⁵ Per punu tadu po'oduumbu jotjanaamp: “Yu nwindsúnats kyaj tsojkja'ta'añ”, es net axuk ttuñ ja wiinkpɔty ja po'oduumbu, es yu' u je'eyu kyaay 'yuknu es myúkuu. ⁴⁶ Ko ja wyindsún jya'tut ja oorɔ ma yu' u kyaj tɔjp'ixy, net tyukkumúwɔduɔt jantsy muk es yajpɔta'agut ma ja ja'ay di'ibu kyaj tkuydyundu 'yayuk.

⁴⁷ 'Ja'a ko yu po'oduumbu di'ibu ñija'ap wi'ix yu wyindsún tɔtseky es kyaj du'an tkuydyúñ es kyaj tmuɔdoy, nandu'an yajtukkuúwɔt muj. ⁴⁸ Per ja po'oduumbu di'ibu kyaj tniyawu wi'ix tseky ja wyindsún es ttuñ di'ibu nitujkɔp ja tɔydu'unu, je'eyu waanu yajtukkuúwɔt. Ja'a ko di'ibu wyindsún tu myo'oyɔty yu kyutujkan, yu' u ana'amɔduɔp muk ja wyindsún, es di'ibu ni'igu yu kyutujkan tu myo'oyɔty yu wyindsún, nan ni'igu 'yana'amɔduɔt.

Jesukyɔxm ja'ay yajtsiptúkuɔ

⁴⁹ 'Tuts nmiñ naxwiñ es nyajmíñats ja juu. Es njantsytsyékyats esxyɔp tyam tyoy. ⁵⁰ Koonamts n'ayówɔduɔt, es njotmay'oogɔduɔt extu ko ya- jkuydyúnuɔt. ⁵¹ ¿Tii mjanándɔp miidsɔty kots uɔ tu nmamíñ yu jotkujk'ajtuɔn ya naxwiñ? ¡Kyaj dyu'anɔty! Je'eyu jotmay nyajmiiñats. ⁵² Tyam ñaywya'xa'anudu ja'ay di'ibu nimugoxk ijtuɔp ma tu'ugu tujk. Niduguk tmuɔsip'aty ja nimajtskpu, es ja nimajtskpu tmuɔsip'aty nidugukpu. ⁵³ Ja teety ttuk'ak'aty ja myaank, es ja maank ttuk'ak'aty ja tyeety; es ja taak ttuk'ak'aty ja ñuuɔ,

es ja nuux ttuk'ak'aty ja tyaak; es ja xekxy naydyuk'ak'ajtudup ak ja'ajuty.

⁵⁴ Jesús nandu'un t'anmaay ja ja'ay:

—Ko miits xy'ixtu yu yaak pyude'eky ma xuu tsyi'ity, net mjuna'andu: “Tu'ujaamp”, es net tyu'uy. ⁵⁵ Es ko jyambojy, net mjuna'andu ko 'yana'añ, es net 'yañ. ⁵⁶ Miidsaty di'ibu nay'andíjudup es jyiky'attu tyy'ajtun muut, mnija'adup wi'ix jyata'añ ko pyojy es ko yaak pyude'eky, ¿ti ko xykyanijawudu di'ibu Dios tyiimpy tyam ma miidsaty? ⁵⁷ ¿Es ti ko miidsaty ku'um xykyapayo'oydu éxtam pyaadyaty?

⁵⁸ 'Ko pán mni'uunudut es mnuxtu nimajtsk ma ja kuduunk, nik oy ko mut mnayya'óyudut tu'am, kadiibu mnaymyanuxudut ma fwezun, ja'a ko yu fwez mguyákudup ma polusiia, es mbujta'agudut pujndugoty. ⁵⁹ N'anuumuts mij, ko jap mdákut, nétnum mbudsámut koonum xykyubajtta'ayut tugekyu.

13

Tsojkup es njodambijtum

¹ Net ja ja'ay tnimiindu ja Jesús es ttukmumadyaktu éxtamu Pilatu 'yadu'atsy ko dya'eeky Galileeu ja'ayuty ma ja artal ko Dios twindsu'ugudu. ² Es ja Jesús jyunañ:

—¿Mjanándup xytyijy miidsaty ko ni'igu pyekyjya'ayudyu tyadu Galileeu ja'ayuty di'ibu o'ktu es kyaj dyu'unuty ja wiinkru Galileeu ja'ayuty? ³ Kyaj tyuy'ajtunuty. Per pan kyaj miits njodambittu, nandu'un mdugooydya'aydyut. ⁴ Es maanum yu potsyu kujxmbu di'ibu xuy'ajtyru

Silo'ee jyity es dya'e'ky nimajmókx tǵguk ja ja'ay, ǵmjǵnándǵp xytyijy miidsaty ko ni'igǵ yǵ'u pyekyjya'ayuty es kyaj ja wiinkpǵ ja'ay di'ibǵ Jerusalén es kyaj 'yo'ktǵ? ǵKyaj tyǵy'ajtǵnuty! ⁵ Per pǵn miidsaty kyaj mjodǵmbittǵ, nandǵ'un mdǵgooydya'aydyut.

Iigǵ kepy éxtǵmǵ ijxpajtǵn

⁶ Net ja Jesús tpǵjtǵky tu'ugǵ ijxpajtǵn:

—Tu'ugǵ yedyǵjk tmǵdaty tu'ugǵ iigǵ kepy mǵ ja kyam, es oj ñejxy es t'ixǵ'añ pǵn jamǵ iigǵ tsǵ'am. Es ni ti tkapaty. ⁷ Net t'anmaǵy ja ja'ay di'ibǵ kywentǵ'ajtypy ja iigǵ: “Ix. Tyámuts tǵguk jǵmǵjt kujk nmiñ es n'ǵxtǵ'ayǵdsǵ tyǵmbǵ tadǵ iigǵ es kyajts ti nbaaty. Tim po'tǵ'ǵk. Kǵdiibǵ je'eyǵ 'yadsǵpǵt.” ⁸ Es ja ja'ay di'ibǵ kywentǵ'ajtypy ja kam 'yadsooy: “Windsǵn, wa'an t'ak'ity jatuk jǵmǵjt. Tyámuts ja nax ndǵj'yúngǵt es mbǵjtǵ'ǵgǵdǵts ja abu'udǵ. ⁹ Es kots dǵ'un ndúnǵt, net n'ijxǵm kooxyǵp nyajtǵmp'átǵt mǵ tadǵ jǵmǵjt myiñ. Es pǵn kyaj, ta xpyo'tǵ'ǵgǵt.”

Jesús dya'ǵǵda'ǵky tu'ugǵ toxytyǵjk jǵdsǵguty

¹⁰ Es mǵ tu'ugǵ saǵbudǵ xǵm ja Jesús ya'ǵxpeky mǵ ja tsǵjptǵjk, ¹¹ es ta tu'ugǵ toxytyǵjk di'ibǵ pǵjkǵp mǵjǵmókx tǵguk jǵmǵjt. Yǵ ka'oybyǵ tǵ yajwǵ'ǵmǵnǵ jǵdsǵguty, es kyaj mbaat ñǵkytyǵy. ¹² Es ko ja Jesús 'yijxǵ, net oj dyǵxǵ es 'yanmaǵyǵy:

—Ǵjts tyam mij nya'ǵǵda'ǵǵp.

¹³ Es net ja kyǵ'u ttuknikooñ ja toxytyǵjk, es net ja ñini'x tyǵdaǵy. Ta ja toxytyǵjk t'awdǵjty ja Dios. ¹⁴ Es jyot'ambejkǵ ja di'ibǵ ijtp windsǵn mǵ ja tsǵjptǵjk, ja'a ko Jesús tǵ dya'ǵǵda'ǵky

mā saabudu xuu tadu toxytyujk. Es ja tsajptujku ñwindsún t'anmaay ja ja'ayuty:

—Tu'uk tu'ugu samaan tdujk xuu mbaat mmindu es m'aguda'aktut, per saabudu xuu kyaj mbaat.

¹⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Miidsuty di'ibu nay'andíjɔdɔp es jyiky'attu tɔy'ajtɔn muut, ¿ti kyaj miidsuty saabudu xuu xymyugájɔdu mburru es ja mdsajkaa es xyajnjxtɔ nu'ukru? ¹⁶ Es tyadu toxytyujk yu'u Abraanu tyuamp 'yaats, es ja mujku'ugórk Satanás tu ya'ityuty mudu tadu pa'am majmókx tuguk jumajt, ¿ti ko kyaj 'yaguda'agudu tyadu toxytyujk saabudu xuu?

¹⁷ Es ko du'un ja Jesús jyunáñ, nidagekyu myadsip tsyoyduundaaydyu, es ja ja'ayuty di'ibu tu tmadoy xyondaktaaydyu mut ja muj'ajtɔn di'ibu Jesús tu ttuñ.

Mortás tɔmt éxtɔmɔ ijxpajtɔn

¹⁸ Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Wi'ix ya'ixy ja Diosu kyutujkun, es tits mbaat muut nyajkiixy? ¹⁹ Du'un éxtɔm tu'ugu mortás tɔmt di'ibu tu'ugu yedyujk tu twajy es yajnijeepy mudu nax, es yoñ éxtɔm tu'ugu kepyan es ja joonuty trɔjta'aktɔ pya'an mā tadu xye'entsy.

Levaduuru éxtɔmɔ ijxpajtɔn

²⁰ Es 'yakjunáñ ja Jesús:

—¿Ti mbaat mut kyijxyu ja Diosu kyutujkun?

²¹ Du'un yu'u éxtɔm ja levaduuru di'ibu tu'ugu toxytyujk pyajtákyu mā mayu arinu es ttuk-tij'yo'oy koonɔm ñaydyuktɔjkɔdya'ayuty.

Tujk aa xu'utspɔ

²² Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u, ñejxy Jerusalén es ñaxy kajpngajpn es ya'uxpeky. ²³ Es nidu'uk yajtuuj:

—Windsún, ¿je'eyu niwaanu di'ibu nitsokp?

Es ja Jesús 'yadsooy:

²⁴ —Jottugoydyu es mdúkudut ma tujk aa xu'utspu, ja'a ko may ja ja'ay tyukya'andu, es kyaj mbaat tyúkuu. ²⁵ Es ko ja kudujk pyudu'ugut es dya'adúkut ja tujk aa, net miidsuty di'ibu jap taja'p kyóxtup ja tujk aa, es mjuna'andut: “Windsún, ya'awa'ats ja mdujk esuts ndúkudut.” Es ja kudujk 'yadsówut: “Kyajts nnijawu mbún miidsuty es ma mdsoonda.” ²⁶ Es miidsuty xy'anuumut: “Ʋdsajtum oj n'okka'ayumbu ti'igy, es mijts xya'uxpajk ngajpnótyuts.” ²⁷ Es yu kudujk m'adsówudut: “Tu n'anuumudu ko kyajts nnijawu ma mdsoonda. juga'aktu ja yaa nidugekyu miidsuty pojpu tuumbuty!” ²⁸ Jam ma ja'ay jyu'ay ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on, jam nandu'un miits m'ittut ko xy'ixtat yu Abraan, Isaa esu Jakoob es nidugekyu Diosu kyugajxpu ma Diosu kyutujkun, es miits myaj'yojkrudsamándup taja'p. ²⁹ Es ja ja'ay myina'andu jagam ma xuu pyudsemy es ma xuu tsyi'ity es ma jamboj es ma yukpoj, es ñaxwaatstat es kyádyut ma Diosu kyutujkun. ³⁰ Es ta di'ibu tyam ux'ok, yu'u nujxtup jawyiin; es di'ibu tyam jawyiin, yu'u ittup ux'ok.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³¹ Es net jyajttu nija'ajuty ja fariseeuty, es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Tsoon ja yaa, ja'a ko ja Eroodus mya'oogánup.

³² Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Nujx anuumudu tadu wax kots uj njuna'añ: “Ujts nyajpudsamaambuys yu ka'oybyu es nya'aguda'agudats yu puma'ay, es nyajkuxa'añats yu nduunguts extu ko Dios jyuna'anatnum.”
³³ Es mbaadats nyaj'yo'oyudats ja ndu'u extu koonamts nja'tudats Jerusalén. Mat ko kyaj mbaat tu'ugu Diosu kyugajxpu 'yeeky pan kyaj jyaputy Jerusalén.

³⁴ Es ja Jesús 'yakjunañ:

—Miits Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktup yu Diosu kyugajxputy es xykyuka'atstu ja di'ibu Dios kyejxupy. Kanak ok miidsuty njayajmuka'añ éxtumu tuttaak dyajmiky ja tyutku'unguty kyaknbatkup, per kyaj xykyupujktu. ³⁵ M'ixtup miidsuty ko yu mdujk wyu'ama'añ kubak. Es n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtat extu ko traadat ja xuu es miits mjuna'andat: “Dios kyunu'xup ja di'ibu miimp Nindsun'ajtamgyujxm.”

14

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix

¹ Ma tu'ugu saabudu xuu ja Jesús ñejxy kaabyu ma tu'ugu windsun farisee tyujk, es támdam pya'ixyuty yu wiinkpu fariseeuty. ² Es jam Jesús wyinduuy tu'ugu puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix. ³ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugoty ya'uxpujktup:

—¿Ti ja ana'amun yajkutijkyu, es nya'agudakum ja puma'ay ma saabudu xuu, o kyajm?

4 Es yu'ujaty wya'umdaaydyu amoñu. Net ja Jesús tku'anitooñ ja puma'ay es dya'agudaky, es t'anmaay es ñajxat. 5 Net ja Jesús t'anmaay ja fariseeuty:

—Pun miidsuty yu m'u'unk o mdsajkaa kunajxp ma tu'ugu nadajñ, ¿ti kyaj mij xyjuudat pójun, oy jyatimsaabuxujaty?

6 Es kyaj 'yadsoojumbijttu ni wi'ix.

Yajwóy ma pɔjk ukun

7 Es ko t'ijxy ja Jesús yu ja'ayuty di'ibu tu yajwóy ko twin'ixtu yu uñaaybyajn di'ibu windsu'kun muut ma meesu, net myooyudu tadu kajxwíjun:

8 —Ko pún mwówadut ma tu'ugu xuu ma ja'ay pyuka'añ, katu m'u'uñu ma ja uñaaybyajn ja jup'ámbu. Mbaat myiñu wiinkpu ja'ay di'ibu ni'igu muj ijtp es kudi mij, 9 es ja kudujk m'anuumudut: “Wa'tsu'uk jaa es yu ja'ay 'yu'uñu.” Es mij mnajxat mut ja tsoydu'un extu jam ux'am, es m'u'uñu. 10 Tyam ngajxwijy es ko myajwówt, u'uñu jam ux'am. Es ko myínut di'ibu tu mwóyuty, net m'anuumudut: “Mutnaymyaayubu, nax yamdsu ma uñaaybyajn di'ibu myudajtypy ja windsu'kun.” Es du'un xy'axájut ja windsu'kun ma ja ja'ay 'yu'uñudu mut mij ma ja meesu. 11 Di'ibu naymyujpajtáku, yu'u Dios puwijtsu; es di'ibu naybyujtáku yuunk naxuyy, yu'u Dios ya'ítu muj.

12 Es ja Jesús t'anmaay nandu'un ja kudujk di'ibu tu twoy:

—Ko xywyówt ja ja'ay kaabyu, katu xywyowdu yu mmunaymyaayubu es ja mmugu'uktujk, o mmdujkra'a, o mukja'aydyujk, di'ibu ókunm mij

mwówudup nandu'un. ¹³ Kyaj dyu'unuty. Ko ja'ay xywyówut ma xuu xytyuna'añuty, mwówup yu ay-oobu ja'ay, yu uxneybyu es yu wiintspru. ¹⁴ Pün mdi-imbyu du'un, mgunu'xudup ja Dios, ja'a ko yu'ujuty kyaj mbaat dyajjambittu. Dios myajjambijtخدup ma naty jyikypyeky ja ja'ayuty di'ibu jiky'ajttup tu'y'ajtun muut.

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹⁵ Es ko tmuudooy yu tyaadu, tu'ugu di'ibu naty jam uñaapy ma ja meesu t'anmaay ja Jesús:

—Jotkujk di'ibu kaapy ma ja Diosu kyutujkun!

¹⁶ Net ja Jesús jyunañ:

—Tu'ugu kudujk ttuna'añ tu'ugu muj xuu. Net twooy may ja ja'ayuty. ¹⁷ Es óknam ma ja ooru tpaty ma 'ya'ux'ata'andu, tkejxy tu'ugu tyu-umbu es t'anuumut ja ja'ayuty: “Mindu. Tu net yajprjaktat'ay tugekyu.” ¹⁸ Es nidugekyu di'ibu tu tway jyunandu: “Du'un xy'oknama'xut.” Tu'uk jyunañ: “Ja'a ko tyámats tu njuy tu'ugu nax, es yu'uts nujx n'ixa'añ. Tunu may'ajtun, du'un xy'oknama'xut.” ¹⁹ Es jatu'uk jyunañ: “Yu'uts tu njuy mugoxk mankwernu yuubu, es yu'uts nujx n'ijxmatas'añ pün yuup. Tun may'ajtun, du'un xy'oknama'xut.” ²⁰ Es jatu'uk jyunañ: “Tyámats ndimprjktat'ay. Kyajts mbaat nnejxy.”

²¹ Es ko ja tuumbu jyumbijty, net ja wyindsán t'anmaay tugekyu. Net ja wyindsán 'yajku, es t'anmaay ja tyuumbu: “Nujx tyamyu woomúk yu ja'ayuty di'ibáty muj tu'aay mutsk tu'aay, es xyajmínut ja yaa nidugekyu ayoobu ja'ayuty esu uxneybyu esu wiintspru.” ²² Es óknam ja tu-umbu t'anmaay ja wyindsán: “Tats nduñ éxtum tu

m̄juna'añ, es tápn̄am 'yak'awa'adsuty yu lugaar.”
 23 Es ja wyindsún t'anmaay ja tyuumb̄a: “N̄ajx, ak'ix m̄a kajpn̄ba'a es m̄a padu'u, es myíndat yu ja'ay esuts yu nd̄ajk 'yútsat. 24 Ja'a ko di'ib̄ats t̄a njawoy jawyiin es kyaj myínd̄a, tyam kyajts nnakymyo'oyat es kyáyat.”

25 Es m̄a tyimnejxy ja Jesús, pyanejxyuty ja mayjya'ay. Ta ja Jesús 'yijx̄ambijty es jyunañ:

26 —P̄un xyñiminaamb̄ats éxtamts yu n'uxp̄ajkr̄a, jawyiinats xytsyók̄at ūj es ókn̄am yu mdeety mdaak esa mn̄ado'oxy es yu m'u'unk es yu mm̄uga'axuty, es mij k̄a'um. Es p̄un kyaj̄u d̄u'ún xytsyeky, kyaj mbaat m'ity éxtamds̄a n'uxp̄ajkr̄a. 27 Es kyaj mbaat n'uxp̄ajkr̄u'áty p̄un kyajts xypyadsooñ es mjiky'átat éxtam tu'uḡu ja'ay di'ib̄a pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'k̄un tninejxy.

28 'P̄un miits nidu'uk mgojaampy tu'uḡu potsy k̄ajxm, ¿kyaj jawyiin xy'oktún̄at ja mgwent̄a es xy'ix̄at wi'ix xya'abaad̄at? 29 Es p̄un je'eȳu t̄a xyñidaj̄u ja mbotsy es kyaj mbaat xyñakyya'abety, nid̄agekȳu ja'ayuty mij mdukxi'iḡud̄at 30 es jyuna'and̄at: “Tad̄a ja'ay je'eȳu t̄a tpojtse'egȳu es kyaj t'ok'ya'abajn̄a.”

31 'O p̄un tu'uḡu rey m̄at majk mil yu syoldaad̄u tsiptuna'añ m̄at jat̄u'uḡu rey di'ib̄a myudajtypy i'px mil yu syoldaad̄u, ¿kyaj jawyiin tniwinmaȳu p̄un mada'aḡup o kyaj? 32 Es p̄un kyaj, netȳu tkexy tu'uḡu kyugajxy ko naty jagám̄n̄am myiñ ja myadsip es t'an̄am̄at ko wa'an tme'xy es d̄u'aññ 'yítat.

33 'Nan nidu'uḡuty miidsuty, p̄un kyaj xymyastu'uty t̄agekȳu di'ib̄a mm̄udajtypy, kyaj

m̄baat m'ity éxtamts uj ja n'uxp̄ajkpu.

Kaan tyugooñu ja tya'ams'át

³⁴ Ȳu kaan oy. Per pun t̄ugooñup ja tya'ams'át, ¿wi'ix m̄baat ñakytyúñ? ³⁵ Kyaj ñaky'óyuty, ni mā nax es ni mā ja abu'udu 'yity niko'obéty. Je'eyu du'uñu ñatugooñu. Di'ibu m̄doodup, wa'an t̄jajgyúkuđu.

15

Borreegu di'ibu t̄ugoy éxtamu ijxpajtun

¹ Es ja yajkugubajtp̄utujk es p̄anuty 'yandij̄tup pekyjya'ayuty t̄nimujwa'ktu ja Jesús es t̄m̄dowa'andu ja 'yuxp̄ajkun. ² Paaty yu fariseeuty es ja di'ibuty tsaj̄pt̄ugóty ya'uxp̄ajktup ñay'anmaayudu:

—Tyadu ja'ay 'yaxájup ja pekyjya'ayuty es kyaydyu m̄uat.

³ Net ja Jesús t̄p̄ajtáky tu'ugu ijxpajtun:

⁴ —Pun miidsuty nidu'uk m̄m̄daj̄t̄ypy tuk m̄go'pxu m̄borreegu es tu'uk tyugoy, ¿ti kyaj xyajw̄u'm̄udu tadu maj̄ta'px maj̄mókx maj̄táxkpu jam aamyóty es najx xy'uxta'ay di'ibu t̄u tyugoy extu ko xyp̄yaadut? ⁵ Es ko xyp̄yaadut, xyp̄ȳj̄ta'agut m̄gejkykyujxy es mxonda'agut. ⁶ Es ko m̄ja'tut mā m̄dujk, xy'an̄um̄udu m̄m̄t̄naymyaayubu es ja m̄m̄dujkpa'a: “Xonda'akt̄u mat uj, ko t̄uts nbaaty ja nborreegats di'ibu naty t̄u tyugoy.” ⁷ Ty'aj̄tun n'an̄um̄udu ko nandu'un tam ni'igu ijt xondakun tsaj̄pót̄m mat tu'ugu pekyjya'ay jyod̄ambity es kyaj mat ja nimaj̄ta'px maj̄mókx maj̄táxkpu ja'ay di'ibu

nayjya'adup ko jyiky'attu tɔy'ajtɔn mɔut es kyaj jyodɔmbittɔ.

Toxytyujk tpaaty ja myeeñ  xtɔmɔ ijxrajtɔn

⁸ O pɔn tu'ugɔ toxytyujk myɔdajtypy majk ja meeñ es dyajtug y tu'uk,  ti kyaj dyajtoye'eky ja jyɔn es ty kɔt padu'kɔ jɔp tɔgoty es t'ɔxtɔ'ayɔt odyɔ'agyɔ extɔ ko tpaadɔt? ⁹ Es ko tpaadɔt, net dyajnaymy kɔdɔt ja myɔgu'uktujk es ja myɔdɔjkɔ'a, es t'anɔmɔt: “Xondɔ'aktɔ mɔt ɔj, ja'a ko tɔts nbaaty ja nmeeñ di'ibɔdsɔ naty tɔ nyajtug y.”

¹⁰ Es ja Jes s jyɔna'añ nandɔ'ɔn:

—N'anɔmɔ miidsɔty, ta yɔ ijt xondakɔn mɔ Dios ja 'y nkɔsɔty mɔt tu'ugɔ pekyjya'ay ko jyodɔmbity.

Mixy di'ibɔ axɔk jiky'ajt

¹¹ Net ja Jes s tɔrajt ky jatɔ'ugɔ ijxrajtɔn:

—Tu'ugɔ yedyujk tɔdajty majtskɔ myaank.

¹² Es ja mutskɔ t'anmaay ja tyeety: “Tatɔ, xymyo'oyɔpts ja nguma'añɔts di'ibɔts ɔj xyɔyɔtɔp.” Net ja tyeety dyajwa'xy ja kuma'añ es tmooy.

¹³ Es ko waanɔ 'yijty, net ja 'yu'unk ja mutskɔ dyajmujktaay ja kyuma'añ, es oj ñɔjxnɔ jagam mɔ wiink naxw ñɔdɔ. Es jam dyajkujxtaay ja myeeñ mɔt ja axɔkɔ jyiky'ajtɔn. ¹⁴ Es ko ja myeeñ oj dyajkujxtaayñ tɔgekyɔ, net myi n ja m k yuu mɔ tadɔ naxw ñɔdɔ, es 'yayɔ'ajɔn. ¹⁵ Net t'ɔxtɔay ja tyuunk mɔ tu'ugɔ yedyujk di'ibɔ jɔp kugajɔn. Net kyajxɔ kyamoty es tkwentɔ' tɔt ja ɔdsɔm. ¹⁶ Esɔ tadɔ mixy jantsy yu'o'kɔp. Kyaj ti mɔut ja jyot dya' tsɔt, extɔ jyajɔ'x nnɔ di'ibɔ dɔ'ɔn kɔxɔ'kɔp

éxtam̄ tsejtsyun, di'ib̄m̄ m̄dsam̄ jy'u'xt̄ap, es ni ti pán kyamo'oyuty.

17 'Net jyotmay'e'ky es jyunáñ: “iNu'undsu ndeety tm̄daty yu tuumb̄m̄ mā tyujk es tmo'oy ja kya'ay 'yukun nanaduk̄m̄ es m̄j ja yaā n'ayóyats m̄t ja yuu! 18 N'okn̄ajxn̄ats m̄dsu ndeety, es n'an̄m̄m̄d̄ats: Tat̄m̄, t̄ats nduund̄agóy m̄t ja Dios es m̄t mij. 19 Kyajts xyñakyñitak̄m̄ es mj̄n̄a'an̄at kots mij xy'u'unḡuty. Ax̄áj̄m̄ḡats éxtam̄ tu'uḡm̄ mduumb̄m̄.” 20 Net tyu'ud̄ajk̄m̄ es ñejxy mā ja tyeedyu tyujk. Es ko naty myíñam̄ jagam, yu tyeety 'yijx̄m̄ es pya'ayooj̄m̄, es ñejxy oj jyujp'yo'oyuty, es 'yaxaj̄m̄ es mȳnaanam̄ es tsyu'x̄m̄.

21 'Net ja 'yu'unk 'yanmāaym̄: “Tatitu'unk, t̄ats nduund̄agóy mā Dios es m̄t mij. Kyajts xyñakyñitak̄m̄ es mj̄n̄a'an̄at kots mij xy'u'unḡuty.”

22 Ta ja tyeety t'anmāay ja pyo'oduumb̄aty: “Juutt̄m̄ poj̄an yu wit ja oybyu es tukp̄jta'akt̄m̄. Es mo'oydyu nand̄m̄'̄an̄ tu'uḡm̄ kyaj̄iits es yu kyū'uk, 23 es yajm̄índ̄m̄ ja tsajkāa ja ni'x̄p̄m̄ es xya'ooḡat es nga'ay n'úk̄m̄ es ja x̄m̄ ndu'un̄am̄. 24 Ja'a ko tyād̄m̄ n'u'unḡats d̄m̄'̄an̄ éxtam̄ t̄a 'yo'kn̄m̄, es t̄a jya'ty jat̄gok. Es t̄a naty tyugooyñ̄m̄, es tyam̄ t̄a nbaadyats jat̄gok.” Net ja x̄m̄ t̄tuund̄m̄.

25 'Es ja 'yu'unk ja ka'axkóp̄k jap̄m̄ naty kamoty tyuñ. Es ko jyajty t̄ujk wingón, net tm̄dooy ko ja'ay xyu'uxy es 'yatst̄m̄. 26 Net dyax̄m̄ tu'uḡm̄ tuumb̄m̄ es dyaj̄t̄m̄y: “¿Ti tuun jajt̄ap?” 27 Es ja tuumb̄m̄ 'yadsooy: “Yu m'utsy t̄a jya'ty es̄m̄ mdeety t̄a tni'ana'am̄ es 'yooḡat ja tsajkā ni'x̄ m̄t ko t̄a jya'ty oy m̄k.” 28 Es ja ka'axkóp̄k jyot'ambejky. Kyaj jap̄ tyuk̄yáñ. Net ja tyeety pyudseemy es

'yanmaay: “Tuk.” 29 Es yu' t'anmaay ja tyeety: “Mnija'ap naak jumajtats mij tu nmudũñ, es kyajts mij nmudugoy ni na'a, es ni je'eyats xykyamo'oy tu'ugu tsyibu'unk es ndúnudats yu nxuu mududsu nmutnaymyaayub. 30 Es tyam tu jya'tyu tadu m'u'unk di'ibu mmeeñ axuk tu ttuñ mat ja ku-jeñdyo'oxyaty, es tu xya'eeky yu tsajka ni'x mat ko tu jyambity.”

31 Net ja tyeety junañ: “Nit, mij du'ũm m'ity mat ujts, es tugekyu di'ibats uj nmudajtypy, mijtsu mja'a. 32 Es tyam oy ndu'unum tyadu xuu es nx-ondákum, mat ko tyadu m'utsy du'ũm éxtum ko tu 'yo'kn naty, es tyam tu jyambity jiky. Tu naty tyugooyñ, es tyam tu nbátum jatugok.”

16

Tuumb di'ibu axuk mydiimpy ja wyindsún éxtum ijxajtun

1 Nandu'ũn ja Jesús t'anmaay ja 'yaxpajkrutajk:
—Jaa tu'uk ijty windsún makja'ay es myudajtypy tu'ugu tyuumb di'ibu kywentu'ajtypy ja jyiky'ajtun. Es ja makja'ay ya'awa'an ko yu tyuumb ttuñ axuk ja jyiky'ajtun.

2 Net ja wyindsún myujwooy es yajtuju: “¿Tii dun tyadu éxtum juna'andu mat mijts? N'okwijtsam yu kwentu éxtum tu mduñ, ja'a ko kyaj nnakyyajtunañ.” 3 Net ja tuumb ñajyunan k'um: “¿Tits net ndúnup tyam? Yu nwindsúnats xpyajkyambats yu nduungats. Kyajts nmudaty yu mjaa esats nnaxtúnat, es tsoyduumbats nandu'ũn esats n'amdówat yu

limosnū.” ⁴ Net űayjyūnanū wyinma'añōty: “Tūts nnijawū wi'ixūts ndūnūt es nmūdātūdūts pūnūts xy'axájūp mā tyūjk kots űj kyaj nduunk nbaādūt.” ⁵ Net tmūgajxy nidu'uk nidu'uk di'ibū myūni'xy'ajtypy ja wyindsūn. Ja jawyiinū dū'ūn dyajtūy: “¿Nū'ūn xymyūni'xy'áty ja nwindśūnūts?” ⁶ Es ja'a 'yadsooy: “Ja'ats nmūni'xyūty tūguk mil litrū yū aseytū oliivū.” Net ja di'ibū kywentū'ajtypy 'yanmaāyū: “Tyāā mneky. U'ūñū pojūn es yajkoj jatū'uk es xypyūjta'agūt mil jakujm je'eyū.” ⁷ Es óknūm dyajtūy jatū'uk: “¿Nū'ūn mij xymyūni'xyūty yū nwindśūnūts?” Es ja'a 'yanmaāyū: “T'px tuktūjk mil kilū yū triigū.” Es ja di'ibū kywentū'ajtypy 'yanmaāyū: “Tyāā mneky. Yajkoj ja wiinkpū es xyákūt je'eyū i'px majtsk mil.” ⁸ Es ko ja wyindsūn tnija'ajū, net űigajxū oyū tadū tuumbū, ja'a ko kuwiyj mūt tadū wyinma'añ.

Es ja Jesús jyūnāñ:

—Yā naxwiiñ, ta mayjya'ay di'ibū jiky'ajtp je'eyū meeñ ttsoktū es dyajnipata'andū es myūkjā'ay'ata'añ mūt ja jyiky'ajtūn. Es tadū adsojkrū kyuwijyūty wi'ix tyónūt mā ja wyindsūn es tsyókūdūt ja myūgu'uktūjk. Per ja jā'ayūty di'ibū tyunándūp éxtūm ja Dios ttsekyūn, kyaj dū'ūn 'yadū'ūtstū.

⁹ 'Dū'ūnūts miits n'anūmūdū ko ja pūjta'aky yā naxwiiñ mā ja jā'ay di'ibáty tyuundūp ja axūk'ajtūn, yajtūndū yū pūjta'aky pūn wi'ix ja jā'ay mūūt mnaymyāyūdūt es ko naty kyexy, net myajkupúktūt mā ja winū xūū winū tiempū tsūnāydyákūn.

10 'Es pán kyuydyiimpy mat ja waanubɛ di'ibɛ ja wyindsán tukmɛ'ijxɛp, nandɛ'un tkuydyúñ mat ja maybyɛ. Es pán toomp waanɛ, nandɛ'un tyoñ mat ja kajaabɛ. 11 Paaty pán kyaj tkuydyúñ di'ibɛ wyindsán tukmɛ'ijxɛp ya naxwiiñ, Dios nan kyaj myo'oyɛdɛt ja jotkujk'ajtɛn jam tsajpótm. 12 Es pán miidsɛty kyaj yajxón xykyuydyundɛ di'ibɛ yɛ mwindsán jya'a'ajtypy, ¿wi'ix xytsyeky es mya-jmo'oyɛt di'ibɛ mij mja'a'átɛp?

13 'Ni pán po'oduumbɛ mbaat tkamɛdúñ matjksɛ wyindsán. Ja'a ko pán tuump yajxón mɛ ja wyindsán ja jawyiimbɛ, kyaj mbaat ñaktyúñ yajxón mɛ ja myɛmajtskrɛ. Es pán ja myɛmajtskrɛ wyindsán tsyejpy ni'igɛ es tyuñ yajxón mat yɛ'ɛ, kyaj mbaat ja jawyiimbɛ tnakymɛdúñ. Paaty n'anɛmɛ miidsɛty ko kyaj mbaat xymɛdúñ yɛ Dios pán mbɛjtákyɛ ja mwinmɛ'añ mɛ ja meeñ.

14 Es ja fariseɛty di'ibɛ 'yadsojktɛp ja meeñ tmɛdoo'íttɛ tɛgekɛ es ja Jesús ttukxi'íktɛ. 15 Net ja Jesús t'anmɛaydyɛ ja fariseɛty:

—Miits mnayyajnáxɛdɛ éxtɛm di'ibɛ jiky'ajtp tɛy'ajtɛn mɛt mɛ ja mayjya'ayɛty. Per ja Dios kyaj mbaat xywyin'ɛundɛ, ja'a ko yɛ'ɛ ñija'ap ja mjot mwinmɛ'añ. Es pán naybyujtákyɛ mɛj, Dios 'yɛxtijpy.

Moisesɛ 'yana'amɛn es Diosɛ kyutujkɛn

16 'Extɛ mɛ jyiky'ajty ja Fwank Yajnɛbajtrɛ 'yijty ja Moisesɛ 'yana'amɛn es ja Diosɛ kyugajxɛpty ja 'yɛxɛrɛjkɛn. Per óknɛm mɛ yɛ Fwank es tyambaat yajkajxwa'xy ja oybyɛ ayuk di'ibɛ ñigajxyɛ ja Diosɛ kyutujkɛn, es mayjya'ay 'yɛxtaaydyɛp wi'ix agwanɛ tyúkɛdɛt mɛ Diosɛ kyutujkɛn.

17 'Pun kyaj 'yoktuunnu ni tuk peky ja letru di'ibu jyaa'ajtypy ja Moisesu 'yana'amun, jawyiin kyutugóyut ja tsajp esu nax.

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'udu

18 'Pun tu'ugu yedyujk myastutypy ja ñado'oxy es pyeky mut ja wiinkru, yajtugeepy ja rujk úkunu wyindsu'kun. Es di'ibu rujkp mut tu'ugu toxytyujk di'ibu tu ñaymyastu'udyuty, nandu'un yajtugeepy ja rujk úkunu wyindsu'kun.

Mukja'ay esu Lázaru

19 Es nandu'un jatu'uk tmadya'aky ja Jesús:

—Jaa tu'uk ijty ja mukja'ay es ja wyit trujta'aky ak oybyu. Es bom bom jyantsykyay jyantsy'iiky éxtum ja ja'ay xyudúñ. 20 Es jam tu'uk ijty nandu'un ja yedyujk jantsy ayoop es txu'aty Lázaru, di'ibu naty ja nini'x tugekyu ak pu'uts. Es jam yajmastúty ma mukja'ayu tyujk aa. 21 Tyadu ayoobu ja'ay, yu'u jyanayya'utsanu mut ja di'ibu ka'ap ma ja mukja'ayu myeesu. Es ja uk ñiwéyuty majaty ja pyu'uts.

22 'Es net 'yo'knu ja Lázaru, es ja anklus yajnujxu ma ja Abraan 'yity. Net ja mukja'ay 'ye'ky nandu'un, es dyajnaxtukudu, 23 es ñejxy ayoodaknóty. Net 'yijxe'ky es t'ijxy ja Abraan esu Lázaru. 24 Ta yaxkeky: “iApteety Abraan, pa'ayooguts! Kax yu Lázaru es dyajxoogut yu ky'u jujp mut yu nuu es min dyajxeemy yu nya'anuts, ja'a ko nugoots n'ok'ayoonu mak ma tyadu juun.”

25 'Es ja Abraan 'yanmaayu: “Nitú, jamyats ko mij tu m'ity oy ko tu mjiky'aty, es yu Lázaru tu 'yayoy. Yu'u tyam jotkujk'ajtp, es mij m'ayoy.

26 Nandu'un ja Dios tu trujta'aky tu'ugu maj wok

di'ibü abeky xya'ijtäm, es kyaj pün mbaat ñejxy jamdsoo es ni pün yadsoo mbaat kyamíñ.”

27 'Net ja makja'ay jyunáñ: “Tunü may'ajtän, apteety Abraan, kax yu Lázarü madsü ndeety yu tyujk 28 mats nmudaty nimügoxktsü n'utsy, es t'anümmüt kadiibü yaa myínut nandü'ün mä tyadü ayoodákn.”

29 'Es ja Abraan jyunáñ: “Yü'ujaty myudajttap di'ibü Moisés es ja Diosü kyugajxru kyuxjaaydyu. jWa'an tpadundü!”

30 'Es ja makja'ay 'yadsooy: “Tüy'ajtän, apteety Abraan. Per pün nidu'uk yu o'krü jyikyryúkat es ñujxüt mä yu'ujaty, yu'u yajtagajtsxur yu wyinmä'añ.”

31 'Es ja Abraan 'yanmaayü: “Pün kyaj tpadúñ ja Moisésü 'yana'amün es di'ibü jyaaydyu ja Diosü kyugajxru, nan kyájäm tmábúkat oy jyajikyryujkrü tu'ugu o'krü.”

17

Püroobüty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

1 Jesús t'anümmü ja 'yuxrujkrüty:

—Taa di'ibü ja ja'ay yajpekytyiimpy. jPer püroobü tadü ja'ay di'ibü yu myügu'uk yajtugeepy! 2 Nik oy es yajrujta'agüt mejyñóty müt tu'ugu paan yajtuk'yo'ktáyüt es kyaj ko yu myügu'uk dyajtu-undügóy.

3 'Mnaygywentü'átudüp mijts. Es pün yu m'utsy mmüdügooyüp, kajxwíj. Es pün jodümbijtp, pojruma'x. 4 Oy mmüdügóyüdüt mij jxxtujk ok tu'ukrü xüü es jxxtujk ok myínut es jyuna'anüt: “Ma'xkúts”, pes mma'xüp.

Mabujkun muk'ajtn munt

⁵ Es ja apóstaluty t'anmaaydyu ja Jesús:
—Windsún, tukmabujkuts waanu ni'igu.

⁶ Es ja Jesús 'yadsooj:

—Ouxyap je'eyu waanu xymyudaty ja mabujkun éxtam tu'ugu mutsk mortás pajk, mbaatxyap xy'anuumu yu maj kepy: “Nujx m'ity jap mejyñóty”, es mmamadówadap.

Mduumbu tyu'unun

⁷ P'un mmadajtypy miidsuty tu'ugu mduumbu es tsu'p'un ja tuumbu jyambijn mā mdajk, tū oj yu'uy kamoty o tū tkwentu'aty ja mborreegu, m'anuumap: “Nax tūgoty. U'uñ es mgáyut.”

⁸ Kyaj, ¿kudii? Ni'igu t'anuum: “Ya'abaaduts ja n'a'ux esuts uj n'a'ux'átut. Oknam mbaat mij mja'a xy'a'abaadu es m'a'ux'átut.” ⁹ Es ko tkuydyuñ éxtam tyuk'ane'emyuty ja wyindsún, ¿ti mbaat ja wyindsún jyuna'añ: “Dios kujúyub?” Kyaj, ¿kudii? ¹⁰ Nandu'un miidsuty ko xykyuydyu-unda'ay tūgekyu di'ibu Dios tū mduk'ane'emyuty, mjuna'andap: “Tū ndu'unum je'eyu di'ibu tū nyaj-tuk'ana'amun.”

Jesús dya'aguda'aky nimajkpu ja'ay di'ibu myudajttap ja lepru pa'am

¹¹ Es ja Jesús tyu'uyo'oy es ñejxy Jerusalén. Jam ñajxy mā ñaybyaadyuty yu Samaaryu mat ja Galilee. ¹² Es ko jyajty mā tu'ugu kajpn, net tpattu majk ja yedyuk di'ibu myudajttap ja lepru pa'am. Jagam ja tyánudu éxtam jyuna'añ ja Diosu 'yana'amun, ¹³ es yaxkaktu:

—Jesús, Windsún, pa'ayooguts mdsuty.

¹⁴ Es ko Jesús 'yijx, net 'yanmaay:

—Nujxtu ma ja teety es m'ixudut.

Es ko oj ñujxtu, net 'yagudaktaaydyu. ¹⁵ Net tu'uk ko t'ijxy es tu 'yaguda'aky, jyumbijty es ya'axy jyeky t'awdajty ja Dios. ¹⁶ Es net tnimiin ja Jesús es ñaygyoxtnaaydyaku es ñayjujru naxkujxy es tja'aygyudaky. Esu tadu yedyujk yu'u samaritanu ja'ay. ¹⁷ Net ja Jesús jyunañ:

—¿Tii kyaj tu 'yaguda'aktu nimajk? ¿Ma net ja nidaxtujkrū? ¹⁸ ¿Tii yu'uyū naydyi'igyu tyadu samaritanu ja'ay tu jyumbity es t'awdaty ja Dios?

¹⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pudu'uk es nujx. Tu m'aguda'aky mut ko tu xymyubeky.

Wi'ix myinut ja Diosu kyutujkun

²⁰ Es ja fariseeuty dyajtuudu ja Jesús:

—¿Na'a du'un ja Dios yajkutuka'añ?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko yu Dios myinut es yajkutuka'añ, kyaj ya'ixut ko jya'ty éxtam yu naxwíñudu ja'ay ja ryeyun. ²¹ Paaty kyaj mbaat njuna'anum: “Yaa net”, o “Tam xim”, mut ko yu Dios yajkutujkrū ma miidsuty.

²² Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxrūjkrūty:

—Ja'tap ja tiempu ko miits xyjatsóktat es oy tu'ugun ja xuu m'ítat ma uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, es kyajts uj xy'ixtat. ²³ Es ko miits m'anu'umxudut ja ja'ayaty: “Tyamu net”, o “Tuxim ja'a”, kyaj mnujxtat es xy'uxtajayudats. ²⁴ Ja'a ko uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, du'unuts ngu'xu'uga'añ éxtam ko jyudsikyun tyukjajudyayut tugekyu

tsajp. ²⁵ Per jayujp n'ayówuduts muk es ja ja'ayuty di'ibü tyam jiky'ajttap kyajts xy'axájuduts.

Wi'ix jyambítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudünaabyu

²⁶ 'Extam jyajtu jékyup ko ja No'ee jyiky'ajty, nandü'ün jyata'añ kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudünaabyu, nmínut jatugok. ²⁷ Ko No'ee jyiky'ajty, ja ja'ayuty kyay 'yuuktü es dyajpúktü ja 'yu'unk extü ko tyujkü ja No'ee ma ja arkü, es netyü myiinnü ja ayo'onduu es ja ja'ay jyi'xtaaydyu. ²⁸ Es nandü'ün jyajtu ko jyiky'ajty ja Lot. Ja ja'ayuty kyay 'yuuktü, tyook yaktü, ñi'ip kyojtu es ja tyujk tkojtu. ²⁹ Es ko ja Lot tsyo'oñ ma ja Sodomü kajpn, netyü myiñ ja jüanduu es yü azufrü jüün di'ibü ka'a tsajwínm, es ja ja'ay 'yo'ktaaydyu. ³⁰ Es dü'ün ya'ixut kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudünaabyu, nguxü'ugut jatugok.

³¹ 'Es ma tadü xüü, pün jam pajtp tujk nikujxy, kyaj jyünákut es tyúkut tugoty es tjuudut di'ibü jap tyugoty. Es pünydyü naty jap kamoty, kyaj jya'ttut ma ja tyujk. ³² Jamyatstu wi'ix jyajtu mut ja Lotü ñudo'oxy. ³³ Mut ko di'ibü jiky'ataamp mut ja kyü'üm winma'añ, dü'ümbü ja'ay yajtugeery ja jyiky'ajtün, es di'ibü jiky'ataamp éxtamts uj ndukni'ixü, dü'ümbü ja'ay kyaj dyajtugóy ja jyiky'ajtün.

³⁴ 'Es n'anüümü nandü'ün ko netü naty ja ja'ay mya'adü nimajtsk ti'igyü mabajn, tu'uk yajmünajxut es tu'uk wyü'ümut. ³⁵ Es nimajtskü toxytyujk jyatstu ti'igyü, tu'uk yajmünajxut es tu'uk wyü'ümut. ³⁶ Es nandü'ün nimajtskü yedyujk

di'ibũ naty jap kamoty, tu'uk yajmũnũjxũt es tu'uk wya'ũmũt.

³⁷ Es ja Jesusu 'yũxpũjkrũty yajtũũjũ:

—Windsũn, ¿mũ tyããdũ du'ũn jyatã'ãñũty?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Mũ ja o'krũ 'yity, jamũ naty ja kus ñaymyĩkyũty.

18

Toxytyũjk di'ibũ myũ'i'impũ tu'ugũ fwez

¹ Jesús tprũjtũky tu'ugũ ijxprũjtũn es ttuk'ixũt ko jã'ay du'ũñũm kyajxtã'ãktũt es kyaj jyotmay'ooktũt. ² Du'ũn jyũnãñ:

—Mũ tu'ugũ kajpn jaa ijty tu'ugũ fwez di'ibũ kyaj twindsũ'ũgũ Dios es ni pũn tkatũñũ kwentũ.

³ Es mũ tadũ kajpn nan jam tu'ugũ ku'ekytyo'oxy di'ibũ tyimmũye'ebyũ tadũ fwez es t'amdooy es ja myũdsip yajpayo'oyũt mũt ja tũy'ajtũn. ⁴ Es jeky dya'ijtyũ tadũ fwez, kyaj tkuydyũñ. Per óknũm ja wyinmã'ãñ dyaj'yo'oy: “Oyũts ngawindsũ'ũgũ ja Dios es ni pũnũts ngamũj'ixy, ⁵ peru tyãdũ ku'ekytyo'oxy nũgoots xy'okna'amnũ, pãaty tyãmũdsũ tũy'ajtũn nduunũt es kũdiibũ ñakymyĩnũt es xyñakyña'amũdũts.”

⁶ Es ja Jesús jyũnãñ:

—Jaygyukũ di'ibũ kyajx ja fwez axũk jã'ay. ⁷ ¿Ti kyaj ttuunũt ja Diosũ tũy'ajtũn pũnũty wyin'ijxũdu es tmũnu'xtã'ãgũdu xũũñ koots es yajpudũkũduũt?

⁸ Du'ũnũts miits n'anũũmũdu es kyaj jyãkũt esũ Dios pyudũkũdu. Per kots ẽj, ja Naxwĩñũdu Jã'ayũdyũ Kyudũnaabyũ, nmĩnũt jatũgok yã naxwĩĩñ, ¿tii nbaãdũpts ja jã'ay pũn myũbũjktũp ja Dios?

Fariseũ esũ yajkugũbajtpũ

⁹ Es ja Jesús tŗajtáky jatu'ugu ijxpajtun mut ja ja'ayaty di'ibu nayjya'adup jyiky'aty tųy'ajtun mųut es t'axuk'ixy oytyim púnaty. Du'un jyanań:

¹⁰ —Majtsk ja yedyujk tų 'yotsy ma ja muj tsajptujk kajxtákrų. Tu'uk yu'u fariseeu, es jatu'uk yajkugubajtrų. ¹¹ Es ja fariseeu tanų, du'un kyajxta'aky: “Dios, nja'aygyudákyryuts mij, ja'a ko uj kyajts ndu'unaty éxtum ja wiinkrų ja'ay di'ibu ma'tsp, di'ibu pekytyuump, di'ibu yajtugeepy ja pųjk úkunu wyindsu'kun es ni ngadu'anudyuts éxtumu tyadu yajkugubajtrų. ¹² ǂj n'ayu'átyuts majtsk ok ja samaan es nyákyuts tuk peky ko wya'xy majk peky tųgekyu di'ibuts uj nbatypy.”

¹³ 'Per ja yajkugubajtrų wye'emy jagam, es ni je'eyu kyakooje'eky es pyat'ixut tsajwinm, je'eyu kyaatsy tkoxy es du'un ņu'xta'aky: “iDios, pa'ayoogats uj, kots uj nbekyjya'ayaty!”

¹⁴ Net ja Jesús jyanań:

—N'anųmų ko yu tyadu yajkugubajtrų ņujxnu ma tyujk es oj wye'emy oy mudu Dios, es ja fariseeu kyaj. Ja'a ko pún naymyjŗajtákrų, Dios puwi-jtsų, es di'ibu naybyujtákrų ayoobu es mutsk, Dios yu'u ya'ijtar muj.

Jesús tkuni'xy ja uná'ku'unguty

¹⁵ Ta ja ja'ayaty dyajmiindu 'yuna'ku'unguty ma ja Jesús es yajkunu'xut. Es ko ja Jesusu 'yųxŗajkrųty t'ijxta taadu, net t'oodu ja di'ibu yajmiindų ja 'yuna'ku'unk. ¹⁶ Es ja Jesús dyaxu es t'anmaay:

—Mastu'utta, wa'andsu uná'ku'unguty xyńimínduts, es katu xyajjumbíty, mut ko ja Diosu kyutujkun yu'u jya'a'ajtypy di'ibu du'un éxtum

уа'ајууу. ¹⁷ Es туу'ајтун n'anuuuu, pán kyaj t'axaju ja Diosu kyutujkun éxtam tu'ugu ana'ku'unk, ni na'a kyatákut jam.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

¹⁸ Es tu'ugu ana'ambu dyajtuy ja Jesús:

—Oy windsán, ¿tits mbaat nduñ esuts nbaadut уа njiky'ajtunats winu xuu winu tiempu?

¹⁹ Ta ja Jesús 'yanmaay:

—¿Ti ko mjunaañ kots uj n'óyuty? ¿Ti mjunaamp xytyijy kots uj nDiósuty? Yu'uyu Dios naydyi'igyу ой. ²⁰ Mij mnija'ap di'ibu Dios 'yana'amun'ajtypy: “Katu xyajtugóy ja pujk úkunu wyindsu'kun; katu myajja'ay'eeky; katu mdoñ mmeetsy; katu pán xy-wyngajxpéty; mwindsu'ugur ja mdaak mdeety.”

²¹ Ja ana'ambu jynáñ:

—Tugekyu tyaadu tats nguudyuunda'ay extu kots nmutsk'ajty.

²² Es ko taadu tmadooy ja Jesús, net t'anmaay:

—Mdugoy'ajtxur tu'uk. To'kta'ay tugekyu mjiky'ajtun es xumyo'oyut уа ауообу ja'aydyujk es du'un xypyaadut ja oy'ajtun tsajpótm. Es óknum mmínut es xypyanujxaduts.

²³ Es ko tyaadu tmadooy ja ana'ambu, net muk jyotmay'e'ky, ja'a ko jyantsymukja'ayuty. ²⁴ Ko ja Jesús t'ijxy ko tadu mukja'ay jyotmay'e'ky, net jynáñ:

—¡Tsip nimujaa esu mukja'ay tyá kudut ma Diosu kyutujkun! ²⁵ Туу'ајтун n'anuuuu ko waanu pojun es tu'ugu kameyu ñáxut xu'uñjyutóty es ñimujaaty es tu'ugu mukja'ay tyákut ma Diosu kyutujkun.

²⁶ Es ja tyadu ja'ayuty di'ibu myudoodu jynandu:

—¿Es punu du'an, pán mbaat ñitse'eky?

²⁷ Es ja Jesús jyunañ:

—Di'ibu ja'ayuty kyaj mbaat ttundu, yu Dios mbaat ttuñ.

²⁸ Es ja Peedru 'yanmaay:

—Windsún, udsuty tats nmastu'uttu di'ibats nmudajttap es mij mbanejxy.

²⁹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun, otyim pánuty di'ibu myastutypy ja tyajk, ja tyaak tyeety, o ja myugu'ugaty, o ja ñudo'oxy, o ja 'yu'unk, es xpyanajxudats uj, ³⁰ Dios mo'oyudap waanu ni'igu mā tyadu naxwíñudu, es mā ja naxwíñudu di'ibu miimp, 'yaxájap ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

Jesús tnigajxy myuduguk ok ja 'yo'kun

³¹ Net ja Jesús dyajnejxy wiink tsoo ja nimajmajtskpu 'yuxpajkpu, es t'anmaay:

—Tyam njo'omam Jerusalén mā yajkuy-dyuna'añ tugekyu di'ibu ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu, wi'ix uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, njata'añuts. ³² Pes xykyuaka'andats mā ja romanu ja'ay, es xytyukxi'iga'andats, axuuk xytyuna'andats es xywyindsuju'uga'andats. ³³ Xywyopa'añuts es óknun xya'ooga'añuts; per kyumduguk xuu njikyryuka'añuts.

³⁴ Es ja 'yuxpajkputajk kyaj tjagyujkudu éxtum jyunañ ja Jesús es kyaj tnijáwudu ti kyajxypy.

Jesús dya'ijxéky tu'ugu wiints

³⁵ Ko ja Jesús jya'tañ mā ja Jerikoo kajpn, tu'ugu wiints 'yu'uñ tu'aay t'amdoy ja limosnu. ³⁶ Es

ko tm̄dooy ko ñaxy ja mayjya'ay, net ja wiints dyajt̄m̄y ti t̄ jyátȳm̄ty. ³⁷ Es jȳnand̄m̄ ja mayjya'ay:

—Ȳm̄ Jesús nazaren̄m̄ najxp yadsoo.

³⁸ Net ja wiints yaxkeky:

—Jesús, Davit̄m̄ tȳm̄mp 'yaats, ipa''ayooguts uj!

³⁹ Es ja di'ib̄m̄ n̄jxt̄m̄p jawyiin 'yooj̄m̄ es 'yamón̄m̄t.

Per ja wiints ni'iḡm̄ jyantsyya'axy:

—Davit̄m̄ tȳm̄mp 'yaats, ipa''ayooguts!

⁴⁰ Net ja Jesús wya'k'a'aj̄m̄ es t̄nigaj̄x̄m̄ es myín̄m̄t.

Es ko ja wiints myiñ wingón, net ja Jesús dyajt̄m̄y:

⁴¹ —¿Ti mdsejpy es mij ndukm̄dún̄m̄t?

Es ja wiints 'yadsooy:

—Windsún, ȳm̄'uts ndsejpy es̄m̄ts n'ijxp̄úk̄m̄t.

⁴² Jesús jȳnán̄m̄:

—Axaj̄m̄ ja m'ijx̄m̄n, t̄m̄ m'aḡdaky ja'a ko t̄m̄ xymȳubeky.

⁴³ Es t̄m̄y ja wiints oj 'yijxwa'xy, es t̄panejxy ja Jesús es t'awdaty ja Dios. Es nid̄m̄gekȳm̄ ja'aȳm̄ty di'ib̄m̄ 'yijxt̄m̄ tȳaad̄m̄, nand̄m̄'̄m̄n t'awdajty ja Dios.

19

Jesús es̄m̄ Zakeēm̄

¹ Net ja Jesús jyajty m̄ Jerikoo kajpn es ñajxy jap kajpnóty. ² Es jap tsȳm̄m̄n̄m̄ tu'uḡm̄ m̄kja'ay di'ib̄m̄ xy'm̄ajtypy Zakeēm̄. Ȳm̄'̄m̄ ijty yajkuḡubajtr̄m̄ windsún. ³ Tad̄m̄ Zakeēm̄ t'ixa'añ ja Jesús. Per kyaj mbaat, ja'a ko ȳm̄'̄m̄ ̄xnaku'unk es jantsy mayjya'ay jap. ⁴ Net ja Zakeēm̄ ñejxy p̄m̄ye'egȳm̄ jawyiin es kȳxpejty m̄ tu'uḡm̄ iiḡm̄ kepy es t'ixa'añ ja Jesús.

⁵ Es ko ja Jesús jyajty m̄ ȳm̄'̄m̄ jam, net pyat'ijxy es 'yanm̄aaȳm̄:

—Zakeeн, јunak pojнn, ja'a ko koonumts tyam nwa'umа'añ ма mdнjk.

⁶ Net ja Zakeeн јунајky pojнn, es t'axajн ja Jesús mat ja oyjyot.

⁷ Es ko ja ja'ayuty t'ijxtн, net ñay'anmaayнду:

—Тн ñejxy јajttákrн ма tu'ugn pekyjya'ay ja тнjk.

⁸ Net ja Zakeeн тынаaye'ky es t'anmaay ja Jesús:

—Windsнn, tyámuts nmo'oya'añ ja ayoobн ja'aydyнjk ja njiky'ajtнnuts kujkwa'xy. Es рнn tats ndoñ рнn mat ja anнн, tyámuts nyajjumbítut taxk dн'ннн.

⁹ Es ja Jesús 'yanmaayн:

—Tyam тн јya'ty ja nitsokнn ма tyadн тнjk, ko yн tyadн yedyнjk yн'н nandн'ннн Abraanн тынmp 'yaats. ¹⁰ Es нј, ja Naxwíñнду Ja'ayudyн Kyudнnaabyн, тн nmíñuts es n'нxta'ayuts es nya-jnitso'oga'añuts рнn тн тыuundugóy.

Meeñ éxtнmн ijxpajtнn

¹¹ Tyamн naty ja ja'ay тндowдн, net ja Jesús тpajta'agyн tadн ijxpajtнn ja'agyнjxm ko wyin-goomp Jerusalén es ko yн'нjuty wyinmaydyн ko netyн ja Kristн t'axajнya'añ ja kyutuјkнn éxtнm ja reyнн. ¹² Es јунаáñ:

—Jaa ijty tu'ugn makja'ay di'ibн oj ñejxy jagam wiink naxwíñнду es t'axajнya'añ ja kyutuјkнn éxtнm ja rey es óknнm јуambítut. ¹³ Es ko tsyoonáñ, net twoodsooy nimajk ja тыuumbн es tmooydyн nidu'uk nidu'uk kнjktu'ugn meeñ di'ibн јantsy tsooxн, es t'anmaaydyн: “Yajtúndн tadн meeñ extн kots нј njumbítut.” ¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibн yн'н myugugajpn'ajtypy kyaj tsyékyuty, es тыukpagajнн

ja wiinkpŭ kugajxy es ya'anuumat: “Kyajts nd-soktŭ esŭ tadŭ yedyŭjk ryey'átŭt yaa.”

15 'Per oj tyŭkŭ rey, es jyumbijty ma ja ñaxwíñŭdŭ. Es ko jyajty, ta tñigajxŭdyaay ja tyuumbŭ di'ibŭ tŭ tmo'oy ja meeñ. Es dyajtŭy nŭ'ŭn tŭ gyanaraty nidu'uk nidu'uk. 16 Ja jawyiimbŭ myŭjwa'ky es jyŭnán: “Windsún, majkŭ dŭ'ŭnŭn tŭ gyanaraty ja mmeeñ.” 17 Es ja rey 'yadsooy: “Oy. Mij yajxón tŭ mduñ. Es ko tŭts xymyŭdúñ yajxón mat waanŭ, tyam nbŭjta'aky es xyajkutúkat majkŭ kajpn.” 18 Es jatu'uk myiñ es jyŭnán: “Windsún, ja mmeeñ tŭ gyanaraty mŭgoxk dŭ'ŭnŭn.” 19 Es nandŭ'ŭn ja rey 'yadsooy: “Mij myajkutúkat mŭgoxkŭ kajpn.” 20 Net jatu'uk myiñ es jyŭnán: “Windsún, tyaa ja mmeeñ. Tŭts nbŭjke'eky ma tu'ugŭ payŭ. 21 Ndsŭ'kŭpts mij, ja'a ko mij mbaye'epy di'ibŭ kyaj tŭ xyaky es mdsiŭkypy di'ibŭ kyaj tŭ xyñi'ipy.” 22 Net ja rey jyŭnán: “Mij, kyaj oy tŭ mduñ. Mat ja mŭ'ŭm ayuk ngŭyákŭt. Pŭn mnija'ap kots ŭj nyajmíky di'ibŭts kyaj nbŭjta'aky es ndsíkyŭts di'ibŭts kyaj tŭ nni'ipy, 23 ħti ko tŭ xykyarŭjta'aky yŭ nmeeñŭts ma yŭ bankŭ?, es kots ŭj nja'tŭt n'axájŭdŭts nandŭ'ŭn yŭ 'yajuydyuk.” 24 Es t'anmaay di'ibŭ naty jámŭty: “Pŭjkŭ tadŭ meeñ es xymyo'oyŭt di'ibŭ myŭdajtypy majk.” 25 Es yŭ'ajty jyŭnandŭ: “Windsún, ħtam tmŭdaty majk ja meeñ!” 26 Es ja rey 'yadsooy: “Tŭy'ajtŭn n'anuumŭ miidsŭty, di'ibŭ myŭdajtypy, ni'igŭ 'yak'yajmo'oy, es pán waanŭ tmŭdaty, yajpŭjkŭ di'ibŭ myŭdajtypy waanŭ. 27 Es pánŭty xymyŭdsip'ajtpŭts es kyaj ttseky esŭts ŭj n'ítŭt rey, yajmín ja yaa es ya'ooktŭ

ya nwinduuyuts.”

Jesús tyakƎ Jerusalén éxtam tu'ugƎ rey

²⁸ Es ko oj jyunanda'ay du'un, ja Jesús 'yaknejxy Jerusalén. ²⁹ Es ko wyingoonƎ mā ja kajpnuty Betfajee es BetañƎ, mā ja OliivƎs Kopk, jam ja Jesús tkejxy nimajtskƎ 'yƎxpƎjkrƎ, ³⁰ es t'anmaay:

—NƎjxtƎ jap kajpnóty tƎ nwingo'onƎm. Ko jap mja'ttat, jap xypyaadat tu'ugƎ burrƎ kuwƎań di'ibƎ ni pánƎm tkatuk'u'uńƎ. Xymyugájut es xyajmínut. ³¹ Es ko pán myajtáwƎdat ti ko xymyugajƎ, xy'anƎmƎt: “Ja Windsán tsyejpy.”

³² Es ja 'yƎxpƎjkrƎty oj ńƎjxtƎ es tpattƎ du'un éxtam ja Jesús 'yanmaayƎ. ³³ Es ko naty tmugajƎ ja burrƎ, net ja ńiwindsán yajtƎujƎ:

—¿Ti ko xymyugájudƎ tadƎ burrƎ?

³⁴ Es yƎ'ujuty 'yadsoodƎ:

—Ja'a ko yƎ'u Windsán tsyejpy.

³⁵ Es dyajnjxtƎ mā ja Jesús es tpajtáktƎ ja wyit jam burrƎ ńikajxy es ja Jesús ttukpejty.

³⁶ Es ko ja Jesús tyu'uyo'oy, ja ja'ayuty dya'aptƎ wyit tu'aay mā ńaxa'ań. ³⁷ Es ko wyingooń mā wyinjƎnaky ja tu'u mā ja OliivƎs Kopk, nidagekyƎ ja mayjya'ayuty xyondaktƎ es t'awdajttƎ ja Dios mƎt ja'agyjxm di'ibƎ tƎ t'ixtƎ, ³⁸ es jyunandƎ mƎk:

—¡Dios kyunu'xƎbƎ tadƎ rey di'ibƎ miimp ja NindsƎn'ajtamgyjxm! ¡Wa'an t'ity ja xondakƎn jam tsajpótm! ¡MƎj kƎjxm 'yítat ja Dios!

³⁹ Net nija'ajuty ja fariseeuty di'ibƎ naty jap mayjya'ayóty t'anmaaydyƎ ja Jesús:

—Ya'ƎxpƎjkrƎ, oo yƎ m'ƎxpƎjkrƎtƎjk es 'yamóndat.

⁴⁰ Es ja Jesús 'yadsooy:

—N'anuumudu p̄n yu'ujaty amoondup, extu yu tsaa yaxka'aktup.

⁴¹ Es ko jyajty wingón mā t'ijxy ja Jerusalén kajpn, ta ja Jesús tnijuuy ja kajpn, ⁴² es junañ:

—Jerusalén ja'ayuty, p̄n m'oknija'adupxyup mā tyam̄ mx̄m̄ wi'ix xypyaattut ja jotkujk'ajt̄n. Per tyam̄ ayu'udsyu 'yity mā miidsuty. ⁴³ Es ja'tup ja x̄m̄ mā mm̄dsiputy jya'ttut es dyajkojtup m̄du tsaa, nax, o tijatyuty mā ñaygyuwa'anudut, es tugekyu myajnadujkta'ayudut otyim madsoty ⁴⁴ es dyajtugóyut ja mgajpn es dya'oogut ja mja'ayuty, es kyaj dyajw̄m̄m̄t ni tu'ugu tsaa nik̄uybyéty mā ja mbotsy. Tugekyu tyaadu tyun jyátut ja'a ko kyaj t̄ x̄ñijáw̄m̄m̄ ko yu Dios t̄ mnim̄inud̄m̄.

Jesús dyajp̄dsémy di'ib̄m̄ juuy to'ktup mā ja m̄j tsajpt̄jk

⁴⁵ Net ja Jesús jyajty mā ja m̄j tsajpt̄jk es dyajp̄dseemy di'ib̄m̄ naty to'ktup es juuydyup jap, ⁴⁶ es t'anmaaydyu:

—Yu Dios̄m̄ jyaaybyajt̄n juna'añ: “Yu nd̄jk̄m̄ts yu'̄m̄ d̄m̄n mā ja'ay kyajxta'aky”, es miits xya-jwa'and̄m̄ ma'tsp̄m̄ āank.

⁴⁷ Es bom bom ja Jesús ya'uxpeky mā ja m̄j tsajpt̄jk. Es ja teedywyinds̄nuty es ja di'ib̄uty tsajpt̄góty ya'uxp̄m̄jktup es nand̄m̄n ja m̄jja'aydyjk t'axta'aydyu ja winm̄a'añ wi'ix ja Jesús 'yoogut. ⁴⁸ Per kyaj tpatt̄m̄ wi'ix tt̄n̄m̄, ja'a ko nid̄ugekyu ja ja'ay tam yajxón tm̄doo'itt̄m̄.

20

Jesús̄ kyutujk̄n

1 Tu'ugm xmm Jesús dya'uxpeky ja ja'ayuty es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk mñj tsajptujk ñabotsoty, net jyajtñ ja teedywyindsánaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxprijktur es ja mñjja'aydyujk, ² es jyunandu:

—Anmaagyats, ¿ti kutujkñ mñat xytyuñ tyaadu es pññ tñ mmo'oyadyu tadu kutujkñ?

³ Net ja Jesús jyunáñ:

—Ëj nandu'ñ nyajtñwaambyats tu'ugm ayuk miidsuty, es xy'adsoojambítat. ⁴ ¿Pññ mooyu yu kutujkñ ja Fwank es yajñbátat, yu'u Diosu, o ja'ay?

⁵ Es yu'ujuty ñayjyunánadu:

—Ko n'anma'ayam: “Yu'u Dios mooyu yu kutujkñ, yu'u xy'anma'ayam: ¿Es ti ko xykyamabuktñ? ⁶ Es pññ n'anma'ayam: Yu'u wyinma'aññadyu ja'ay, pojññ nidugekyu yu ja'ay xykyuka'tsta'ayam, ja'a ko yu ja'ayuty myubujktur ko ja Fwank yu'u Diosu kyugajxru.”

⁷ Paaty t'anmaaydyu ko kyaj tñjawu.

⁸ Net ja Jesús jyunáñ:

—Ëj nan kyajts miits n'anmamuñdu ti kutujkñats uj nmudajtyru.

Axñk kamgwentñ'ajtpaty ijxpajtñ

⁹ Net ja Jesús tyujkñ madyakru mñt ja ja'ayuty, es tñajtákyu tadu ijxpajtñ:

—Jaa ijty tu'ugm yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam mā ja ñax. Es ókñam ttukmijky ja uuvu kam mādu wiink ja'ayuty es tsyo'onnu ja kugam, ññjxñu jeky.

¹⁰ 'Es ko tpaty yu tiempu mā ja uuvu ya-jtúkñ, net ja kugam tkejxy tu'ugm tyuumbu es t'amdówat ja ja'ayuty di'ibu ja kugam pátur. Es

ja ja'ayaty kyaj ti dyajky, je'eyu tkepywyojptu es dyajjumbijttu. ¹¹ Net ja kugam tkejxy ja wiinkru tyuumbu. Es nandu'un axuuk ttuundu, tkepywyojptu es dyajjumbijttu. Ni ti tkamooydu. ¹² Net ja kugam tkejxy jawiinkru tyuumbu, es ja ja'ayaty dyajtsayujttu es dyajkáktu.

¹³ 'Es tim óknam ja kugam jyunañ: “¿Tits ndúnar? N'okkéxyudsu n'u'unk di'ibats njantsyt-syejpy. Ko yu'u t'ixtat, wa'an twindsu'ugudut.”

¹⁴ Es ja ja'ayaty di'ibu jam kywentu'ajttar ja uuvu kam, ko t'ijxtu, net ñay'anmaayudu: “Tyaadu yu'u myuwu'umyaambu tadu kam éxtamu kuma'añ. N'ok'ya'o'kum es udsajtam nja'a'ajtam yu tyaadu.”

¹⁵ Net dyajpudsuumdu jap kamoty es dya'o'ktu.

Net ja Jesús dyajtuuy:

—¿Ti tyúnar mat yu'ujaty ja kugam? ¹⁶ Mínar es dya'o'kta'ayudu tadu axuk ja'aydyujk, es tmo'oyat ja wiinkru 'yuuvu kam.

Es ko ja ja'ay tmadoodu taadu, ta jyunandu:

—¿Ni tkatsókat ja Dios!

¹⁷ Per ja Jesús wyin'ijxudu, es jyunañ:

—¿Es ti myaydya'agaampy di'ibu jap ma ja Diosu jyaaybyajtan ma kuxja'ay 'yity?:

Yu tsaa di'ibu ja pojtsputujk myastutu,

tu tpraaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

¹⁸ Es pán jam kuxjubijp ma tadu tsaa, kanak pedazu jam wyaxat. Es pan tadu tsaa nitimpajtar panaty, tukwa'ayudya'ayudur.

¹⁹ Es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpajktar netyu tjamatsandu ja Jesús, ja'a ko yu'u ñija'adur ko ja Jesús tu tprajta'agyu

tadu ijxpajtun mat yu'ujaty. Per kyaj tmajtstu, ja'a ko ja ja'ay ttsu'ugudu.

Jesús tmadya'aky ja kugabajtun

²⁰ Net tkajxtu ja kugajxyuty di'ibu nay'andíjɔduɔp jyiky'attu tɔy'ajtun muut, es t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix dyajka'adut es tkɔyaka'andu ma ja gobernadoor. ²¹ Es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxpɔjkrɔ, nnija'adɔpts ko mduk'uxpeky di'ibu tɔy'ajtun es kyaj xyajtugátsy ja m'uxpɔjkrɔn, ti'igyɔ mgajpxy oɔpyúnuty muut, es mya'uxpeky mat ja tɔy'ajtun ma ja Diosu tyu'u. ²² Anmaagyuts, ¿tii mbaaduts ɔj ngugɔbattu ma ja yajkutujkrɔ kopk Sésur, o kyajɔ?

²³ Es ja Jesús ñija'ap ja ja'ayuty 'yaxuk winma'añ es t'anmaay:

²⁴ —Tuk'ijxkats tu'ugu meẽ. ¿Pán jam kɔxkojy ja wyiin jyɔjp es pán ja xyuu kɔxja'ay?

Es ja ja'ayuty 'yadsooy:

—Yu'u yajkutujkrɔ kopk.

²⁵ Net ja Jesús jyunañ:

—Pes mo'oy ja yajkutujkrɔ kopk di'ibu yu'u jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios nandu'un di'ibu yu'u jya'a'ajtypy.

²⁶ Es ja ja'ayuty ñija'adup ko Jesús wyijyuty mat ja 'yayuk éxtum tu 'yadsoy. Es kyaj mbaat dyajka'adu wi'ix ko yu'u ya'uxpeky mat ja mayjya'ay, es net yu'ujaty 'yamoondaaydyu.

Ja'ay dyajtáwdɔ pɔn jikyɔyáktɔp ja o'krɔty

²⁷ Es óknɔm nija'ajaty ja saduseety myiindu ma ja Jesús. Ja saduseety jyuna'andu ko kyajp jyikyɔyaka'añ ja o'krɔty. Paaty t'anmaaydyu ja Jesús:

28 —Ya'uxpuijkr̄u, ja Moisés tk̄uxjaay p̄un tu'uḡu yedyujk o'kp es tku'oogut ja ñado'oxy es kyaj t̄u 'yu'unkraaty ni tu'uk, ja o'kr̄u 'yutsy pyákup ja ku'ekytyo'oxy. Es ko tpaadat ja 'yu'unk yedyujk, yu'u tyuknikujxm'átup ja jamyii. 29 N'ixy'ajtats ja ja'ayuty di'ib̄u nijuxtujk tukka'ax. Es ja ka'axkóp̄k pyejky, es 'ye'ky, es kyaj dya'u'unkráty ja ñado'oxy. 30 Ta ja myumajtskr̄u tpejky ja ku'ekytyo'oxy es nandu'un jyajty. 31 Es ja myudaguuokr̄u nandu'un jyajty. Ext̄u ko 'yabudseemy nijuxtujk, es ni p̄an tkatukpatt̄u 'yu'unk. 32 Es ko tyaadū du'un tugekyu ñajxy, ta nandu'un ja toxytyujk 'yo'kn̄u. 33 Es yu'uts nyajtawaampy. Ko jyikyryákt̄, çp̄ánuk yu'u nidu'uk ñado'oxy'ajtyry?, ja'a ko yu'u tpuj'abudsuumdaaydyu tad̄u toxytyujk nijuxtujk̄ty.

34 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Ma tyadū naxwíñadu, puikt̄up ja ja'ayuty, 35 per di'ib̄aty nitujk̄up es jya'tt̄ut m̄a tad̄u jiky'ajt̄un es jyikyryákt̄ut, kyaj ñakyp̄yákt̄ut, 36 ja'a ko kyaj mbaat̄ ñaky'ookt̄u. Pes du'un 'yítt̄ut éxt̄um ja ánk̄lusuty, Dios 'yu'unk'átud̄ut, mat̄ ko t̄u jyikyryákt̄u. 37 Ma yajmadya'aky ja kepy tyoy, ku'am ja Moisés xytyuknija'am ko yu o'kr̄u jyikyryákt̄u. Es jap tk̄uxjaay ko Dios 'yanmaaȳu: “Ejts Dios di'ib̄u ja m'aptujk̄aty xyDyios'ajtaps. Ejts̄u du'un ja Abraan̄u Dyios, Isaā es̄u Jakoob.” 38 Dios, kyaj yu'u Dyios'aty mat̄ ja eekyp̄u. Yu'u 'yity Dios mat̄ ja jiiikyp̄u. Es mat̄ yu'u tugekyu jyiky'ajtta'aydyu.

39 Net naaḡuty ja di'ib̄u tsajpt̄ugóty ya'uxpuijkt̄up

jyunnandu:

—Oy tu xy'adsoy.

⁴⁰ Es kyaj pún 'yoknaydyuk'a'ijxunu es tii tnakyyajtáwdut.

Púnu tyump 'yaats ja Kristu

⁴¹ Net ja Jesús dyajtudu ja'ajuty:

—¿Es wi'ix mjuna'andu ko ja Kristu yu'u Davit ja tyump 'yaats? ⁴² Davit ku'um jyuna'añ mā ja Salmu neky:

Yu Nindsun'ajtum Dios t'anumu ujtsu nWindsún:
“U'uñu yaa aga'añdsyoo mā ujun

⁴³ extu kots uj nyajtugóyut tugekyu mij ja mmadsip.”

⁴⁴ ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyump'áty 'yaats'átyuty yu Davit?, ja'a ko Davit ku'um jyunañ:
“NWindsúnats.”

Jesús tnigajxy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpajktup

⁴⁵ Es ja ja'ayuty nidugekyu tmudoo'íty ko Jesús t'anumu ja 'yuxpajkpty:

⁴⁶—Naygywentu'átudu miidsaty maut ja di'ibuty ya'uxpajktup tsajptugóty. Yu'u pyajtáktup ja witu yembyu, es ttsoktu es ja ja'ayuty 'yubo'x kyajxpo'xudut tu'aay mudu windsu'kun es t'uxta'aydyu uñaaybyajn ja oybyu mā ja tsajptajk es mā ja xuu tyúñuty, ⁴⁷ es trujkudu ja tyujkuty yu ku'ekytyo'oxyuty, es kyajxta'aktu jeky es du'un twin'una'andu ja ja'ayuty, es ñay'andíjudu jyiky'attu tūy'ajtan maut. Paaty pátudap ni'igu ja tūdyu'unun.

21

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

¹ Es ma ja muj tsajptujku 'yalkansiiu ja Jesús t'ijxy ko ja makja'aydyujk trujta'aktu ja meeñ. ² Es nandu'un t'ijxy ko tu'ugu ku'ekytyo'oxy ayoobu trujta'aky nandu'un majtsku mutsk meeñ'unk. ³ Es ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpukpukujk:

—Tuy'ajtun n'anuumu ko tyadu ku'ekytyo'oxy di'ibu ayoop tu dyaky ni'igu es kudiinum ja makja'ayuty, ⁴ ja'a ko yu'ujuty tu dyaktu di'ibu yajnadujkup, peru tyadu ku'ekytyo'oxy tu dyaky tugekyu ja myeeñ di'ibu tukjiky'ajtun.

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

⁵ Es nija'ajuty jyuna'andu ko ja muj tsajptujk 'yoyuty tsyujuty ya'ixy mut ja tsaa ja oyatpyu es mut di'ibu ja ja'ay tu tnayaktu éxtum ja windsu'kun. Net ja Jesús jyunañ:

⁶ —Ja'tup ja xuu ko tugekyu tyaadu di'ibu miits m'ijxtup jyijtta'ayut es ni kyawu'umut ni tu'ugu tsaa nikuybyety.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñdu tyugoya'añ

⁷ Es ja 'yuxpukpukujk dyajtuudu ja Jesús:

—Windsun, ¿na'a tyaadu jyata'añ du'un es wi'ix ja ijxwu'umun ko tyaadu du'un jyata'añ?

⁸ Es ja Jesús jyunañ:

—Naygywentu'átudu, kudiibu myajwin'uundut, ja'a ko may myina'añ di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu.” Es juna'anaamp: “Tu jya'ty ja tiempu.” Katu xupyanujxtu. ⁹ Ko xymyadówdut es jyuna'andu ja'ay ko myina'andu soldaadu es tsyiptuna'andu, kyaj mnay'adsu'ugudut. Dios tyuknibujtaku es yu'u tyun jyátut jawyiin, per kyajnum traaty ma ja naxwíñdu tyugoyut.

10 'Tu'ug_u naxwíñ_udu tsiptún_ut mat ja wiink_u naxwíñ_udu es_u ana'amb_u mat ja wiink ana'amb_u. 11 Es myín_ut ja muk ujx, es majaty_u nax kajpn myín_ut ja yuu es ja muk pa'am, es jam tsajwín_m ya'ix_ut ja ijxw_u'am_un di'ib_u naxwíñ_udu ja'ay tsy_u'ug_udu_p.

12 'Es kyaj_nm_u naty tyuñ jya'ty_uty tugeky_u taad_u, miits myajmát_ut_ut, myajtsúm_ut es mya-
jtsaatsy_utyún_ut, myajm_un_ujx_up mā ja kumdatt_ujk
es mā gobernado_ur es mā réy_uty, ja'a ko miits
xyryan_ujxt_upts. 13 Es d_u'_un miids_uty xykyaj_ux_ut
ujts_u nja'a mā ja ja'ay_uty. 14 Kat_u mjotmay'o_uok_ut_u
miids_uty wi'ix mnayñikaj_ux_ut_u'ud_udu_t, 15 ja'a ko ujts
nyák_up ja ayuk es ja winmā'añ di'ib_u ni pán
ja mm_udsip kyamada'ag_ut es mj_ujpkugaj_ux_udu_t.
16 Es n'awan_u miids_uty ko ext_u mdaak mdeedy_uty
es ja mm_uga'ax_uty es y_u mm_utnaymyaay_udu_t
mg_uayák_udu_p, es mya'oog_udu_t nidu'ug_uty miids_uty.
17 Es nidugeky_u ja'ay_uty m'ax_uk'íx_udu_t ja'a ko miits
xyryan_ujxt_upts. 18 Per ko d_u'_un ja ayo'on jya't_ut,
kyaj mj_una'an_ut ko Dios t_u mja'aydy_ugooy_un_u.
Dios mgwent_u'ajt_udu_p oy, ext_u mwaay di'ib_u
mg_uabajk_ujxm my_udaj_utypy madsyoy. 19 Am_uk
jotm_uk mnayby_ujt_u'ag_udu_t es xyrya_udu_t ja nit-
sok_un.

20 'Ko xy'íxt_ut ja Jerusalén kajpn ñadujk_u'ay_ut
mat ja solda_udu_t, t_u naty tpa_uty mā kyut_ugoya'añ.
21 Es miids_uty di'ib_u ijtt_up Judee_u, n_ujxt_u jagam
yugoty; es pún_uty ijtt_up Jerusalén, p_uds_um_u
nand_u'_un nety_u, es pún_uty ijtt_up kamoty, kyaj
jy_umbítt_ut kajpnóty, 22 ja'a ko ayo'on jatán_up es
yajkuydyuna'añ éxt_um ja Dios_u jyaaybyajt_un

jyuna'añ. ²³ Puroobu yu toxytyujkaty di'ibu u'unkmuduty es di'ibu ya'u'unktsi'tsp ko du'an jyátut, ja'a ko muk ayo'on ñáxut ma ja nax, y ni'igu jyátut tsaatsy kyabety ma tyadu ja'ayuty. ²⁴ Nija'adyu ja'ay ya'oogudut ja soldaaduty. Es nija'ajuty yajmunajxut tsimy majaty wiink naxwíñudu. Es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty 'yana'amü ma ja Jerusalén kajpn extu ko kya'pxut ja tiempu di'ibu Dios tu tpujta'aky.

Wi'ix jymbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

²⁵ 'Es ya'ixa'añ ja ijxwu'umun di'ibu Dios tyu-naampy ma xü es ma po'o es ma mudsa'a. Es ja naxwíñudu ja'ay kyaj tñijáwudu ti tunánp es nay'adsu'ugudup muk ko tmadówat pyamimy yu jikymyejyñ es jyantsypyudu'ugut. ²⁶ Es ja ja'ayuty extu o'ktso'ogup mut ja tsu'ugu ko t'ixut di'ibu jatánp ya naxwiiñ, ja'a ko extu yu mudsa'a yu'xa'añ. ²⁷ Net t'ixtut ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmínudats ya naxwiiñ yoodsóty mut ja muk'ajtun es ni'igu muj'ajtun. ²⁸ Es ko oga'an tsyonda'agut tyadu ayo'on, jotkujkudu es kooju'uktü, ja'a ko pojün myínut ja mnitsokün.

²⁹ Es ja Jesús nandu'un tpujtáky ja ijxpajtun:

—Ixtu yu iigu kepy es oytyim di'ibu képyuty. ³⁰ Ko xy'ixtut xuyamimy yu 'yaay, miits mnija'adup ko tu wyingóñ ja ambu. ³¹ Es nandu'un ko xy'ixtut jyátudu tadu di'ibu tu n'anuumu, mnijáwudup ko tu wyingóñ ja Diosu kyutujkän.

³² 'Tay'ajtun n'anuumudu ko tugekyu tyadu jy-ata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam

kyaj 'yo'ktā'aydyuṁ. ³³ Ja tsajp es ja naxwíñuḁu náxɁp, per ja n'ayúkuṁs ni na'a kyakexy kyanaxy.

³⁴ 'Mnaygywentu'átuḁp miidsuty. Katu mnaymastu'uduḁu es nuḁoo mgay mmu'uuktut es xumuṁmay xumuḁajtut di'ibu ya naxwiiñ, esu tadu xuu ajotkumiigy ti'in myajtukja'ttut éxtuṁ ko ja juujkuty yajnáky. ³⁵ Es du'ṁn jyáttut nidugekyu naxwíñuḁu ja'ay kots uḁ jujx nmiñ. ³⁶ Awix jujp'ixtu es du'ṁñuṁ mgajxta'aktut es du'ṁn mnitso'oktut ko jyátut tadu ayo'on es muk aa muk jot xywyinguwa'aguduts, uḁ, ja Naxwíñuḁu Ja'aydyu Kyudunaabyu.

³⁷ Xuñ ja Jesús ya'uxpeky ma ja muj tsajptujk, esu tsu'um jam dyajnaxy ma Oliivus Kopk. ³⁸ Es nidugekyu ja'ayuty jyajttu jépyuḁ jap ma ja muj tsajptujk es tmuḁoo'ita'añ ja Jesús.

22

Tkajxy'áttu puñ wi'ixu Jesús yajmátsuḁ

¹ Es ja pasku wyingoñu naty ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmuḁaty ja levaduura. ² Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktuḁ t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix 'yoogut ja Jesús, per ttsu'ugudu ja ja'ayuty.

Juudus tkuyaka'añ ja Jesús

³ Net ja mujku'ugópk Satanás tmooy ja winma'añ yu Juudus Iskaryotu di'ibu ijtp nidu'uk ma ja nimajmajtskpu Jesusu 'yuxpujkrpu, ⁴ es oj ñexy ma ja teedywyindsúnuty es di'ibuty yu muj tsajptujk kywentu'ajttuḁ, es myadyaky mut yu'ujuty wi'ix tkuyaka'añ ja Jesús. ⁵ Es ja ja'ayuty xyondaktu es t'anmaaydyu ja Juudus ko tmo'oya'andu ja meeñ.

6 Es ja Juudas tkupejky es t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkayákuť ja Jesús ko kyajm naty nu'unu ja'ay.

Nindsun'ajtmu 'ya'ux

7 Es ma ja pasku ko ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu, 8 net ja Jesús tkejxy yu Peedru mut ja Fwank es t'anmaay:

—Nujx ya'abaadudu ja pasku a'ux.

9 Es yu'ujaty dyajtmudu:

—¿Ma xytsyeky es nya'abaadudats?

10 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko miits mgajpndákuť, net xypyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myunejxypy tuk tsiyu nuu, es xypyanauxat extu ma tyujktuku. 11 Es xy'anuumut ja kudujk: “Ja Windsun yu'u myajtmujur: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'áttudats mududu n'axruijkrutujk tyam ja pasku?” 12 Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyún ma ja tukniku'aybyu tujk. Es xy'axkúkuť ja a'ux jam.

13 Es yu'ujaty ñujxtu es tpatu tugekyu éxtum 'yanmaay ja Jesús, es dya'abátudu ja pasku a'ux.

14 Es ko oorū oj tpatnu esu ja'ay 'y'a'ux'áttut, ta ja Jesús es ja 'yaxruijkrutujk ñaxwa'tstaaydyu meesu winduuy. 15 Net ja Jesús jyunáñ:

—Njantsytsyékyats es nduna'añats mut miits yu tyadu pasku a'ux ma kyajnumts n'eeky. 16 Ja'a ko n'anuumudu ko kyajts nnakykyáuyť ja pasku a'ux extu ko yajkuudyúnut ma ja Diosu kyutujkun.

17 Net tkone'ky tuk vasu vinu es tja'aygyudáky ja Dios es t'anmaay ja 'yaxruijkruty:

—Matstu es xyajwá'xtut miidsuty.

18 N'anuumudu ko kyajts nnaky'uugudats ja vinu extu ko myínut ja Diosu kyutujkun.

19 Es óknum tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios, net ttujkwa'xy es tmooydyu ja 'yuxpukpúty es t'anmaay:

—Yu'u tyadu ujtsu nnini'x di'ibu yajkyakaamp mat miidsuty. Tundu du'un esuts xyjamyátstat.

20 Es nandu'un ttuun mat ja vasu vinu ko kyaadyaay ma ja a'ux es jyunañ:

—Tyadu vinu, yu'uts ja nne'pyñ di'ibu yajtamaamp yaj'yokaamp kots n'oogut miidsuty m'oy'ajtungyujxmaty es yu'ugyujxm ja Dios mmo'oyudat ja jembyu kajxy'átyruu.

21 Es ja yedyujk di'ibats xukyuyakaamp, ta tyam 'yity mat uudsuty ma tyadu meesu. 22 Es tuj'ajtun ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyo'oyuts ma ja o'kun ja tyu'u, éxtum ja Dios tu trujta'aky. Per puroobu ja yedyujk di'ibats xukyuyakaamp.

23 Net ja 'yuxpukpúty ñayyajtuujudu ak yu'ujuty pánu da kayakánur.

Pán waanu muj

24 Net ak yu'ujuty ñayjyunánudu pánu da ni'igu muj ijtr. 25 Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Ja naxwíñudu ja'ayu ryéyuty esu gobernadoorty ñaymyujpajta'agudu, es ttsoktu es ja ja'ayuty jyuna'andut ko yu'u jyiky'attu tuj'ajtun muut. 26 Per miidsuty kyaj du'un xytyúndut. Ko muj m'ita'anat ma Dios, kyaj mnaymyujpajta'agudat. Naybyujta'agudu éxtum di'ibu waanu mutskpu, es di'ibu ana'amp, yu'u naybyujtáku éxtum tu'ugu tuumbu. 27 ¿Es pán ni'igu muj? ¿Di'ibu uñaary ma ja meesu es kyay,

o ja tuumbu di'ibu wingiipy? Ja'a pán uñaary es

kyay, ĩkudii? Per ʉj tyámuts mā miidsuty éxtum di'ibʉ wingiipy.

²⁸ Es miidsuty tʉ xyjamyádáttats es tʉ nandu'ʉn m'ayowdʉ mʉt ʉj. ²⁹ Paaty éxtum yʉ nDeedyʉts tʉ xymyo'oyʉts ja kutujkʉn, ʉj nmo'oya'añʉts miidsuty nandu'ʉn ja kutujkʉn ³⁰ es mgay m'uuktʉt mʉt ʉjts mʉts ja nmeesʉ kots ʉj nmínʉt yajkutujkʉn, es nbʉjtʉ'áktʉt miidsuty éxtumʉ gobernadoorʉty es m'ana'amʉt mā ja majmajtskʉn Israeʉ myaangʉdyʉ tyʉmp 'yaʉts.

Jesús tnigajxy ko Peedrʉ 'yʉxtijʉ'añʉty

³¹ Es ja Jesús t'anmaʉy ja Peedrʉ:

—Simonk, ja mʉjku'ugópk Satanás tʉ t'amdoy yʉ kutujkʉn mā Dios es miits myajwijsxita'andʉ éxtum ja triigʉ yajwinxíty. Ja'adsʉ tyʉadʉ n'andijpy, íxʉp wí'ix myajpekytyúnʉdʉ. ³² Per ʉj tats nmʉnu'xta'aky ja Dios kʉdiibʉ mmʉbʉjkʉn tyʉgoy'átʉt. Es ko mij mjodʉmbítʉt, xypyudúkʉt ja mmʉgu'ugʉty es kyajts ʉj xymyastu'uttʉt.

³³ Es ja Peedrʉ t'anmaʉy ja Jesús:

—Windsún, ʉj nbanʉjxaambyʉts mij oy mdimnʉjxʉt pujxndʉgóty, es extʉ óyʉts ndim'oogʉt mʉt mij.

³⁴ Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Peedrʉ, n'anʉmʉ ko tyamyʉ, ko kyajnʉmʉ naty ja tʉgaak 'yʉy, mjʉnʉ'anʉt tʉgʉk ok ko kyajts mij xy'ixy'aty.

³⁵ Net ja Jesús dyajtʉdʉ ja 'yʉxpʉjkrʉty:

—Kots mij ngajxtʉ n'ayuk kajxwʉ'xpʉ es kyaj xymyʉnʉjxtʉ ja mmorral mʉt ja mdu'ugaʉyʉk es ni mmeeñdyʉjk es ni mgʉ'ugʉ ni'igʉbʉ, ĩtii mdʉgoy'ajtʉxʉ oynʉ'ʉnʉn?

Es yu'ujaty jyunandu:

—Ni tii.

³⁶ Net ja Jesús jyunáñ:

—Pes tyam n'anuumu, pún myudajtypy ja myorral es ja myeeñdyujk, wa'an dyajnejxy. Es pún kyaj tmudaty yu espaadu, wa'an tteeky ja wyit es tjúyut. ³⁷ Es n'anuumu koonum yajkyudyúnut mat uj éxtum ja Diosu jyaabyajtun jyunanaañ: “Yajtúnur éxtumu axuk ja'ayun.” Pes, tugekyu di'ibu jaabybyéty ijtp mat uj, koonumu du'an tyuñ jyátudut.

³⁸ Es ja 'yuxpajkpaty 'yanmaayudu:

—Windsún, tyam majtsku espaadu.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Mat yu'uyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁹ Net ja Jesús tso'oñ es ñejxy ma ja Oliivus Kork, éxtum jaayum ñejxy. Es ja 'yuxpajkpatujk pyanujxudu. ⁴⁰ Es ko jyajttu jam, net ja Jesús jyunáñ:

—Kajxta'aktu es kudiibu mbekytyúndut.

⁴¹ Net ja Jesús ñejxy abeky tuk ka'tske'egyun, es ñaygyoxtnaaydyáku es kyajxtáky, ⁴² es jyunáñ:

—Tatu, pun mdsejpy, yajjuga'agu tyadu vasu. Per kyaj tyúnut éxtamts uj ndseky, tun éxtum mij xytsyeky.

⁴³ Es net ñimiinu tu'ugu anklus di'ibu tsajpótm es jyotmukmooyu. ⁴⁴ Es ko jam jyantsy'ayooy muk, net kyajxtáky mat tugekyu myujaa, es pyuxyikyuty es xye'xy éxtumu ne'pyñ di'ibu ka'ap naxkajxy.

⁴⁵ Es ko pyude'ky ma naty kyajxta'aky, ta ñejxy ma ja 'yuxpajkpatujk, es trattu ak maadur, mat ko jyotmay'ooktu. ⁴⁶ Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Ti ko mma'adu? Pudu'aktu es mgajxta'aktut, kadiibu mbekytyundut.

Jesús yajmátsy

⁴⁷ Támmumu naty ja Jesús 'yakkajxy ko myiindu mayjya'ay es ja Juudas twinyo'oyudu, ja di'ibu ijtp mā nimajmajtskrū xpūjkpū. Es ja Juudas tnimiñ ja Jesús es ttsu'xa'añ. ⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaay ja Juudas:

—Juudas, ¿du'anats xykyuyaka'añ mat tu'ugu tsi'xyu?, uj, ja Naxwíñudu ja'ayudyu Kyudunaabyu.

⁴⁹ Es ko ja 'yxpūjkpūtk t'ixtu di'ibu jajtup, net dyajtudu ja Jesús:

—Windsún, ¿n'ok'yajtu'unam yu espaadu?

⁵⁰ Es nidu'uk yu'ujaty dyajtsayujtu tu'ugu teedywyindsungópkū tyuumbu es tnibo'tu ja 'ya'oydyatsk.

⁵¹ Net ja Jesús jyñáñ:

—¡Mastu'ut! ¡Tu net!

Es net ja tyatsk ttoonū, es dya'agudakū.

⁵² Es netū Jesús t'anmaay ja teedywyindsúnaty es di'ibu muj tsajptūjk kywentu'ajttup es ja mujja'aydyūjkūty di'ibu naty yajñajxándup:

—¿Ti ko mmindu mat ja espaadu es ja kepy, éxtumxyupts uj nma'tspūty? ⁵³ Es kots uj n'ijty bom bom muj tsajptūjk ñabotsoty, ni je'eyuts miits xykyatoondu. Per tyamu net tu tpaaty ja oorū mā miidsūty mmada'agut es ja ka'óybyuty.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

⁵⁴ Net tmajtstū ja Jesús es dyajñajxtū mā ja teedywyindsungópkū tyūjk, es ja Peedru tpanejxy jagam jawū. ⁵⁵ Es ja ja'ayuty dyajmújudū jñun mā ja taja'a, es 'yu'uñudu xyamdu; es ja Peedru

ñaxwe'tsy nandu'an ma ja ja'ayuty. ⁵⁶ Net tu'ugu kiixy po'oduumbu t'ijxy ja Peedru 'yu'uñ jam juumbu'ám. Es taya 'yijxu es jynáñ:

—Tyadu yedyujk, yu'u naty mut ja Jesús jyudity.

⁵⁷ Net ja Peedru jynáñ:

—Nit, kyajts n'ixy'aty.

⁵⁸ Es ko waanu 'yijty, jatu'ugu ja'ay 'yijxu ja Peedru es 'yanmaayu:

—Mij mut yu'u mjudity nandu'an.

Net ja Peedru jynáñ:

—Kyaj 'yujtsuty.

⁵⁹ Es ko 'yijty éxtam tuk oorun, net jatu'uk 'yanmaayu:

—Tuy'ajtun ko tyadu yedyujk mut ja Jesús, ko Galileeu ja'ay yu'u.

⁶⁰ Net ja Peedru jynáñ:

—Kyajts nnijawu ti mij mgajxypy.

Es ko ja Peedru du'an jynáñ, netyu ja tugaak oj 'yuy. ⁶¹ Es ja Jesús kyoo'awdijty es twin'ijxy ja Peedru. Net ja Peedru tjamyejtsy éxtam 'yanmaayu ja Jesús: “Kyajnumu naty ja tugaak 'yuy ko mij mjuna'anat tuguk ok ko kyajts xy'ixy'aty.” ⁶² Es net ja Peedru pyudseemy es kuwepy kuka'atsy juyuy.

⁶³ Es ja ja'ayuty di'ibu kywentu'ajttap ja Jesús ttukxiktu, twojptu, ⁶⁴ twingudsu'umudu, es t'anumudu:

—May pán tu mgóxyuty.

Jesús, wyinduuyuty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

⁶⁵ Es t'anmaaydyu wi'ixátyuty es kyaj tmuj'ijxtu.

66 Es ko oj xyuñu, net ñaymyujkuḁ ja mǎjja'aydyujk es ja teedywyindsánuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpǎjktup, es dyajnajxtu ja Jesús mǎ di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty. Es jap dyajtudu:

67 —Anmaagyats, ¿mijtsu du'an mGristu?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Pun n'anmaapy ko du'an, kyaj xymyabúktut, 68 es pun nyajtiibyats oytyiity, kyajts xy'adsówdut.

69 Es tyam es extu winu xu winu tiempu, uj ja Naxwíñdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'u'uñduts mǎ 'yaga'añgyu' Dios di'ibu tugekyu mak'ajtan myadajtypy.

70 Net nidugekyu ja'ajuty dyajtudu ja Jesús:

—¿Tii mjuna'anaamp ko mij Dios m'U'unk'átyuty?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan, ujtsu du'an.

71 Net ja ja'ayuty ñay'anmaayudu:

—¿Ti nyajwa'anum ja testiigu? Tu nmudo'om tugekyu udsajtam di'ibu yu'u ku'am kyajxypy ko yu'u Dios 'yU'unk'átyuty.

23

Jesús, Pilatu wyinduuy

1 Ta nidugekyu ja ja'ayuty jam juntoty pyudu'ktaaydyu, es dyajnajxtu ja Jesús mǎ Pilatu.

2 Es jap tni'u'anudu es jyanandu:

—Tuts nbaattu ko tyadu yedyujk ni'igu dyaj-naymyúk dyajnaydya'adsudu ja nja'ay'ajtam es

jyuna'añ ko kyaj ngugubajtam ma yu yajkutu-jkra kopk, es nandu'un jyuna'añ ko yu'u Kyrístaty, tu'ugu rey.

³ Net ja Pilatu dyajtuuy ja Jesús:

—¿Mijtsu du'un ja israelítadyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tu'y'ajtun, ujtsu du'un.

⁴ Net ja Pilatu t'anmaay ja teedywyindsúnaty es ja mayjya'ayuty:

—Kyajts nbatu ti pyojpu tyadu yedyujk.

⁵ Es ja ja'ayuty ni'igu jyunandu waanu muk:

—Yu'u ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudu ja ja'ayuty, dyajtsondáky jap Galileeu, es extu yaa Judeeu.

Jesús, Eroodus wyinduuy

⁶ Es ko ja Pilatu tmudooyu taadu, net dyajtuuy pun Galileeu ja'ay yu'u. ⁷ Es ko t'anmaaydyu ko du'un, net tkejxy ja Jesús ma Eroodus di'ibu ijtp gobernador Galileeu es tu naty myiñ Jerusalén paskuxu'ajtpu.

⁸ Es ko Eroodus t'ijxy ja Jesús, net jyantsyxyondaky, ja'a ko tuuyup tja'ixy'atañ ko tmadoy'ajty di'ibu Jesús tyiimpy. Es yu'u t'ixa'añ ko Jesús ttúnat ja muj'ajtun. ⁹ Es dyajtuuy may ja ayuk. Peru Jesús kyaj t'adsooy ni di'ibu.

¹⁰ Es nandu'un jap myiindu ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptagóty ya'axpujktup, es ñi'uunadu makta'aky. ¹¹ Net ja Eroodus es ja syoldaadutujk kyaj t'agupujktu. Ta ttukxiktu. Net ttukpujaktu ja wyit éxtamu reydujk es net tkejxy ja Jesús jatugok ma ja Pilatu. ¹² Ja Pilatu mut ja Eroodus

naymyudsip'ajtudubu naty es ko tadu xuu ñaymyaabyjkuđu jatugok.

Jesús ñidukü es 'yoogüt

13 Es net ja Pilatü dyajnaymyujkü ja teedywyindsánuty es ja justisutujk es ja ja'ayuty, 14 es t'anmaay:

—Miidsuty tü xyajmíndü tyadü yedyujk es mjuna'andü ko dyajrudü'uktü ja'ayuty, es uj tats nyajtúy es nbayo'oyuts, es kyajts nbatü ni ti pyeky éxtum miits xyñi'uumüdü. 15 Es nandü'an ja Eroodüs kyaj ti tpatü ja pyojru. Paaty tü tkajxümbítü jatugok mä ujtsan. Es mut yu'u, ni ti tkatúñ di'ibü tukpaadudup ja o'kun. 16 Paaty ndsaatsytyúnupts es óknümts nasmátsut.

17 Paskü paskü ja Pilatü koonum tasmatsü tu'ugü tsimyjya'ay di'ibü ja'ay tsoyoktup. 18 Net ja mayjya'ayuty yaxkaktaaydyü muk:

—¡Kyaj! ¡Kyajts yu'u ndsoktü! ¡Nasmatsü Barrabás!

19 Es yu Barrabás yu'u naty tsimy ijtp mut ko tü naty tnibude'eky ja yajkutujkru jap kajpnóty es yajja'ay'eeky.

20 Es ja Pilatü ja'a jyatsojk es tjanasmátsut ja Jesús, paaty jatugokü Pilatü tjakukjaygyuküyañ.

21 Per ja ja'ayuty 'yak'ya'ax 'yakjoktü muk:

—¡Yajkruuzpát, yajkruuzpát!

22 Es myüdüguk ok ja Pilatü t'anuumüdü:

—¿Per ti dan tü ttuundagóy? Új kyajts nbaaty ni ti pyojru di'ibü kyu'oogup, wi'ix mbaat 'yeeky. N'oktsaatsytyúñuts es nasmátsuduts.

23 Es ja ja'ayuty ni'igü jyunandü jantsy muk:

—¡Wa'an tkruuzpéty! ¡Wa'an tkruuzpéty!

Es ja'a ko mək yax jyojktu, net yajtuuñ ti tsojktu. ²⁴ Net ja Pilatu tkuyduuñ éxtam yu'ujuty tsojktu. ²⁵ Es ko twin'ijxtu Barrabás, ta dyajpudsuumdu jap puixndugóty mat ko tu naty tñibude'eky ja yajkutujkpu es yajja'ay'eeky. Net tñasmajtsudu. Es ja Pilatu tkuyajky ja Jesús éxtam ja ja'ayuty tsojktu.

Jesús kyruuzpéty

²⁶ Es ko ja Jesús yajmunujxnu kruuzpajtpu, net tu'ugm yedyujk tmajtstu tu'aay di'ibu xyu'ajtypy Simonk es kyugajpnaty Sirene. Kyamoty naty tu 'yotsy. Es ja soldaadutujk 'yanmaaym es tkajpət agwanm ym Jesum kyruuz.

²⁷ Es jyantsypyanujxudu mayja'ay, es ja'a munt maym toxytyujk di'ibu jantsyjuumy jantsyyáxtu mat ja jotmay ko ja Jesús dyajkruuzpata'andu.

²⁸ Es ja Jesús tñi'ijxumbijty es t'anmaay:

—Miits toxytyujkuty di'ibu tsunaaydyup Jerusalén, kátats mij xynijm'aydu. Nayñijm'ayudu miidsuty km'm es ym m'u'unk m'ana'kuty, ²⁹ ja'a ko mínpu ja timpm ko mnayjuana'anudu: “Jotkujk di'ibu kyaj mbaat 'yu'unkpraattu, di'ibu kyaj tyim'u'unkpáttu es di'ibu kyaj ya'u'unktsi'itstu.”

³⁰ Net ja ja'ayuty juana'andu: “Kopk, nijjtpajtkats uidsuty”, es ja tun t'anuumat: “Yajnitugeegyats.”

³¹ Es t'ak'anuumudu Jesús:

—Uj kyajts ni ti axukpu ndúñm es xyajkruuzpatándupts. ¿Ti mjanaamp xytyijy es jyáttu ja Jerusalén ja'ayuty di'ibu ni'igm pyojpu ja'ayuty?, es yu'ujuty pátu ja mək tudyu'unm.

³² Es ja soldaadutujk dyajnijxtu nandu'un matjtsk axuk ja'ay es dyajkruuzpata'andu mat ja

Jesús ti'igy. ³³ Es ko tmujajttu ma ja lugaar txu'aty Kalaveeru, net dyajkruuzpajttu ja Jesús. Es pu'aaybu'aay ja majtskru axuk ja'ay. ³⁴ Es ko jam dyajkruuzpajttu, ja Jesús jyunañ:

—Tatu, pojruma'xtu, ja'a ko kyaj tnijawudu di'ibu tyuundu.

Es ja soldaadutujk ttuundu ja rifu es dyajwaxut ja Jesusu wyit. ³⁵ Es ja mayjya'ayutu t'ijxtu jam, es extu ja justisutujk ttukxiktu ja Jesús es jyunandu:

—Wiink ja'ay tu dyajtse'eky. Wa'an ku'am tnayyajtse'egyuty pun tuy'ajtun ko yu'u Kyrístaty, ja di'ibu Dios tu twin'ixy.

³⁶ Net ja soldaadutujk nandu'an tnixik ttukxiktu ja Jesús es t'awa'anudu ja vinu ta'am, ³⁷ es jyunandu:

—Pun tuy'ajtun mij ja israelitu ryey, nayyajnitso'ogudu mij ku'am.

³⁸ Es 'yity jam kyubajm kuxja'ay grieegeu es latin es ebreu di'ibu junaamp: “Tyadu yu israelítaty ja ryey.”

³⁹ Es tu'ugu axuk ja'ay di'ibu jam kuduy ijtp kruuzkujxy nandu'an jyunañ axuk:

—Pun mij mGristu, nayyajnitso'ogudu ku'am es udsaty xyajtso'oktudu nandu'an.

⁴⁰ Es jatu'uk t'ooy ja myugu'uk es t'anum:

—¿Kyaj xytsy'ugu ja Dios ko mij nandu'an myajtydyuñ? ⁴¹ Udsajtum mat ja tuy'ajtun tyam n'ayo'om, ja'a ko udsajtum ngumudo'om di'ibu tu ndu'unum. Peru tyadu yedyujk ni tii tu tkatu-undugóy.

⁴² Net jyunañ:

—Jesús, xyjamyátsupts ko mja'tut ma myajku-tuka'añ.

⁴³ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun n'anuumu ko tyamyu nmunajxat tsajpótm es m'ítut mat uj.

Jesús 'yeeky

⁴⁴ Jaa naty kijkyxuum, net tugekyu naxwíñudu kyoodsadyaay es 'yijty tuguk oorú wingoots, ⁴⁵ ja'a ko ja xuu wyindujktaay. Es net ja aduy di'ibu maj tsajptugóty kyua'tswa'xy kujkkujm. ⁴⁶ Net ja Jesús yaxkeky:

—Tatitu'unk, axájugats ja n'anmujá'an.

Es ko du'un jyunáñ, ta 'yo'knu. ⁴⁷ Es ko ja soldaadu windsún t'ijxy éxtam jyajtu, net ja Dios t'awdajty es jyunáñ:

—Tuy'ajtunu tyadu yedyujk kyaj ti ttuundugóy.

⁴⁸ Es nidugekyu ja mayjya'ayuty di'ibu 'yijxtu jap éxtam jyajtu, net tso'onnuadu jap es tkojxtu ja kyaatsy mat ja jotmay. ⁴⁹ Es nidugekyu ja ja'ay di'ibu 'yixy'ajttap ja Jesús, mat ja toxytuykuty di'ibu padso'onu Galileeu, wu'umdu jagam es t'ijxtu éxtam jyajtu.

Jesús ñaxtukú

⁵⁰ Es tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Josee es jyiky'aty tuy'ajtun maut es kyugajpnuty Arimateeu, Judeeu ñaaxóty. Es ja Josee nandu'un yu'u nidu'uk di'ibu ana'amp maj tsajptugóty.

⁵¹ Tadu Josee t'awixy nandu'un ko myínut ja Diosu kyutujkan es kyaj ti'igy mat 'yity ja ja'ayuty di'ibu junandu esu Jesús 'yoogut.

⁵² Net tninejxy ja Pilatu es t'amdooy ja Jesusu ñini'x. ⁵³ Es ko dyajjunajktu kyruuzkujxy, net

t'abijttu mat tu'ugu maj wit es tpajtaktu ma tu'ugu o'kpu jut di'ibu naty yu'u tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajutyuty tsawiiñ es ma kyajnam ja o'kpu ñaxtaku. ⁵⁴ Esu naty ñayjyujp'ixudu ko ja saabudu xuu dyajtsonda'aga'andu.

⁵⁵ Es ja toxytyujkuty di'ibu naty tu tsooindu mat ja Jesús jap Galileeu, tranujxtu ja Josee es t'ijxtu ja o'kpu jut es wi'ix yajpajtaky ja Jesusu ñini'x. ⁵⁶ Es ñujxudu ma tyujk es dya'uyuydyu ja pa'ak xu'kpu es ja ingwéntuty. Es net pyo'xtu ma ja saabudu xuu éxtu ja ana'amun jyuna'añ.

24

Jesús jyikyryky

¹ Es domingu xuu tsejkyu ja toxytyujkuty tmunujxtu ja pa'ak xu'kpu di'ibu naty tu dya'oyudu. Jam dyajnujxtu ma ja Jesús tu ñaxtaku. ² Ko jyajtta jam, net tpattu wiink tsoo ja tsaa di'ibu naty 'yagu'ay'ajtypy ja jut. ³ Es ko tyujkudu jap, kyaj tpattu ja Jesusu ñini'x. ⁴ Es kyaj tmwinma'añbyattu ti tu jyatyuty. Netyu kyuxe'ky majtsku yedyujk di'ibu wyit jantsy tu'xp. ⁵ Net ja toxytyujkuty tsu'kudu es ñaxku'ijxudu, es ja yedyujk 'yanmaayudu:

—¿Ti ko miits xy'uxta'aydyu yaa ma o'kputy di'ibu jiky'ajtp? ⁶ Kyaj ja yaa. Tu jyikyryky. Jamyatstu wi'ix m'anmaayy ko nátyñam 'yity jap Galileeu: ⁷ “Ej, ja Naxwiñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajkyakā'añnts ma ja pekyjya'aydyujk es xyajkruuzpátuduts. Es ko 'yítat tugak xuu, njikyryákuduts jatugok.”

⁸ Net ja toxytyujkuty tjamyajtstɛ éxtɛm ja Jesús jyɛnáñ. ⁹ Es ko jyajɛndɛ jatɛgok jap kajpnóty, net ttukmɛmadyaktɛ nidɛgekyɛ ja nimajk tu'ukpɛ ɛxpɛjkpɛ es nidɛgekyɛ di'ibɛ jap ak'ijttɛp. ¹⁰ Esɛ taɛɛ toxytyujkuty 'yijttɛ Mariiɛ Magdaleniɛ, Fwanɛ, Mariiɛ di'ibɛ Santya'agɛ tyaak'ajtypy, es ja wiinkpɛ toxytyujkuty. ¹¹ Per ja ɛxpɛjkpɛtɛjk kyaj tmɛbɛjktɛ, es jyɛnandɛ ko lokɛ di'ibɛ kyajxtɛp.

¹² Net ja Peedru tsoyo'oñ es ñejxy pɛye'egyɛ mɛ ja o'kpɛ jut es kyu'ijxɛ jap ogajp. Je'eyɛ jap ja wit 'yity di'ibɛ mɛɛt ja Jesús ya''abijty. Es net ja Peedru jyɛmbijnɛ jotmaymyɛɛt.

Jesús kyɛxe'eky Emaús tu'aay

¹³ Es net nimajtskɛ ɛxpɛjkpɛ tsoyondɛ Jerusalén es ñajxtɛ mɛ ja Emaús kajpn, di'ibɛ jagam majk tuk mil metrɛn, ¹⁴ es kyajx myadya'aktɛ tɛgekyɛ di'ibɛ naty tɛ jyátyuty. ¹⁵ Es ko yɛ'ɛjuty dɛ'un kyajx myadya'aktɛ esɛ Jesús ku'ɛm ñiwingoonɛ es tyu'uyo'oydyɛ mɛɛt. ¹⁶ Per ja Dios kyaj tyuk'ɛxkajpɛ ko yɛ'ɛjuty ja Jesús. ¹⁷ Net ja Jesús dyajttɛy:

—¿Ti mmadyáktɛp tu'aay?

Es net yɛ'ɛjuty wya'k'a'adɛ jotmaymyɛɛt. ¹⁸ Net yɛ'ɛ nidu'uk di'ibɛ xyɛ'ajtypy Kleofɛs 'yadsooy:

—Tɛgekyɛ ja'ayuty tɛijáwɛdɛ di'ibɛ tɛ jyátyuty Jerusalén mɛ paskɛ xɛɛ. ¿Tii mij naydyu'uk mjabye'xy'ajtp Jerusalén es kyaj xyñijawɛ ti jam tɛ tyuñ tɛ jyátyuty?

¹⁹ Net ja Jesús dyajttɛy:

—¿Ti jap tɛ jyátyuty?

Es yɛ'ɛjuty jyɛnandɛ:

—Éxtam tɛ ttundɛ ja Jesús nazarenɛ. Yɛ'ɛ tɛ 'yity Diosɛ kyugajxpɛ di'ibɛ tyiimpy ja mɛj'ajtɛn es ya'axpeky mat ja Diosɛ kyutujkɛn, es nidɛgekyɛ ja'ayuty myɛj'ixɛdɛ. ²⁰ Per ja teedywyindsúnuty es ja njustisɛ'ajtɛm tɛ tkɛyaktɛ mɛ ja Pilatɛ es dyajkruuzpátɛt. ²¹ Es ɛɛdsuty njɛnɛ'andɛ ko yɛ'ɛ yajnitso'ogɛp ja israelítuty. Es tyam tyɛgɛkɛɛp mɛ dya'ooktɛ es dyajnaxtúkɛdɛ. ²² Nandɛ'un ɛɛdsudyɛ nmɛgu'uguty toxytyɛjk tɛts dɛ'uñɛ xyajwɛ'umɛdɛ. Aambyɛ jepy tɛ 'yotstɛ mɛ ja o'krɛ jut, ²³ per kyaj ja Jesusɛ ñini'x tɛ tpaattɛ. Net tɛ jyɛmbijnɛdɛ es xytyukmɛmadya'aktɛts ko tɛ t'ixtɛ nimajtskɛ anklɛs di'ibɛ tɛ 'yanɛɛmɛdɛ ko Jesús taa jyiky'aty. ²⁴ Es net tɛ 'yotstɛ nija'ajuty ɛɛdsudyɛ nmɛgu'uk es tɛ tpaattɛ éxtɛmɛ toxytyɛjk jyɛnɛ'andɛ, per ja Jesús kyaj tɛ t'ixtɛ.

²⁵ Net ja Jesús jyɛnɛ'añ:

—¿Ti ko mgujuunuty miidsuty? ¿Ti ko kyaj xyɛyɛbuktɛ tɛgekyɛ di'ibɛ Diosɛ kyugajxpɛ kyɛxjaay? ²⁶ Yɛ'ɛjuty oj tkɛxja'aydyɛ wɛ'ats ko yɛ Kristɛ 'yayowɛ'añ es 'yoogɛ'añ es óknɛm yajkutúkɛt mat ja mɛj'ajtɛn.

²⁷ Ta ja Jesús oj 'yawɛ'ɛnxɛdɛ ja Diosɛ 'yayuk mɛ kɛ'um yajnimadya'aky, tyimtsonda'aky di'ibɛ Moisés jyaay es tɛgekyɛ nɛ'un ja Diosɛ kyugajxpɛ tkɛxjaaydyɛ.

²⁸ Es ko jyajttɛ mɛ Emaús kajpn, ja Jesús éxtɛm jyawɛ tyu'unaxɛ'añ. ²⁹ Per yɛ'ɛjuty dyajwɛ'umándɛ es t'anmaaydyɛ:

—Wɛ'um mat ɛɛdsuty ja yɛɛ. Tɛ tsyu'ujɛnɛ.

Net ja Jesús wye'emy es tyɛjkɛ mat yɛ'ɛjuty.

³⁰ Es ko jam 'yu'uñɛ nidɛgɛk mɛ ja meesɛ es

'ya'ux'ata'andū, net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tkuni'xy. Net ttujkwa'xy es tmooydyū ja nimajtskrū. ³¹ Es netyū t'uxkajptū ko yū'udyū Jesús. Netū Jesús pojūn tyūgooy. ³² Es yū'ujuty ņayjyūnánūdu:

—Paadyūmū dū'ūn xyjatukjā'am ja oy'ajtūn ko mūt tū ndu'uyo'oyūm es nmadyákūm es xytyuk'awa'anūm ti ja Diosū jyaabyajtūn 'yandijpy.

³³ Es netyū tsoy'ondū es ņūjxtū jap Jerusalén. Es jap tū naty ņaymyúkūdu ja nimajk tu'ukrū uxpxjkpty mūt ja jyamyūduaty. ³⁴ Es yū'ujuty t'awa'anūdu ja nimajtskrū:

—Tūy'ajtūn ko ja Jesús tū jyikyryeky. Simonk tū t'ixy.

³⁵ Net ja Kleofūs mūt ja myūgu'uk tmadyaktū éxtūm tū jyátyuty tu'aay es wi'ix tū t'uxkaptū ja Jesús ko ja tsajkaaky tū ttujkwa'xy.

Di'ibū Jesús tyuknipejkyry ja 'yuxpxjkpty

³⁶ Es yū'ujuty t'akmadyā'aktū tadū ayuk ko ti'in kyūxe'ky ja Jesús mā yū'ujuty es kyajxpo'xūdu, 'yanmaayū:

—Agujk'át jotkujk'áttū miidsaty.

³⁷ Ta jyantsytsyū'kūdu. Dū'ūn jyūnandū ko ijxma'ttūp. ³⁸ Es ja Jesús 'yanmaayūdu:

—¿Ti ko mjotmay'ooktū? ¿Ti ko kyaj xymyūbuktū ko ūjtsū dū'ūn? ³⁹ Ixtūts ja ngu'ū es ja ndékyūts ko ūjtsū dū'ūn kū'am. Toongūts es ixtū ko tūy'ajtūn. Yū ijxma'tūn kyaj tmūdaty yū xyixy es ja pyajk éxtūm miits xy'íxtūts ūj nmūdaty.

⁴⁰ Es ko dū'ūn 'yanmaayū, tyuk'ijxū ja kyū'ū es ja tyeky. ⁴¹ Es yū'ujuty kyajryūm tmūbeky mūt

ja xondakun es du'ũñu wu'mudyaadyu. Net ja Jesús 'yanmaayu:

—¿Kyaj ti xymudattu di'ibu nj'a'xum?

⁴² Net myooyadu tuk pedazu ajkx tsá'ayu'unk.

⁴³ Es ja Jesús tje'xy yu'ujuty wyinduuy. ⁴⁴ Es net 'yanmaayu:

—Kots miidsuty maat n'ijty, n'anmaadyu ko ya-jkuydyuna'añ di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaadyu es di'ibu ma Salmu neky di'ibuts uj xunigajxp.

⁴⁵ Net ja Jesús tyukjaygyukudu ja Diosu jyaabyajtun, es jyunáñ:

⁴⁶ —Du'un 'yity kuxja'ay ko koonam yu Kristu 'yoogat, es kumduguk xu jyikyryúkat. ⁴⁷ Es mat yu'gyujxm yajkajxwa'xut ma tugekyu naxwíñudu, tsyonda'agut Jerusalén, ko yu ja'ayuty dyajtugátstat yu wyinma'añuty, net ja Dios pyojpuma'xadut. ⁴⁸ Es miits m'ijttap testiigu ma tyaadu tugekyu. ⁴⁹ Mudowdu. Ujts ngáxup ma miidsuty di'ibuts ja nDeety tu twanda'aky. Per miits wu'umdu yaa Jerusalén extu ko xy'axájut ja mak'ajtan di'ibu Dios kyaxaampy.

Jesús tsyajpéty

⁵⁰ Net ja Jesús yajtso'onudu jap Jerusalén es yajnuxudu Betañu, es dyajpude'ky ja ky'u es kyunu'xudu. ⁵¹ Es ko kyunu'xtaayu, net tsyajpajnu es ñuxnu tsajpótm. ⁵² Net yu'ujuty t'awdattu Dios es jymbijttaayñu, jantsy jotkujk jyajnudu Jerusalén. ⁵³ Es tim jap'ajttap ma ja muj tsajptajk es t'awdattu ja Dios.

Ja jembyu kajxy'átypyu mudu
Jesukristukyujxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305